

PARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENÍNSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTS. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 838 - Dissabte, 10 de febrer de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

ROSAT

Ultima creació de **Bodegas Bilbainas, S. A.**
amb el seu **GRAN XAMPANY LUMEN**
IDEAL DE LES SENYORES

LUMEN DAURAT és el predilecte del públic
Indiscutiblement el millor de producció Nacional, elaborat en les seves grans caves que posseeix la Societat a Haro
Se serveix en tots els Hotels i Restaurants - Venda en tots els Colmados i Drogueries

EPILEPSIA

O ACCIDENTS NERVIOSOS
es curen radicalment, per molt antic i rebel·l
que arribi a ser el sofriment, prenent l'acreditat
Xarop anti-epilèptic URGELL
(Fórmula del doctor Bayés)

META

Obtindreu el màxim rendiment emprant el combustible META en el nou fogonet trípode META, de flama a pressió.

El més pràctic

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 6 Carrer Gorts, 413
Telèf. 6610 A Telèf. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Valxees, Jocs de cafè, te, Se rveis crista, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Valxees anegades
Mintons

Serveis orista
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Valxelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

H. BLANCO BAÑERES

PLAÇA SANT JAUME
CALL, 21-TEL. 190 A.

Fi de temporada
del 1 al 15
de febrer

rebaixa
en Corpets, diversos tamany, trossos de catifes, tapisseries i altres articles de les diferents Seccions de la casa.

BIBLIOTECA LITERARIA

Ha sortit
El pas dels gegants

Traducció feta per Joan Arús, de la famosa novel·la de Pierre Benoit

Le chaussée des géants

de la qual se n'han venut en pocs mesos a França més de 150,000 exemplars

Obra profundament emotiva, basada en la gran revolució irlandesa de 1916

Preu del volum: 2'50 pessetes

EDITORIAL CATALANA, S. A., Escudellers, núm. 10 bis, entresol, i a totes les bones llibreries.

Borrell, 71 i 73
Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

Si encara no usen la làmpara

VULCAN 1/2 WATT

assajeu-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26 botiga

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE

J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries
en la nostra Administració

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

L'Advocat En Francese Xavier Vila
ha traslladat el seu despatx al carrer de Llúria, 43, baixos, Telèf. 1424 S. P.

Dr. Bremon BAIGS X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. BRUCH, 46. De 4 a 6

G. ALOMAR Curació ràpida infeccions uretra, les recents 2 o 3 cures mitjançant aparell especial seu, ARIBAU, 5; de 11 a 1 i 3 a 5. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9

Dr. E. Perearnau dels hospitals de París. Vies Urinàries, Rony, a, sa Cirurgia. Plaça Urquinaona, 2, 1.º de 11 a 12 i 4 a 6

ELS TAN ANOMENATS CAMELS I BOMBONS MARCA "SOL" REGISTRADA

Es venen a les principals confiteries i colmadors de Barcelona, Madrid a provincies. — **J. BEEFABÉ BARCELONA.** Proveïdor de la Reial Casa.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 9 de febrer de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 758.7, 758.8, 760.1.

Termòmetre sec: 9.0, 15.0, 14.4.

Termòmetre humit: 5.8, 9.5, 8.9.

Humitat (centèsimes de saturació): 59, 73, 43.

Direcció del vent: N., NO., NNO.

Velocitat del vent en metres per segon: 12, 5, 5.

Estat del cel: Serè. Quasi serè.

Classe de núvols: C. St., C.C. St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 17.2; mínima, 5.1; mínima prop del sol: 6.1.

Oscil·lació termomètrica: 9.1.

Temperatura mitja: 12.6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, inapreciable.

Recorregut del vent en igual període: 218 km.

Observacions particulars: No cap.

El director, E. Alcóbé

Paraigües Cardús Portaferri, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

La Secció d'Esports de la Joventut Nacionalista «Pau Claris» farà demà, diumenge, una visita a la Casa de la Ciutat.

Lloc de reunió, al local social, a les deu del matí.

L'interès de França per la conquesta dels mercats dels països espanyols i les Amèriques del Sud, el demostra l'activitat de la Fira de Lió, referent a la premsa redactada en espanyol, de Cuba, Buenos Aires, Montevideo, Xile, etc., les quals publicacions inviten continuament els compradors de dits països a visitar la Fira de Lió, i que cada dia s'orienten més vers les Amèriques espanyoles.

La Fira de Mostres de Barcelona ha volgut ésser des de bon principi mercat americà i ho aconseguirà aquest any per la cooperació de les Cambres de Comerç d'Ultramar, les quals vindran a visitar-la del 21 al 27 de març proper.

El jutjat de l'Hospital que instrueix diligències sobre el desfalch del Banc de Barcelona, s'ha constituït a la presó per a practicar diverses indagacions.

Es diu que aixeca la comunicació dictada contra Ferradas i Pesenda, amputant-los la indagació.

Sembla que Ferradas manifestà que havia entrat a formar part d'una societat de joc, pel qual motiu es va veure obligat a sostreure més valors, assegurant que el negoci del laboratori marxava bé.

L'import total del desfalch ascendeix a prop de dos milions de pessetes.

Cristalleries J. Llorens, R. 109, 30

La Junta Mixta de Propietats i Millores de l'Aixampla de Montcada ha convocat per a demà, diumenge, a les tres de la tarda, una reunió a la Casa Sant Joan de Montcada, per a tractar de diversos assumptes d'interès.

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdader. Ronda Universitat, 2.

JOIES VILANOVA Unió, 8

El Centre Excursionista Barcelonès, resoltes les dificultats d'ordre interior, que no han permès la celebració de la Junta general en la data del 15 de febrer, l'ha convocada definitivament per al dia 15 de març proper.

Demà, diumenge, a l'Emporium, car-

rer de Còrsega, entre Girona i Bailén, esdeix de l'Esbart de Dansaires Verdader, en obsequi als socis protectors es farà un patriòtic festival, integrant el programa escoltits i populars Ballets de la nostra terra, poesies patriòtiques i audició i ballada pel públic, de formoses sardanes, amb amistos i originals obsequis a les senyores.

S'ha cursat el següent telegrama: «President Consell ministres, ministre Guerra, ministre Gràcia i Justícia. — Madrid. — Ateneu Nacionalista Verdader prega claudiment i s'adhereix a la petició d'indult Lluís Verdader. — President, F. Salellas; secretari, R. Bernad.»

Colors al Pastell marca George Rowney & Co. vi-dua de Josep Solernou. Diputació, 174

Devant del Tribunal del Jurat ve començar ahir matí la vista de la causa que pel delictes d'homicidi es segueix al processat Joan Gascon Talen.

Presidida la Sala N'ignasi Rodríguez Pajares, actuava l'advocat fiscal En Francisco de P. Caplin, exercint l'acusació privada el senyor Barcena.

La defensa del processat anà a càrrec d'En Joaquín Degollada.

El fiscal, en les seves conclusions, cita els fets en la següent forma:

«Entre deu i onze del matí del dia 27 de novembre de 1921, es suscità una qüestió al carrer de Fresser, d'aquesta ciutat, entre els netejavies Andreu Vilches Ruiz, Pau Andalló Puebla i el processat, veí del mateix carrer, pe rta forma com aquells treien la sorra d'entremig dels rails, donant una bufetada al Gascon a un dels netejavies que el tirà a terra, i com que l'altre anava envers seu, amb la pala aixecada, ràpidament va treure una pistola automàtica de la butxaca del pantaló, fent volar dispers contra tots dos, causant a l'Andreu Vilches, quatre ferides, de les quals va morir a l'acte, a conseqüència de l'hemorràgia traumàtica consecutiva, i a Pau Andalló quatre més, de les quals va morir poques hores després a causa d'hemorràgia consecutiva a les ferides, resultant, demés, ferit el transeüent Pere Ortel Pons, amb una lesió a la part anterior de la cuixa esquerra, invertint en la seva curació onze dies.»

Al final de la prova testifical, el fiscal sol·licità de la presència la suspensió de la vista per la incompleta redacció d'alguns testimonis, entre ells un de gran importància.

El lletrat encarregat de la defensa protestà de la dita petició, i la Sala, accedint al sol·licitat pel ministeri fiscal, va suspendre la vista.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior Es ven a tot arreu

Avui ha marxat a Madrid el president de l'Associació de la Premsa Diària, don Eugeni d'Ors.

Una dona de 42 anys, que viu al carrer del Consell de Cent, va disputar amb una noia de 17, que havia la mateixa escola, perquè la primera es va permetre dir horros d'un minyó que festeja la segona.

Tal menys es va donar la noia, que la dona va haver d'anar al dispensari amb el cap bafat.

Un estranger que es diu Poio però que no és el famós personatge cinematogràfic que tant entusiasma els nats, va apoderar-se de dues cadenes que hi havia a la porta d'un bar de la Rambla de Santa Mònica.

Encara no havia fet quatre passes amb el feto a coll, una ma gens suau li va caure damunt l'espatlla. Era la mà d'un dels cambres del bar que es va adonar del furt i va trametre el lladre a dos guardies de seguretat.

A un senyor que anava en un tramvia pel passeig de Colom, li van pendre una cartera en la qual duia uns bitllets de corones austríacs. El carterista devia tenir una gran enrabada veient tal botí.

Una senyora va denunciar que havia entrat a un bar del carrer de l'Asol i va deixar el capell a un cambro-

ret mentre prenia una consumació. La consumació va desaparèixer gola avall de la senyora i el capell també va desaparèixer, però no se sap per on. Valia 25 pessetes, segons l'expresident.

La policia de l'estació de França va detenir, en arribar un dels trens de Girona, a Andreu Carrasco, de 21 anys, el qual, poc abans de deturar-se el tren, va ésser sorprès per un dels passatgers mentre li explorava hàbilment les butxaques.

L'explorador va ésser posat a disposició del jutjat.

Al carrer de Caldes, una dona de 47 anys va buscar raons a un home i una dona amb prou poca oportunitat, perquè dos contra un, van guanyar els dos i la pobre dona va haver d'anar al dispensari amb una pila de blaus als braços i a les cames. Se'n va passar denúncia al jutjat.

A la Ronda de Sant Pere, davant del carrer de Girona, un auto que va fugir sense donar temps de pendre-li el número, va atropellar a Joan Collado Jiménez, de 17 anys, produint-li rascades i commoció visceral, de pronòstic reservat. Fou curat a la casa de socors de la mateixa Ronda.

El Comitè d'Honor espanyol representatiu dels grups industrials i comercials de totes les províncies d'Espanya, integrats per valuosos elements de cada regió, visitaran la propera Fira de Mostres espanyola situada a Barcelona, a fi d'estudiar conjuntament amb els compradors americans la situació nacional de tota la producció industrial productiva de la nostra península.

Aquells grups industrials que per mal enteses econòmiques de llurs components queden al marge d'aquesta manifestació, quedaran ignorats, exposant-se a segurs perjudicis, la importància dels quals és impossible preveure.

En arribar al carrer de Marina, el tramvia de Sant Andreu atropellà a Adelaida Bayo Gores, de 52 anys, habitant a l'esmentat carrer, número 121. Fou conduïda a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere, on li van fer la primera cura. Tenia trencada la cama esquerra amb grossa esquinçada dels dèlits.

Després de fer-li la primera cura fou portada a l'Hospital Clínic.

A la casa de socors del carrer de Barbadà, van curar a Ramon Esturillo, de 25 anys, el qual tenia unes ferides lleus a la cara, que li havia fet un rellotger que té al seu domicili, carrer Nou, 59, i que es diu Rafel Carreras.

Dimarts vinent l'Associació Escolar Femenina visitarà la mina «Berta» d'esparg fluor de Rubí i les Escoles Ribes d'aquesta població.

Totes les sòcies que desitgin pendre-hi part preuen que es reuniran puntualment a tres quarts de vuit a l'estació del ferrocarril de Sarrià de la Plaça de Catalunya. Des de Rubí a les mines podran traslladar-se en automòbil.

— La Casa Guillem Truniger, S. A., es proposa repartir entre els seus clients, amics i afavoridors, un exemplar del magnífic mapa orogràfic i hidrogràfic d'Espanya, que acaba de publicar, esmeradament executat. Obsequiarà amb el dit mapa a qui el sol·liciti.

Els residents a provincies hauran de trametre-li 0.45 pessetes en segells de correus per a despeses de trametejament certícat.

Al Teatre Escola (Consell de Cent, núm. 264), tindrà lloc dimecres vinent a les quatre de la tarda, la funció en honor i benefici de l'actor Josep Jorba, amb un escollit programa.

— Els mobles elegants en jonc i mèdula que es fabriquen al Passeig de Gràcia, 115, són molt sòlids i de gran durada.

Dijous passat tingué lloc la reunió als locals de la Cambra Internacional d'Intercomerç per al Foment del Comerç i de la Indústria d'aquesta ciutat, del Comitè organitzador de la pròxima Exposició Permanent Ibero-Americana, que patronitza aquella important associació Barcelonina.

Sota la presidència del que ho és

del Comitè, senyor Mas Yebra, s'obrí la sessió llegint-se l'acte de la sessió darrera, que fou aprovada.

El director general don Joan P. Fabregas llegí una memòria dels treballs realitzats, donant compte de l'estat present dels treballs preliminars de l'Exposició. Foren aprovats aquests treballs, i acte seguit es fixà data per a la convocatòria dels representants oficials dels països interessats per a procedir a la formació dels estatuts que heuran de regentar aquest important certamen.

Es nomenaren subcomissions per a l'organització de l'Organisme Bancari, Organisme Comercial i Organisme de Transaccions.

S'acordà també, entre altres importants assumptes, organitzar una intensa propaganda tocant a l'Exposició Permanent, per a fer arribar a coneixement del comerç i de la indústria en general la fonamentació constitutiva d'aquesta important Manifestació.

Sense cap més assumpte a tractar, s'aixecà l'acte a les vuit del vespre.

- La Isla de Cuba

Plaça Reial, 12 i Vidre, 3

Gran varietat en joles d'estil modern i a tots preus. Objectes per a regals. — Relloges de marca garantitzada. — PREU FIXE.

La policia de Sans ha posat a disposició del jutjat un individu per sospites que és el qui dies passats va robar deu bots de vi, buita, d'una botiga de la Creu Coberta.

Un particular es presentà a la delegació de policia de Sans i va donar compte que, passant a darrera hora de la nit pel carrer de Mèxic, havia estat atracat per dos subjectes que li van pendre l'abric i els diners que duia, que eren 10 pessetes i alguns cèntims.

Menys mal que ara n'ota gaire fred.

El comerciant don Lluís Roca ha presentat una denúncia contra N. P., al qual acusa de no voler-li pagar una suma que li deu pel traspàs d'un establiment situat al carrer de València, 334.

— Demaneu cafè **LA GARZA**

D'una habitació del carrer de Gornis, 16, foren robats alguns vestits que valen unes 300 pessetes, no sabent-se qui fou el lladre.

Pasant pel passeig de Colom un soldat del regiment de Jaén tingué un treball. Uns transeüents el portaren al dispensari, i, després de retornar, un urbà l'acompanyà a la caserna de la Barceloneta, on el regiment està allotjat.

A quarts de set del matí s'inicià un incendi al taller de fusteria del carrer de Floridablanca, propietat de Joaquim Julià, no es diu per quina causa. Acudiren els bombers i en mitja hora apagaren el foc que feu malbé una màquina de treballar fusta.

SULFAT DE COURE PEÑARROYA

EL MES ANTIC I ACREDITAT MÁXIMA GARANTIA

Es ven a tot arreu i a les cases més importants

Agència general de vendes: **Companyia Comercial Ibérica** Layetana, 4. - Apartat 872 **Barcelona**

— Gots per aigua a 4 ptes. dotzena sols els trobareu a les cristalleries de **Lluís INGLADA**, de la Rambla de la Rembla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

Exposició Internacional del Moble

CONCURS DE LA CASA HUMIL

Com saben els nostres lectors, una de les Seccions que figuraran en l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors és el Concurs denominat de «La Casa Humil» sobre el qual s'ha escrit i dissenyat amplemunt durant el període d'organització d'aquest certamen.

El Concurs de la Casa Humil com la Secció Retrospectiva i la d'Exhibicions Tècniques respon al desig del Comitè Executiu d'acompanyar les exhibicions industrials de totes aquelles altres manifestacions relatives al moblament i decorat de l'estatge el coneixement del qual pot contribuir a la perfecció i desenvolupament d'aquesta habilitat industrial.

Prop de cinquanta habitacions figuraran en aquesta Secció, totes elles degude a l'enginy i bon gust de diversos artistes i industrials de Barcelona i de la resta d'Espanya, els quals, vistos els projectes i detalls que obren en les Oficines, presenten interessants orientacions per a impulsar l'embelliment i el confort de l'interior de la casa, sense que això exigixi grans despeses.

Els organitzadors tenen fundada esperança que aquest concurs contribuirà, com pretenen, a facilitar a les famílies obreres o de modesta condició econòmica l'embelliment de la llar.

Ultra això, constituirà sens dubte un aspecte pintoresc i altament original així per a possibles derivacions de la indústria del moble com per l'evolució de les arts decoratives.

Els Pomells de Joventut

Festa i benedicció dels Pomells olotins pel senyor bisbe de Girona

Celebraren els Pomells olotins l'aniversari de llur fundació. A les vuit del matí va celebrar-se un solemne Ofici a l'església dels frares caputxins. Els pomellistes, nois i noies, amb ajust i afuallat cantaren la missa de la Mare de Déu de Núria, de mossèn Romeu. Abans de la Comunió general el R. P. Alfons M. de Barcelona els va fer una bellíssima platiça, basant-la en la Paràbola del Sembrador, que s'esquella ésser l'evangel·li del dia, glossant-la apropiadament per l'acte que celebraren. Digué que la llavor del sembrador dels Pomells no havia pas calgut damunt de pedres, ni en mig de camins, sinó en terreny fèrtil i molt a propòsit per arrelar-se i fructificar en grau superlatiu.

Durant la Comunió, la capella va cantar alguns escollits motets eucarístics, finalitzant amb els goigs a la Verge de Montserrat, cantats per tots els pomellistes.

A mitja, al menjador de la Caritat serviren postres i vi ranci als pobres, fent-los extensius als reclosos de la presó.

A la tarda, un dels Pomells va fer una excursió als afores, i durant el camí recitaren belles poesies religioses i cantaren un escollit repertori de cançons catalanes.

En nom dels Pomells d'Olot el president del de «Tradició Catalana» va cursar un telefonema al senyor bisbe de Girona. El doctor Llopart, en correcte català va trametre el següent telefonema:

«Pere Bretxa, president del Pomell «Tradició Catalana». — Diada aniversari baixi nostra benedicció damunt Pomells olotins adherits ensenyances Església — Gabriel, bisbe.»

Recentment el Papa ha tramès una nova benedicció als Pomells de tot Catalunya, i ara el senyor bisbe de Girona ha benefici el d'Olot. Aquest plausible procedir de tan elevades personalitats eclesiàstiques ha deixat en lluminosa situació tots aquells que a Olot passen per ultracatólics i han criticat aquesta encoratjadora legió dels Pomells, arribant fins a fer-ne burles.

En Guimerà, restablert

Està gairebé restablert de l'acócs gripal que l'ha tingut durant alguns temps amallat l'il·lustre poeta N'Angel Guimerà.

En Guimerà ha passejat ja en carrota, podent-se preveure que el seu restabliment serà complet i ràpid.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

EL GENERAL BORBON

Madrid, 9, 8'30 nit.
El general Borbon, les declaracions del qual publicades ant passada en un periòdic, foren molt comentades, ha estat rebut aquest matí en audiència, acompanyat del capità general de la regió, per S. M. el Rei. Ni en entrar al Palau, ni en sortir, han volgut els dits generals fer declaracions, ni donar compte de l'objecte de l'entrevista amb el Monarca.

CONSOL

S'ha concedit el regim d'exequatòria a don Josep Carvajal González, Consol de Cuba a Palma de Mallorca.

NOTARIES I REGISTRES

Ja restablert de l'accident que va sofrir a Valladolid, ha rebut el Director de registres, senyor Gavilan, els periodistes, manifestant-los que, com és de suposar, pensa reprendre la seva tasca al front del tribunal d'oposicions al Cos d'aspirants dels Registres i ocupar-se de les qüestions referents a la provisió de notaries i registres vacants.

Preguntat si era cert el rumor que es projectava deixar sense efecte el decret del senyor Ordóñez que regula la forma de proveir els registres interns, ha contestat que no hi havia res resolt referent a aquest extrem, si bé tenia notícia de la instància presentada al ministre demanant la rigorosa aplicació d'aquella regla dispositiva.

Sols he de dir a vostès, en quant a això últim, que en els nomenaments fets i que es fan, procuraré atendre'm, i procediré amb tal propòsit, al Reial decret que fixa la prelación per a cobrir provisionalment els registres de la propietat i que si es pensés innovar en aquest extrem, vostès tindria notícia per mi de ço que es projectés.

L'ALTA COMISSARIA

Per a dos quarts de quatre d'aquesta tarda, l'Alt Comissari Interí al Marroc estava citat pel senyor Alcal Zamora.

La conferència que els dos han celebrat ha revestit especialíssim interès.

S'ha interromput uns minuts abans de les cinc davant la necessitat del ministre de traslladar-se al Consell. La presència a Madrid del senyor López Ferrer contribuïx que torni a parlar-se del tema relatiu a la cessació de la interinitat al Marroc.

Tal vegada no s'abordi d'una manera franca aquest assumpte en el Consell d'aquesta tarda, però això no vol dir que sigui dels cridats a ajornar-se per temps indefinit. Pel contrari haurà de quedar resolt dintre d'un breu termini, puix segons les persones que posseeixen suficients elements de judici, la interinitat no pot prolongar-se per tot el temps que hagi d'invertir el total restabliment del senyor Villanueva. Hi haurà, doncs, necessitat de fer el nomenament d'Alt Comissari sense esperar que el senyor Villanueva estigui completament restablert, no per la política a desenvolupar en la zona de protectorat, sinó perquè estan en suspens totes les iniciatives.

En el Govern existeix el propòsit de designar Alt Comissari al propi senyor López Ferrer. Ara bé: sembla que existeixi per a això una dificultat, puix es partidari de realitzar l'operació militar sobre Alhucemas, car no creu possible la implantació del protectorat mentre no s'imposi l'autoritat d'Espanya als moros rebels, l'esperit actual dels quals, impedeix tot tracte o avenença amb els de Beniurriaguel.

PRESIDENCIA

Avui ha firmat el Rei un Reial decret nomenant president de l'Institut de Comerç Exterior a don Basili Paraiso en substitució del senyor Pradó Palacios.

EL CENS D'ESPANYA

Segons el darrer cens, Espanya té actualment 21.333.381 habitants, havent crescut a raó de 134.209 per any.

LA DEFENSA DEL VESCOMTE D'EZA

Madrid, 9, 9'15 nit.
Han començat de publicar els periòdics el pròleg del nou llibre del vescomte d'Eza sobre la seva responsabilitat en el desastre.

Fa un detalladíssim resum dels elements de guerra que hi havia a les tres zones del Marroc i que es trameten durant el període del seu comandament, i que foren:

A Melilla: 2.250 mosquetons, 40 ametralladores, 29 milions de cartutxos, 50 peces d'artilleria i més de 20.000 granades.

A Ceuta: 6.160 fusells Mauser, 3.832 mosquetons, 90 ametralladores, 31 milions de cartutxos, 88 peces d'artilleria, 13.745 granades ordinàries, 67.541 de metralla, 13.039 trencadores, 26.860 quilos de pólvora, 22 camions automòbils i 2 tractors.

A Larraix: 2.541 fusells Mauser, 500 Remington, 1.400 mosquetons Mauser, 1.390 carrabines, 26 ametralladores, 35 milions i mig de cartutxos, 87.200 de pistola, 66 peces d'artilleria i un total de disparos de canó de 132.330, amb tota mena d'elements complementaris i auxiliars.

Fa notar que en l'expedient Picasso es diu que a Annual hi havia més de 300.000 disparos de fusell i més de 1.000 de canó, essent a més a més de tota sabut que en fugir les tropes d'Annual es trobaren en el camí amb una columna d'armamentament que venia de Bentleb.

Fa també notar que a Yebala lluitava en front de 2.000 harguenys no res menys que 6.557 regulars, 3.321 de policia, 2.500 del Terç, altres forces d'apoi hispanes, amb abundants bateries i quasi tot el material sanitari automobilístic tramès a la zona. D'això dedueix que l'exèrcit tenia elements més que suficients per a suportar totes les contingències.

UN ESORIT DE DRIS-BEN-SAID

La majoria dels diaris publiquen un article enviat des de Melilla pel motu amic Dris Ben Said per a aclarir la intervenció que tingué amb el senyor Echevarrieta en el rescat dels presoners espanyols.

Expressa que la seva intervenció, laboriosíssima i plena de perills, no ha obert a altres mèdols que els humanitaris i de gratitud envers l'estat en el qual ha trobat hospitalitat.

Assigura que intervingué tres vegades en aquest assumpte: una amb En Berenguer, una altra amb En Bugeate, i l'altra amb el senyor Alba.

Després afegeix:

Les manifestacions ben explícites dels caps i notables de la cabila de Beniurriaguel i altres, que només velen garantia de formalitat en el tracte amb el senyor Echevarrieta, i el meu coneixement, per altra part, que solament la seva presència a Alhucemas i l'eliminació dels qui posaven obstacles al resultat beneficiós de les gestions, em decidiren a sollicitar que es persones l'esmentat senyor a la badia de Nekor, momentàniament a fer-ho, també, l'haver rebut d'Abd-el-Krim una carta autoritzant la presència del dit senyor Echevarrieta en aquelles terres, on gaudiria de les degudes garanties personals i la bona disposició en què es trobava per a realitzar el rescat en les condicions expressades amb anterioritat.

Aquesta carta em fou remesa per Abd-el-Krim després de diverses entrevistes que hi celebrarem constantment; i després de convenir que no hi hauria des vacilacions d'altres vegades, decidí a don Horaci a traslladar-se per primera vegada a la badia d'Alhucemas, després d'haver rebut una carta del ministre d'Estat per la qual li encomanava la missió del rescat, d'acord amb les indicacions que havien transmès des d'Alhucemas i manifestant-li concretament que es fes entendre a l'altra part que el Govern d'Espanya no autoritzava altra proposició ni mediació que la confiana en don Horaci Echevarrieta, qui aconseguí, a l'últim, el dit rescat en la forma que ja ha fet pública la premsa, merces a l'eficacíssima cooperació de l'Alt Comissari Interí que també va saber interpretar les encertades disposicions del ministre.

Nega que l'anada d'una comissió de Beniurriaguel a bord de l'Antoni López tingués per objecte entaular negociacions de pau, ni d'aquestes es parlà pel senyor Echevarrieta, ni pel propi Dris-Ben-Said, tota vegada que el ministre d'Estat no havia donat instruccions per a semblant negociació.

Exposa les amargors, sofriments i penúries correguts per a portar als pre-

soners aliments, roba i cartes; i acaba l'article amb els següents paràgrafs:

«Es absurd pensar, com malèvolament han insinuat alguns, que el senyor Echevarrieta i jo hem actuat en el rescat dels presoners perquè Abd-el-Krim ens concedí el dret a les mines, puix per a obtenir aquest dret, n'hi ha prou amb fer el plaol i els documents que exigeix el reglament minaire del Marroc, la qual cosa ha estat a l'abast de gent que no pertanyien a la nacionalitat espanyola, i el mateix poc jo realitzat prescindint en absolut de tota protecció, com no l'hien necessitada aquestes estrangeres. Es prou, per a fer-ho, tenir prestigi al país i bones amistats entre els cabdills de les cabiles, i que els posseïdors no puden oferir dubte al qui estigui un xic asabentat de com he secundat al senyor Echevarrieta en la seva nobilíssima empresa de llurar d'un dur captiveri uns quants centenars de fills d'Espanya.»

DETALLS D'UN CRIM

Madrid, 9, 10'30 nit.
La víctima del crim d'aquest matí, l'inspector de policia don Amali de Rueda, i el seu agressor l'advocat don Joan de Navas i López, mantenien de fa temps relacions d'amistat per dedicar-se units a la construcció d'edificis amb l'auxili de determinat Banc.

Per tals mitjans construïren recentment la casa assenyada amb el número 18 del carrer on s'ha desenvolupat el succés.

En els presents moments havien començat la construcció d'una altra fins en el número 8 del dit carrer.

Per diversos motius, que encara no estan molt clars, sorgí entre els socis alguna desavinença, desavinença que degenerà en enemistat forta.

Tan trementera era la timentor que existia entre els senyors Rueda i Navas, que en alguns ocasions sembla que arribaren a provocar insults d'importància.

Així les coses, un jutjat d'aquesta Cort resolgué fa uns dies a favor de l'inspector senyor Rueda una qüestió judicial que tenia pendent, motivant-se amb això noves qüestions entre els socis.

Aquest matí, segons l'agressor, el senyor Rueda el cridà per telèfon, i l'insultà, invitant-lo a anar on era per a acabar amb l'assumpte que havia de resoldre. De no acudir Navas, el senyor Rueda aniria a cercar-lo per a agredir-lo on el trobés. Això, com ja hem dit, ho manifestava l'agressor.

En vista de tal actitud, Navas ha anat envers el carrer de Río Rosas, on sabia que estava el seu rival.

En arribar-hi, ha cridat al senyor Rueda, el qual ha pujat envers al lloc on era l'advocat.

L'advocat Navas, aproximant-se a l'inspector senyor Rueda, li digué: «Què vos voste? — I de seguida ha començat a disparar el seu revòlver contra don Amali, qui cecant la seva pistola ha començat a retrocedir amb l'objecte de defensar-se de l'agressió.

Ha estat tan sobtada aquesta, que l'agredit no ha tingut temps de treure l'arma. Al tercer o quart dispar que li feu l'advocat, ha caigut mortalment ferit d'un abalo al cap.

L'agressor s'ha fet escapol, però perseguit de prop per un caporal de la guàrdia civil, ha estat detingut en una casa on s'ha amagat.

El ferit, entre tant, ha estat traslladat a la casa de socors dels Quatre Camins. Aleshores, a poc d'ingressar-hi, ha mort.

En el reconeixement que els metges han fet del cadàver, li han apreciat dues ferides d'arma de foc amb orifici d'entrada i sortida a la regió maxil·lar, i una altra a l'hipocòndri. Les declaracions dels testimonis confirmen el succés en la forma descrita.

CONFERENCIA D'EN BURGOS MAZO SOBRE LES RESPONSABILITATS

Madrid, 10, 12'30 matí.
Aquesta nit ha ocupat la tribuna de l'Ateneu l'ex-ministre conservador senyor Burgos Mazo.

Ha tractat del tema «Les responsabilitats pel desastre del Marroc», portant a la docta casa una extraordinària concurrència en la qual figuraven polítics de tots els parits i intel·lectuals.

Després de l'obligat salut als concurrents ha entrat de ple en el tema per a afirmar la necessitat d'exigir responsabilitats pel desastre del Marroc. Justifica el desig que en la opinió espanyola hi ha que s'arribi a la depuració per sentiments patriòtics i per amor a la justícia.

A Espanya estavem acostumats fa molt temps a patir la manca de justícia i això ens ha portat a la decadència actual.

Aquesta manifestació ha tingut dues enormes sotragades: la pèrdua de les nostres colònies i el desastre d'Àfrica amb la vergonyosa tragèdia d'Annual.

Per què no s'exigiren responsabilitats quan perdérem les colònies? Perquè aleshores estaven aïllades i perquè cessaren els sacrificis que s'imposaven al poble per a seguir mantenint-nos a Amèrica.

Se li digué aleshores al poble que es concentrés en si mateix per a restablir-se i el poble ho va creure així i fou indulgent.

Després vingué la catàstrofe d'Annual, d'una transcendència que encara no podem atanyer i que plorem amb llàgrimes de sang. Més grans catàstrofes ha tingut Espanya a Trafalgar i a Santiago de Cuba, però allí, després del desastre encara hi hagué des de glòria per al vençut; però a Annual res d'això ha passat i l'ombra de la vergonyosa ens ha envoltat. (Aplaudiments.)

En l'opinió ha sorgit el sentiment de les responsabilitats amb una energia que mai he vist en la meua llarga vida.

Pel novembre de 1921 vaig portar la veu de l'opinió al Senat i vaig demanar que al costat de les recompenes vinguessin el càstig.

Quan l'Ateneu realitzà la magna manifestació reivindicadora fou per al meu honor que m'hi associava, i quan el president d'aquesta casa m'anuncia el propòsit d'una sèrie de conferències sobre el tema de les responsabilitats em vaig posar a la seva disposició.

La impunitat és una patent d'un microbi i que tot ho infecciona.

N'hi ha uns que demanen sincerament l'exigència de responsabilitats; uns altres les porten per camins que fan petita la qüestió i uns altres que veuen en això un instrument polític.

Arribat el moment l'opinió sabrà jutjar-nos a tots.

Les responsabilitats existeixen i s'han d'exigir, pes a qui pesi. (Aplaudiments.)

Recorda que ell ha governat i diu que si hi ha quelcom en la seva actuació que mereixi responsabilitat, s'ha d'exigir-hi per a redimir la seva culpa.

Diu que és un home ingenu i tal vegada aquest sigui el seu més gran pecat. Per això no ha de sacrificar a l'amistat el que deu a la justícia.

Els fets concrets — diu — i la paraula l'hi clama em servirán aquesta nit.

Jo no he de citar noms: que demà puc ésser jutge, com a senador, i no vull ésser jo fiscal i jutge al mateix temps.

Quan parli d'alguna col·lectivitat deixaré sempre a salvament l'excepció necessària.

I fetes aquestes consideracions, anem al tema.

L'error en els directors pot ésser causa de la ruina d'una societat, com la culpa, però no hi pot haver la mateixa sanció per a l'error que per a la culpa.

Què és el que influï en la catàstrofe d'Annual? La força irresistible de l'enemic? No. No en té prou per a aplastar a Espanya.

Hi ha hagut, doncs, error i culpa evidents.

Les culpes militars estan demostrades en l'expedient Picasso. Però no hi ha solament culpes militars.

Jo tinc plena i absoluta confiança en el Consell Suprem de Guerra i Marina i Espanya no negarà al seu il·lustre president la bona fe i l'energia i la seguretat que ha de donar el seu vot en justícia quan arribi el moment. (Aplaudiments i visques al general Aguilera.)

Aquest general és una garantia de justícia.

I anem a les responsabilitats civils.

S'ha volgut atribuir la catàstr-

fe a un error tècnic per a reduir la responsabilitat a un general que pagà amb la seva vida; i això no pot ésser.

Altres parlen d'errors estratègics, estenent la responsabilitat a diversos caps.

Doncs ni l'una cosa ni l'altra.

La catàstrofe es degué a la immoralitat i la descomposició en què l'exèrcit es trobava. (Grans aplaudiments.)

S'ha de llegir l'expedient Picasso per a veure fins on arriba aqueixa immoralitat: com el vici ho envaïa tot, com es venien les armes de l'exèrcit i altres coses semblants.

Quan un ministre feu un viatge a l'Àfrica, un cap que havia de concórrer a una recepció no ho feu perquè estava en una orgia. (Rumors.) La catàstrofe d'Àfrica no fou exclusivament Annual. Fou pitjor el que seguí després.

No recordeu que havent-hi 100.000 homes a l'Àfrica, per estar en front de l'Àfrica no es podia caminar més d'un quilòmetre? (Grans aplaudiments.)

En paràgrafs que es reben amb sorollosos aplaudiments, censura la criminal actitud que impedi satisfer l'ansia nacional quan era ocasió de fer-ho llurant els nostres germans de cruel bloqueig.

(El senyor Ordóñez: Qui en tingué la culpa?)

Quan acabí d'expressar el meu pensament — continuà dient el senyor Burgos Mazo — veurà el senyor Ordóñez que no té motius per a indignar-se.

Censura els obstacles que de Reial ordre es posaren per a la depuració de les responsabilitats.

Es diu que no es podia discutir un general en cap, per a no minvar la seva autoritat. Doncs perquè no se'l discuteixi, se'l relleva. (Ovació.)

El responsable no hi ha dubte que era el general en cap. No parlo de la responsabilitat real, que jo no sóc qui per a apreciar-la, sinó de la responsabilitat legal; i ella es desprèn del Decret en el qual es creava la unitat de comandament en l'Alt Comissari i general en cap.

I no hi ha dubte que el ministre que impedi aqueixa depuració ha incorregut en una gran responsabilitat. (Grans rumors.)

Qui hi havia que s'oposés a la salvació dels nostres germans a Mont Arut? Era que el mal estava ja corrent el cos, amb la sang infeccionada, i que això el mateix exèrcit ho havia vist i a això obeïen les Juntes de Defensa, que estaven justificades en un principi.

Invertir tots els anys 900 milions de pesetes en Guerra i no comptar amb una divisió ben equipada per a anar a Mont Arut, què és sinó una tremenda responsabilitat?

No em refereixo sols als homes civils que hagin passat pel ministeri de la Guerra, sinó també als generals ministres que no han fet res.

No hi ha dubte que per tot això es poden exigir responsabilitats.

El Codi de Justícia des dels primers articles enumera els casos de responsabilitat per acció i per omissió.

Fa esment d'alguns articles del Codi, entre ells el 13, el 16 i el 370, en els quals s'assenyalen clarament els casos.

La ponència dels liberals en el Congrés em maravella — diu — ja que en ella es parla de culpes i no es troba forma legal d'exigir responsabilitats.

Més estranya és encara la ponència dels conservadors, que no venen responsabilitats ministerials.

En tota l'actuació parlamentària, el que em sembla més fenn, expressant la doctrina veritable, fou el senyor Maura.

Jo no sóc ni he estat mai mauri, però crec tenir autoritat per a dir que la seva doctrina era la més progressiva, i que no valia interpretar aquesta doctrina com una maniobra per a eludir responsabilitats o sancions.

Potser algun dels seus crugés que es podia diluir la responsabilitat del general en cap inclouent-la en la dels restants; però el senyor Maura no ho pensà; perquè sabia que el Codi Militar parla clar en aquesta matèria, i fins sabia el senyor Maura que podia haver-hi responsabilitat per a ell.

El que hi ha és que el senyor Mauri està deficient en la defensa de la seva doctrina.

Exposa la necessitat que desapareguin moltes fórmules antiquades del Dret Penal, perquè hi apellen els casuístes per a burlar les lleis. Sense aquestes reformes, el Codi Penal és el manual del perfecte delinquant, que pot anar vorejant-lo per a delinquir al seu empar contra l'esperit de la llei.

En el nostre Codi Penal hi ha matèria perquè les responsabilitats siguin exigides, però, encara que no n'hi hagués, no s'ha de deixar que Espanya no castigui els culpables.

Si la ponència dels liberals no era això, no era res. No venen com a legal de castigar, però exigeixen una sanció a l'evident culpa.

Nosaltres tenim diversos textos legals que determinen com s'ha d'exigir la responsabilitat ministerial.

S'estén en consideracions per a explicar el concepte de la responsabilitat ministerial, i passa, després, a tractar del punt que es refereix als enemics de les responsabilitats.

En són enemics els que temen que els pugués arribar, i els que veient un portell obert en la qüestió d'Anual temen que demà s'exigeixin als que han delinquit en l'ordre administratiu.

En són, també, enemics els que les converteixen en arma política.

Respecta totes les opinions polítiques i diu que n'hi ha moltes, entre les quals es compta ell, que fa temps que no tenen el fanatisme de la forma. (Applaudiments.) Aquest fanatisme ha passat, i es comprèn, perquè els vicis i les immoralitats existien tant en un règim monàrquic com en una República. Aquí hi ha la qüestió de Panamá i la qüestió de Dreyfus.

No es pot fer qüestió de partit l'exigència de les responsabilitats. Aquest és el mal que jo veig a la situació actual.

El país ha donat a aquest govern un marge de tolerància, i jo crec que el marqués d'Alhucemas té l'honrada convicció que cal exigir les responsabilitats als que volen d'altres vicis que li impedirà complir els seus desigs.

Quan el país desitja que el més aviat possible hi hagi unes noves Corts que tractin importants problemes, entre ells el de les responsabilitats, el retardament pot restar-li la confiança del país.

Els responsables han de ser castigats, però els que hi hagi d'aquí en davant seran implacablement tractats, perquè ja estan advertits.

Són també enemics de les responsabilitats els que prellanguin diluïdes masses. No s'ha d'oblidar el cas de Fuenteovejuna, que immortalitza Lope de Vega, i que pot repetir-se.

Són enemics de les responsabilitats els conservadors? Jo, que sóc conservador, no tinc inconvenient a afrontar el tema, i us dic, pel que afecta al senyor Sánchez Guerra, que, com a general en cap, estava decidit inclòs a

demandar des del banc blau, al Senat, que es concedís el suplicatori per a processar el general Berenguer.

En la comissió figuraven tres conservadors, i hi hagué molts senadors que sofriren bloqueigs grandíssims per a captar la seva voluntat. Però una gran part dels senadors conservadors estaven disposats a votar el suplicatori.

També eren molts els que creien que era necessari exigir la responsabilitat civil.

No puc respondre del que es pensava al Congrés, si bé sé que molts volien que s'exigís la responsabilitat. No us ha d'estranyar, no obstant, la divisió dels conservadors en la matèria, puix com deia August Comte vivim en un moment crític.

Explica la missió dels partits conservadors en els moments d'evolució, i diu que mentre uns s'aferran a la tradició, altres són evolucionistes. D'aquesta és l'orador i diu que no l'esperen les revolucions quan per elles es pot salvar un poble.

Repeteix la seva convicció que cal exigir la responsabilitat i hi haurà sanció per als culpables, perquè aquest és el vehement desig d'Espanya, perquè hi ha una opinió pública formidable que no es pot escamotejar.

L'esclat del patriotisme amb el fet d'Anual, demostra que hi ha opinió. Si no n'hi hagués, no s'hauria acabat la vaga de Correus, ni s'hauria destituït a Martínez Anido ni s'haurien dissolt les Juntes militars. (Rialles i rumors.)

No es pot consentir que mentre l'exercer es censurava i castigat quedessin impunes altres de més culpables.

Jo — diu — detesto un exercit pretorià, però tampoc vull un exercit d'innocents.

Al·ludeix a que França té governant Clemenceau, qui desterra Melina i empresona Caillaux.

Després manifesta que el poble no té aquí fe en els revolucionaris, puix ja les venerables figures de Zorrilla, Pi i Suñer, difícilment es poden trobar, però quan el poder públic no dona satisfacció a les demandes de l'opinió, s'engendren legions de revolucionaris i es nota que les grans revolucions no s'han fet sense la intervenció de les classes conservadores.

Acaba dient una vegada més que s'exigeixin les responsabilitats i anunciant que no es cansarà de repetir la seva demanda al Senat, i encara que es quedí sol a Espanya, haurà de repetir com el senador romà que exclamava en veure el perill de la pàtria: «Delenda est Carthago».

EL CONSELL DE MINISTRES

El Consell ha acabat després de les nou, facilitant-se la següent nota oficial:

«El Consell aprovà la inversió de part del crèdit per a les obres del monument a les Corts de Cadix.

Autoritzà al ministre de la Guerra per a executar per gestió directa obres a Logronyo i Barcelona, i de

terminar les diferències a què han de quedar sotmesos els indígenes que presten servei a regular i policia a l'Àfrica.

També aprovà l'expedient de concessió de la gran creu de Beneficència a don Eúlio Martín Morales; el qual s'autoritza l'Ajuntament d'Alcoy per recarregar en una decima les contribucions urbanes i industrials amb destinació al proveïment d'aigües de la dita població.

Ha quedat encarregat el ministre de Foment d'adoptar mesures relatives a l'exportació de la lletla sobre la base de què estigui plenament atès el consum nacional i que no s'encareixi.

El ministre de la Guerra feu una detallada exposició del projecte de real decret sobre reorganització de l'Estat Major Central de l'exèrcit.

El Consell estudia detalladament el dit real decret, que quedà aprovat en sa major part, per a continuar el seu examen en el Consell que se celebrará el vinent dimarts.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

L'interès del Consell d'aquesta tarda estribava en la forma en què s'havia d'acordar la provisió de l'Alta Comissaria al Marroc, coneixent-se per endavant que en fer-se la designació havia de sorgir la disparitat de criteris entre alguns ministres.

La qüestió ha estat ajornada per a un altre Consell, perquè, segons des referències oficioses, el senyor López Ferrer no ha visitat encara el marqués d'Alhucemas per a donar-li compte de la seva gestió.

Com se suposa ja està descartada la possibilitat que pugués el Govern esperar la interinitat del càrrec amb la convalescència del senyor Villanueva. Aquesta serà llarga, i el propi malalt ha comprès que les actuals circumstàncies no permeten un llarg ajornament en la provisió del càrrec.

El senyor Alcalá Zamora ha donat compte als ministres que el plei militar suscitats aquests dies havia quedat satisfactoriament resolt, i sembla que degudament autoritzat ha tret importància i transcendència a les reunions de determinats elements al domicili del general Weyler.

Anuncia també que en la tarda d'avui l'havia visitat el senyor López Ferrer amb el qual ha celebrat una conferència d'uns tres quarts d'hora.

Versà, com és lògic suposar, sobre els assumptes de l'alta comissaria i les mesures posades en pràctica últimament en relació amb el recat dels presoners i l'estat d'algunes sumàries que s'estan incoant a Melilla.

Invertí bastant temps aquesta part del Consell perquè quasi tots els ministres feren ús de la paraula.

Es despatxaren després els expedients a què es refereix la nota oficial.

El senyor Gasset parlà amb molta extensió de l'exportació del sobrant de lletles un cop proveït el mercat espanyol.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC
Comunicat de Guerra

FIRA OFICIAL DE MOSTRES

17-28 març 1923

MERCAT AMERICA PRIMER CONGRÉS NACIONAL DE CAMBRES DE COMERÇ HISPANO-AMERICANES

21-27 març 1923

Zona oriental. — A les 17 d'ahir un petit grup enemic feu alguns disparats sobre platja Penyal Vêlez, essent contestats en igual forma sense novetat.

La matinalada del 7 fou ferit greu per enemic legionari Santos Martínez que estava servei nocturn en campament Driz.

Ahí s'efectuà combat a les posicions de Tugunz, Axdir-Asus, Alagador, Beniuliset, Sidi Mesani i Izumad, sense novetat.

Des de posició d'aindant se sentiren disparats al camp enemic observant després que un moro amagava un objecte a un baranc pròxim que resultà ésser un fusell Remington que recolliren les nostres tropes.

A causa del mal temps no ha efectuat vols l'aviació.

Zona occidental. — Sense novetat.

TEMPORAL

Santander. — Continua el temporal. El mar ofereix aspecte imponent. Els vaixells han reforçat amarres i la flota pesquera no s'ha fet a la mar.

A L'ATENEU

Per a un quart de set, o sigui tres quarts d'hora abans de l'anunciada per a la conferència del senyor Burgos Mazo, s'havia anunciat a l'Ateneu un acte de propaganda social de l'Associació Espanyola d'Escriptors.

L'Ateneu estava completament ple d'un públic heterogeni, desitjós d'escoltar el senyor Burgos Mazo.

En aquest ambient poc propici certament, ha començat el miting de la Societat d'Escriptors.

El president senyor Gómez de Vaquero, pronuncia un breu discurs per a explicar els fins de la societat, que són protegir els escriptors contra la rapacitat dels editors despropisius.

Es llegí una carta del senyor Ramon i Cajal adherint-se a l'acte i seguidament feu ús de la paraula «Azorin», el qual culpa a la intransigència política i religiosa d'Espanya que no es produís al nostre país una literatura de qualitat que es produiria si hi hagués a Espanya llibertat.

L'orador cità diversos casos històrics en demostració de sa afirmació, a com que era ja la set de la nit i el públic s'impacientava per escoltar al senyor Burgos Mazo, volgué tallar el seu discurs, a la qual cosa la im-

mensa majoria dels ateneïstes s'oposaren.

Amb aquest motiu s'ha reproduït grans discussions al públic, veient-se obligat el president a suspendre l'acte en mig d'un formidable escàndol.

DILIGÈNCIES JUDICIALS

Madrid, 19. 2 matinalada

El jutjat del districte de la Universitat, que està avui de guàrdia, continua els seus treballs en el sumari iniciat amb motiu de l'assassinat de l'inspector de policia senyor Rueda.

En poder del jutjat obra la pista del moro, la qual sembla que no ha estat disparada, puix conserva un carregador complet.

Ha declarat un testimoni presencial, Ferran Ruiz Castellanos, de 21 anys, d'ofici desmontista, el qual treballa al solar del carrer de Rios Rosas en companyia d'un altre obrer anomenat Mariano.

— 020 —

Excursionisme

Demà, diumenge, dia 11 del corrent mes, organitzada per la Comissió d'Excursions de l'Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona se celebrará una excursió al castell d'Arampruny, essent el lloc de reunió dels excursionistes l'estació de la Riera de Magòria, a les set en punt del matí.

Anuncis Oficials

CIMENTS I CALÇ FREIXA, S. A.

Es posa a coneixement dels senyors accionistes d'aquesta Societat que a la Junta general celebrada el dia d'ahir s'acordà el repartiment d'un dividend actiu de TRENTA PESSETES a cada una de les accions de la Serie A, i QUINZE PESSETES a cada una de la Serie B, sense deduccions i contra remesa del cupó número 10. El pagament del dividend tindrà efecte tots els dies feiners, a partir del dia 15 del present mes.

Barcelona, 7 de febrer de 1923.—El secretari del C. de A. — Vicens Viza.

Folleto de LA VEU DE CATALUNYA

10 FEBRER 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

per col·locar. En Francesc, les Foix, que, condoludes de l'abatiment del jovent, havien passat la nit amb ell, mal dormint per les cadires i sofàs, es rentaven i vestien en habitacions tancades. Llavors, En Foix, situat el Quim a la porta, amb encàrrec de fer passar a la saleta les persones d'upa que es presentessin, i entrà novament a la cambra mortuòria per a examinar l'ataut i dar el darrer adéu-siau a la que fou la seva sogra. Però el tufet precursor de la descomposició el tragué d'allí aviat. El cadàver tenia el ventre evidentment inflat; taques moradenques al voltant de les ungles i als tendrums

de nas i orelles felen més tètrica la blancor de marbre vell d'aquell cos que perdía per moments l'aspecte de repos tranquil per a presentar les traces tristíssimes d'una destrucció imprevista. Recullà, doncs, i ja al peu de la porta, tot amb son cunyat, que anava també a entrar allí.

— No hi entris, Francesc, no hi entris — féu bonament En Foix, — te commouras inútilment; és un trist espectacle. —

El jovent, desencaixat i amb els ulls vermells de tant plorar, s'obstinava.

— Espera't, escolta, — digué, encara bonament En Gil. — Ans no vingui gent, posem-nos d'acord respecte al dol. Jo he pensat lo següent: si ve el governador, com em va prometre...

— El governador? Per què? — preguntà l'altre tot alarmat.

— Home, és relació meua. — En Francesc rodà el cap amb desesperació i eixugant-se els ulls.

— Si ve el governador, entenc que ha d'anar al mig. A sa dreta, jo; tu a la meua i a l'esquerra d'all, amb el confes, l'Eladi.

— Aquest també? — saltà el jovent, cercant amb mirada provocativa la de l'altre, que tenia els ulls a terra.

Per què aquest? Per què? Quin parentiu tenia amb ma pobre mare?

— Un quasi parentiu... Home, no l'exaltis. Escolta. Tu estàs molt agitat. Un quasi parentiu...

— Cap, cap, ni mig, gràcies a Déu! — exclamà el jovent, perdent ja el seny.

— Què vol dir aquest gràcies a Déu! Què tens que dir de mi, insolent! que així m'insultes? — saltà l'Eladi, avançant cap a En Francesc amb el puny en l'aire.

— Per Déu, nois, per Déu! — pregar En Foix, ficant-se entre ells, esverat de sorpresa. — Teniu en compte el moment!... Francesc: aquí al davant hi ha el cadàver de la mare... —

Però la ira, una rancúnia fonda flamejava als ulls d'aquells joves, a punt d'abraonar-se l'un amb l'altre.

— Doncs jo hi tinc dret i jo hi aniré! — recalcà l'Eladi, engallant el cap i amenaçant més encara amb el compàs de sa dicció i la fredor de sa veu.

— Ni tu, ni En Gil — cridà ja En Francesc fora de si.

— Però i ara? Què és això? Per tots els sants del cel, Francesc, respone't! — tornava a pregar En Foix, abraçat amb ell per a contenir-lo i sense sortir de la més estranya sorpresa.

— No, ni tu ni ell. La mare és meua, no és vostra. Ho sentiu?

— Francesc, fill, Francesc! Però què és això? Cridà la Catarina, sortint a mig pentinar mentre per un altre cantó arribava també apressadament En Bernat.

Però En Francesc, fet una fúria, els ulls espurnejants, tot ell foragitat, forcejava per a desfer-se del pobre Gil que no sabia com amansir-lo i fer-lo entrar en raó. En Bernat, la Catarina, a través d'ells, cridava sense saber de què es tractava, s'abocaven també sobre En Francesc, que volia escapar, escapat d'aquells braços.

— Deixeu-me anar, deixeu-me anar; si no, faré mal a algú.

— Però, fill, fill... calma't! En aquests moments tan solemnes dones escàndol?

I all, ni sentint aquestes veus, tornà:

— No, no, la mare és meua. No és vostra. —

La Catarina quedà esglaiada, creient que s'havia tornat boig.

— Per Déu, Francesc, per Déu! Que puja gent, que ets a casa teua! — pregar En Bernat, tan etzarat com sos germans.

— Vaja, reposa't, reposa't. No siguis noi! — cridava En Foix, donant-li una premuda forta, enutjat debò debò.

— No, no us l'endureu. Ni aquell gana té de presidir, ni tu tens dret a profanar aquestes despulles tant ostentació de la teua vanitat estúpida. Vanitats! —

En Foix s'exaltà; estava a punt d'estampar-li els cinc dits a la cara; però era tard: En Francesc havia perdut els sentits; el balanç del seu cos, pesant com un sac, de poc posà en perill de caure a quants els subjectaven. En Bernat, la Catarina i l'Ursula, traslladaren el jovent desmaiat al taller. Per sort, de l'altre extrem estant de pis, la Delhinetà no n'havia percebut ni una estapeneta de tan trist episodi.

— No té sentider, és un ximple! — féu l'Eladi amb aires de commiseració pel qui s'enduien.

— Ni més ni menys. Aquest xicot s'ha trastocat — exclamà En Gil panteixant encara i eixugant-se la suor. — Dimoni de xicot, i quina força treia! M'ha reventat... Pobre criatura! Això és el trastorn, el sentiment que li ha atacat els nervis, la sang que se li ha empujat al cap... Valga'm Déu, valga'm Déu, quines escenes! Has vist? Fins a mi m'insultava!... Donin-li medicina d'espaï, alguna cosa que el retorni a digné a l'Ursula, que passava per allí.

Però l'hora s'atansava, es sentia ja al carrer el potejar dels cavalls; el rodar dels cotxes, que anaven anhelant-se per tots els carrers veïns; xarroteig de criatures, tot ensem amb el brogit de la gent que anava pujant.

Ambdós homes es dirigiren cap a la sala, bon xic més calmat. Ja estava, aquesta, plena de senyors, drets, formant grups, parlant baixet. En Foix anà estretynent mans, silencios, acompanyant l'estreta encaixada amb una torçada de cap, tota compungida, que volia dir: «Gràcies; ja ho veuen.» Per fi sos ulls descobriren el governador que li allargà ambdues mans.

— Quanta molèstia! — féu En Foix, saltant-li una llàgrima d'agraïment. — Ah! i voste, mossen Ignasi? Dipensim, no l'havia vist... Estic no sé com.

A poc a poc anaren entrant les primeres figures de la banca, del comerç, de la Borsa, de la política, encabint-se com pogueren en aquella saleta, pel recididor, pel menjador, pels estrets corredors d'aquell piset. Tota una gentada s'atrenglerava escala vail, es premsava dins del portaló, o esperava fumant a baix a la placeta, ocupada ja pel gran cotxe de luxe, els de respecte i llargues files de nois de l'Hospici i noies de la Misericòrdia.

Però els fums que tornaven a pujar al cap d'En Foix, esvaïen-li altra volta els records negres de la presència d'aquells milionaris, de les autoritats, de les primeres potències de Barcelona, plantades en vano davant d'all, era ben bé l'apoteosi d'aquella celebrat tan sospitada, obtinguda a cópia d'anys i contratemps. En Jo-

Vida religiosa

Avui: Santa Escolàstica, verge, i Sant Guillem, duc i ermità. — **Demà:** Diumenge de Quinquagèsima. Nostra Dona de Lourdes, i Sant Desideri, bisbe.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Santa Maria del Mar. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa de demà: Dominica de Quinquagèsima, del dia, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona del Patrocin, a la Catedral.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Josep Oriol. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Dolors.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Jesús Crucificat, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Puríssima Sang, a la mateixa capella.

— Demà, diumenge, la Congregació de Filles de Maria de la parroquial Basílica de Nostra Dona de la Mercè celebrerà la seva funció mensual amb missa de Comunió general a les vuit del matí i amb plàtica preparatòria per un Pare de l'Immaculat Cor de Maria.

— La Congregació de la Immaculada Verge Maria i Sant Lluís Gonzaga, celebrerà la Comunió general reglamentària demà, diumenge, a les vuit del matí a l'església del Sagrat Cor (carrer de Casp).

Aquesta Comunió que en el present mes es fa coincidir amb el diumenge de Quinquagèsima, serà aplaçada en desgreuge de les ofenses que a S. D. M. es fan de manera tan singular durant els dies de carnaval.

— Santuari de la Verge del Carme (PP. Carmelites), Granvia Diagonal xamfrà Llíria. — Funció del Sant Escapulari. La celebració demà, diumenge, la V. O. T. i «Setmana Devota» del Carme. A la missa de les set es farà l'exercici del Set Diumenges de Sant Josep amb càntics. En la de les vuit hi haurà Comunió general. La funció de la tarda començarà a dos quarts de sis, es practicarà els exercicis propis del dia i dels Set Diumenges a Sant Josep, amb sermó pel M. R. P. Prior Fra Ràul de l'Infant Jesús, i s'acabarà amb la benedicció del Santíssim, processó, càntic de l'himne del Carme i bes del Sant Escapulari.

Dilluns i dimarts de Carnaval, a dos quarts de sis de la tarda, hi haurà funció de Desgreuges amb exposició de S. D. M. i sermó pels PP. de la Comunitat.

Tinència de Nostra Dona de Lourdes, (França-Xica). — Demà, diumenge, aquesta Tinència parroquial honorarà la seva Titular amb els següents cultes en la festa de l'aparició a la Bernardeta Subirons. A les vuit hi haurà missa de Comunió general de les Filles de Maria i altres associacions i fidels que hi vulguin pendre part, guanyant les indulgències concedides.

A les deu, solemniàl ofici amb sermó que predicarà el reverent N'Eugení Arnau, de la dita Tinència.

A les quatre de la tarda es resarà el Sant Rosari i acabarà la Novena que s'ha fet aquests dies precedents.

Després de cada un dels actes esmentats es podrà besar les mans de la Verge Santíssima.

— **Parroquia Major de Santa Anna.** — Demà diumenge, dilluns i dimarts, l'Associació de Desgreuges al Santíssim Cor de Jesús, celebrerà un Triduum de desgreuges a dos quarts de vuit, amb missa i exercicis propis, estant el Senyor de manifest fins terminada la missa de les dotze. El dilluns i dimarts s'exposarà el Santíssim a les vuit.

Demà, a les deu, missa parroquial cantada per la reverenda Comunitat. Durant la missa de dos quarts de dotze es resarà la Visita espiritual a la Mare de Déu del Montserrat. D'onze a dotze ensenyament del Catecisme.

— La V. T. O. del Carme, per ésser segon diumenge, tindrà a les vuit missa de Comunió general amb plàtica preparatòria. A la tarda a dos quarts de sis, exposició del Santíssim Sagrament, res del Sant Rosari, exercicis de desgreuges, sermó pel reverent don Joan Montàs, prevere, processó i reserva.

Funció de desgreuges. — Dilluns i dimarts a les sis de la tarda, es posarà de manifest S. D. M. resant-se el Sant Rosari i els exercicis de desgreuges terminant amb l'etació Major i Reserva.

Dimercres a les nou, benedicció i imposició de cendra i ofici ferial.

A la tarda a les sis, exposició del

Santíssim Sagrament, res del Sant Rosari, oració mental, adoració de les llagues de Crist Crucificat, estació major i reserva.

— **Monestir de Santa Clara.** — Demà, diumenge, la Congregació d'Oblats Seglars /Benedictins del Montserrat tindrà missa de Comunió general, que s'aplicarà en sufragi de Na Julia Faralt (A. C. S.), a tres quarts de vuit del matí. A dos quarts de sis de la tarda hi haurà la funció acostumada amb exposició de Nostramo.

— **Parroquia de Sant Agustí.** — Demà, diumenge, al matí es diran misses a les hores de costum. A les vuit, amb exposició del Santíssim, missa i Comunió de desgreuges. A les deu ofici i durant la missa de dotze, explicació d'un punt doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme i a les sis, res del Sant Rosari i visites al Santíssim i a la Verge.

— **Parroquia de Sta. Maria del Pi de Barcelona.** — Demà, a les quatre la primera missa. A les sis, la segona i les altres cada mitja hora set la parroquial amb plàtica. A dos quarts de nou, exorcis dels Set Diumenges a Sant Josep. A les nou, res de les Hores i ofici Conventual. A dos quarts de dotze lectura doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme. Actes de desgreuges a Jesús Sagramentat els dies de Carnaval. — **Demà,** diumenge, dilluns i dimarts, següents, a un quart de set de la tarda, tindrà lloc la funció de desgreuges per les ofenses a Jesús Sagramentat durant aquests tres dies de Carnaval: exposada S. D. M. es resarà el Sant Rosari, Trisagis a la Santíssima Trinitat, Meditació i sermó que dirà els tres dies el doctor don Alfons M. Ribó, canonge d'aquesta Catedral.

Bisbat

LA SANTA QUARESMA A LA CATEDRAL

El programa dels actes que se celebraran en el primer dels nostres temples, durant la Santa Quaresma, és com segueix:

Dimercres de Cendra, dia 14 de febrer, començarà la predicació de la Santa Quaresma a l'ofici conventual. Divendres següent, dia 16 de febrer, començarà els exercicis quaresmals del vespre, a les set, amb Rosari, sermó i cants.

Els diumenges, 18 i 25 de febrer, i 4, 11 i 18 de març, Homília a l'ofici i exercici quaresmal al vespre, que començarà a dos quarts de set, amb Rosari, punt doctrinal, sermó i cants.

Els dilluns, 19 i 26 de febrer, i 5, 12 i 19 de març.

Els dimercres, 21 i 28 de febrer, i 7, 14 i 21 de març.

Els divendres, 23 de febrer, i 2, 9, 16 i 23 de març, exercici quaresmal a les set del vespre.

Diumenge de Rams, 25 de març, exercici quaresmal a dos quarts de set del vespre.

Dijous Sant, 29 de març, sermó a la cerimònia de rentar els peus, a les tres de la tarda.

Divendres Sant, 30 de març, acte d'adoració al Sant Crist de Lepant, amb sermó i cants, a les tres de la tarda.

Diumenge de Pasqua, primer d'abril. Sermó a l'ofici, després del qual el reverendíssim senyor bisbe donarà la benedicció papal amb indulgència plenària.

La predicació quaresmal d'enguany està encomanada al reverent P. Josep Maria Pijoan, de la Companyia de Jesús.

El doctor don Ramon Guillaumet i Coma, bisbe de Barcelona, concedeix cinquanta dies d'indulgència als seus diocesans, per cada vegada que, durant la Quaresma, assisteixin devotament a la predicació de la Divina paraula.

Advertiments. — Es procuraran cadifres per als fidels. Només els homes podran ocupar, durant els exercicis quaresmals, els seients del cor.

Es recomana a tots els fidels que cantin en els susdits exercicis, segons les instruccions que oportunament se'ls donaran.

Els qui tinguin bona voluntat de contribuir a les despeses extraordinàries dels esmentats exercicis, podran fer ofrena de llurs almoines als sagristans de la Catedral o a la Secretaria de la Junta d'Acció Diocesana, al Palau del senyor Bisbe.

CANT DE PIETAT

El cant de Pietat que cantaran els fidels és com segueix:

Per vostra pietat sagrada i llagues, Déu eternal,

donos gràcia confirmada a la glòria celestial.

Contemplem amb pietat per remei dels pecadors com Jesús fou maltractat patint horribles dolors: perquè l'ànima sagrada sia lliure de tot mal.

Contemplem la agonía que Jesús tingué de mort, quan suor de sang corria, regant la terra de l'hort: portant l'Àngel l'ambaixada conforta'l en lo treball.

Contemplem pres i lligat a Jesús Nostre Senyor, quan el presentà a Pilat el judaisme traïdor, cridant que li fos donada sentència de deslleial.

Contemplem quan cruelment Ponç Pilat mana assotar a Jesús omnipotent i d'espinas coronar: la turba «Telle» cridava fora el pretori reial.

Contemplem el Fill de Déu, després d'ésser assotat, com li dona mort de creu, el president Ponç Pilat; encara que s'excusava prenent aigua per senyal.

Contemplem tots els cristians a Jesús dalt de la creu, enclavat de peus i mans, i parlant amb alla veu; la Verge ha encomanada al Deixeble virginal.

Contemplem ja sepultat nostre Déu i Redemptor, en les mans peus i costat cinc llagues, senyal d'amor; en elles patent l'entrada de la gràcia divinal.

Donos la act confirmada i après glòria celestial.

LA CORONACIÓ DE LA VERGE DE LA GLEVA

En fulla solta, i amb l'objecte que sigui tema de preferència per als catòlics de Catalunya i en especial dels devots de la Verge de la Gleva, s'ha publicat un article de M. Vilató, prevere, el qual sosté el criteri del Centre Excursionista de Vilh, referent a la coronació d'aquella venerada imatge.

Reproduïm a continuació l'esmentat article, tota vegada que és del més clar i més interessant que s'ha dit, referent a aquest assumpte.

Diu així:

«D'uns quants anys ençà que arren de Catalunya es nota un bell daler d'assaborir les bellesses espirituals de la sagrada litúrgia, la qual cosa importa un delicat estere de purificació de certes manifestacions del culte popular que, de vegades, malgrat la bona intenció que n'és la causa, en compte de fomentar directament la pietat, l'exposen llastimosa i a l'error i al ridícul.

N'és un cas flagrant l'engiponar vestits postissos a certes imatges, i la irreverència d'estraperles grollerament.

...

A la nostra Santa Mare Església la llicitud i l'eficàcia piadosa del culte de les imatges fins hi costa riades de sang, un raig fulgent i perenne de la llum de sa doctrina, però emboirat sovint per nuvolades heretiques, i un doll inestronat de la seva maternal catequesi.

Els iconoclastes, en els segles VIII i IX; els albigesos en el XII, i després, i fins ara i tot, les sectes protestants, amb un exagerat puritanisme, han fet i fan encara escarafalls del culte de les imatges, titllant-lo d'idolatria.

Encara, doncs, que en aquest punt la doctrina de l'Església hi sia tan natural, clara i senzilla, el fet i la persistència d'aquestes heretiques ha de fer-nos vigilants i diligents per tal de no desviar-nos del camí dret i seguir de la justa doctrina catòlica, segons la qual l'adoració o la veneració que tributem davant les imatges, no va pas adreçada a la imatge en si mateixa, sinó a Déu o a la persona que la imatge ens representa.

Però, d'altra banda, si per cas alguna imatge té una llarga i brillant història, o una bella i piadosa tradició, o per mitjà d'ella Déu ha realitzat alguns miracle, llavors és molt natural que aquella imatge sigui tractada amb el major respecte, amb la major dignitat i que sigui conservada com més acuradament es pugui.

Es el cas, doncs, que aquí a Catalunya, pels nostres cims i per les nostres valls hi fulgora una esplèndida constel·lació d'imatges de la Mare de Déu, nimbades de miracle, embaumades de piadoses tradicions, decorades d'legendes i enriquides també de valuosa i autèntica història, i d'altra banda, formen una bella sèrie d'escultures romàniques i gòtiques que són, al mateix temps, uns interessants documents per la història de la iconografia i de l'art religiós en la nostra terra.

Però ara, modernament, en una rauxada llastimosa de mal gust i amb una tremenda irreverència i falta de respecte, moltes d'aquestes imatges han estat grollerament desfigurades, disfressades amb vestits postissos, i per tal d'allargar-les fins i tot s'ha comès la impietat de mutilar-les.

Co que s'ha fet és, en primer lloc, una inexplicable manca de respecte envers la imatge mateixa que es pretén honorar; perquè el respecte exigeix que la imatge sigui exposada i conservada tal com és; però ara, en canvi, com que aquestes imatges solen ésser de petites dimensions, per tal que facin més volum, començant de plantar-les irrespectuosament a les espalles una mena d'arguens, per tal que puguin sostenir la disfressa del lleigíssim vestit de campana, i llavors hi tallen les mans i li lleven el nen Jesús per a replantar-ho al nivell corresponent... al vestit postís, i que en el cas de la Gleva resulti als peus de la veritable imatge. I encara no n'hi ha prou d'irreverències, sinó que si la imatge és una figura assentada, de vegades fins s'és arribat a serrar-li els genolls, per tal de deixar ben lliura i ben campana l'estrafalaria vestidura! És, doncs, que s'estimen més aquest ridícul vestit postís que no pas la veritable imatge?

En segon lloc, tal costum és contra la dignitat i serietat del culte, i contra la pietat dels fidels devots; perquè es tracta d'aquelles imatges que pels motius suars indicats han arribat a ésser objecte d'una especial veneració; però ara, tal com algunes estan disfressades, resulta que quan el devot creu contemplar els peus de la imatge veritable, de fet contempla unes sabates postisses, agafades al capdavant de dos menyspreables barrons de fusta; i, en realitat, els peus de la imatge veritable estan al nivell de la falda de la imatge, que resulta dels vestits postissos; de manera que la conseqüència de tot això és una falsificació de la imatge i un engany dels devots.

No hi ha dubte que per manca d'una altra imatge més seriosa i més digna del culte, és lícit el guarnir-ne una amb roba muntada damunt un maniquí qualsevol; però no pas el que una bella imatge, tan digna de veneració i de reverència, sigui profanada fins a fer-la servir de maniquí.

Finalment, és precís que tothom es faci càrrec de la següent consideració: el gran privilegi de la coronació és concedit per la Santa Seu a la imatge «ut talis», és a dir, materialment considerada en si mateixa; i tal com ara és estafeta, «en realitat és una altra; puix que el simulacre actual és de dimensions el doble més grans, i que no s'assembla gens amb la veritable imatge que fou trobada i venerada per tantes centúries. Per consegüent, és de creure que si la Santa Seu sabia tal com avui es troba aquesta imatge, no concediria pas el privilegi que tots desitgem.

Cal, doncs, que aquells qui de bon cor volen que es faci la coronació de la Verge de la Gleva, es captin, per endavant, de fer restituir la veritable imatge, la qual d'altra banda, amb una convenient restauració, serà molt més bella que no pas ara.

I no pot sostenir-se el que la coronació és independent de la restauració; perquè, ultra la raó susdita, la corona ha d'ésser proporcionada a les dimensions i a l'estil de la imatge.

I el més insostenible del cas és que ara, quan es tracta d'esmenar aquests errors, de rectificar aquestes desviacions, hi ha gent que s'hi oposa, allegant precisament — qui ho hauria dit? — la pietat i el respecte a la imatge!

A dreta llei, però, la pietat, el respecte i la reverència a la imatge, la dignitat del culte, la rectitud de la devoció, demanen i exigeixen que es restauri la veritable imatge, desempaïllant-la de tots aquells postissos que irreverentment la desfiguren.

Al primer cop d'ull es podria creure que ja basta la bona fe per excusar tan mal gust i tanta ignorància; ja no és, però, tan innocentona l'actitud d'aquells devots qui a l'hora de tractar-se de donar un major es-

plendor al culte de la Verge, hi ofereixen el seu concurs posant per condició prèvia que es mantingui la impiadosa, irreverent i estafalaria desfiguració de la imatge!

I no és encara això el més greu, sinó que, a desgrat de les disposicions de les autoritats eclesiàstiques hi ha gent tan desatentada, que fins han arribat a fer amenaces d'oposar-se a l'obra santa de la restauració, o millor dit, de la reparació.

Si reflexionen, canviaran de parer.

PELEGRINACIÓ A ROMA

El Comitè executiu de la dita Pelegrinació, organitzada per les Congregacions Marianes, ens comunica que per a efectuar el viatge des de Barcelona, ha estat contractat el vapor «Rei Jaume I», de la Companyia Transmediterrània, el qual sortirà d'aquest port, a D., el Diumenge de Rams, dia 25 de març, per estar de retorn el dia 6 d'abril al matí.

Les inscripcions per a pendre part a la Pelegrinació s'efectuen a les oficines del Comitè executiu (Llíria, 15, principal), tots els dies feiners, de set a vuit del vespre.

— A Gràcia hi ha mort el reverent don Joan Muñoz i García. Era fill de Colmenar (Màlaga), on va néixer l'any 1886.

Prvia ja incorodinació canònica a aquesta diòcesi, va ésser ordenat de prevere l'any 1911.

Havia estat vicari, regent i econom del Bruch, vicari de Monistrol de Montserrat, tinent de Nostra Senyora del Roser (Fort Pió), i actualment era vicari de la parroquia de Santa Maria de Gràcia.

— Ha mort, al Col·legi de RR. Franciscanes de Vilassar de Mar, la superiora del dit Col·legi, M. Maria de Montserrat Casaramona i Molins, a l'edat de 79 anys, i 49 de religió.

— En aquesta Secretaria de Cambra s'han rebut per al Foment de Vocacions Eclesiàstiques, de H. S., 200 pesetes; de la parroquia de la Garriga, 12, i per mitjà del llic. don Manuel d'Alós, 25.

Dilluns vinent, amb motiu d'ésser la festivitat de Santa Eulàlia, Patrona de Barcelona, estaran tancades les oficines del Palau Episcopal.

— El dia 18 del corrent mes començarà una Santa Missió a la parroquia de La Costa del Montseny, a càrrec del P. Alfons Maria de Barcelona, O. M. C.

— El programa dels actes religiosos que tindran lloc durant la proxima Quaresma a la Santa Catedral Basílica, s'ha publicat en una allocució ar-tísticament impresa.

Es repartirà a tots els que el sol·licitin, en els següents llocs:

Llibreria: Hormiga de Oro, Subirana, Editorial Poliglota, Fill de Miquel Casals, Vidua Pla; Foment de Pietat Catalana; estamperies: Sagrat Cor, Bñeras, i Joan Pena Muntadas, i a la secretaria de la Junta diocesana (Palau Episcopal).

— El dia 14 del corrent, començarà a l'interior del convent de Maria Reparadora, una tanda d'exercicis espirituals, sota la direcció del P. Domènec de la Companyia.

— S'ha publicat el número de «Catalunya Social», corresponent a la present setmana, amb un interessant sumari.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Eulàlia Casanovas Pon de Berdaguer. Demà, a les onze del matí, Rosari, i, Vilassar de Mar.

En Manuel de Miquel i de Bassols. Mestanza i de Foz. Demà, a dos quarts de deu, Claris, 61.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Concepció Lázaro Orzula, vídua d'Hermosa. Enterrada aquesta tarda al Cementiri Vell.

Mossen Joan Muñoz, vicari de Santa Maria de Gràcia. Enterrat aquesta tarda.

Na Loreto Mataró i Antonijuan. Enterrada aquest matí a Lloret de Mar.

En Joan Soler i Campmany. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Vell.

En Pere Bombardó Vigo. Enterrat aquesta tarda.

El nen Francesc Forn i Rafols. Enterrat aquest matí.

Na Hortensia Caballé i Martínez. Enterrada aquesta tarda al Cementiri de Les Corts.

Municipi

LA «QUINTA»

L'alcalde de Barcelona ha fet, impresa en català i en castellà, una crida, assabentant als ciutadans que, en compliment de la llei de reemplaçament de l'exèrcit, el tercer diumenge de febrer, el dia 18 de l'actual, es farà el sorteig dels minyons que per tenir l'edat reglamentària han d'èsser sortejats.

Es farà:
Secció I. Escola de pàrvuls del carrer de Santa Madrona, 25. Barcelona.

Secció II. Escola de pàrvuls del Parc.

Secció III. Escola del carrer de la Guàrdia, 6, primer.

Secció IV. Finància d'Alcaldia del carrer d'Arago.

Secció V. Carrer de Sadurní, 13, principal.

Secció VI. Granvia Cortes Catalanes, 568, baixos.

Secció VII. Finància d'Alcaldia, Creu Cuberta, 104.

Secció VIII. Ex-casa Consistorial de Gràcia.

Secció IX. Ex-casa Consistorial de Sant Andreu.

Secció X. Ex-casa Consistorial de Sant Martí.

Les llistes estaran exposades des del dia 11 al 18 de l'actual, dia del sorteig.

TARIFA DELS TAXIS PER ANAR A LA RUA DEL MONTJUICH

Les tarifes que han d'aplicar els auto-taxi per a conduir passatgers fins a la plaça del Polvorí del Montjuich, on començarà la Rua, són:

Autos de primera i segona categoria: per un o dos seients, 8 pessetes; cada seient supletori i peseta més.
Autos de tercera categoria: per un o dos seients, 5 pessetes; cada seient supletori, 0,50 pessetes més.

Nota: Els autos no venen obligats a servir per a pendre part en la Rua. Els que admetin aquest servei cobraran segons el preu prèviament i mutuament convingut entre el xofer i el passatger.

Per a les moto-taxi, que facin el servei fins a la plaça del Polvorí regeix la tarifa de 4 pessetes per a un o dos seients.

Per als cotxes de tració de sang que facin igual servei que els anteriors, regeix la tarifa: anada o tornada amb un o dos seients, 5 pessetes; tres o quatre seients, 7,50.

Servei per hores: amb un o dos seients, 4 pessetes; tres o quatre seients, 5.

EL CLOS DE LES OBRES DEL METROPOLITA

Amb referència a les tanques de les obres de les Rambles, la Comissió municipal de Govern ha acordat reproduir el dictamen que fou retirat del Consistori en el sentit que, accedint a sollicitat per l'Agrupació de Veïns de les Rambles, es permeti a l'Empresa constructora del Metropolita ampliar fins a 50 metres la longitud del tancat protector de les obres de les Rambles mitjançant la condició que l'última de les tanques no accedeixi de 150 metres i que la distància entre l'un i l'altre tancat sigui d'igual longitud de 50 metres.

Govern civil

LA JUNTA PROVINCIAL DE SUBSISTENCIES

El governador va convocar l'alcalde i el delegat d'Hisenda per a tractar del compliment del Decret referent a la Junta Provincial de Subsistencies, respecte la designació de vocals consumidors que han de formar part de la Junta i que, segons el dit Decret, poden ésser dones.

Els reunits van convenir a pregar a la Junta de l'Hospital de la Santa Creu i a l'Economia d'Amics del País que designin un vocal cada una en concepte de consumidors, i a la Federació Sindical Obrera Femenina i a l'Institut de Cultura de la Dona que facin la designació de dues dones amb el mateix concepte.

PESCADORS QUE PROTESTEN

Han estat al Govern civil uns pescadors de Badalona, Montgat i altres punts de la costa de Llevant, els quals han protestat que la Federació Nacional de venda de peix els posa tota mena d'obstacles a la lliure venda del peix pescat per ells.

MILLORA FERROVIÀRIA

El Negociat de Ferrocarrils fa públic que vist l'expedient incoat per la Companyia general de Ferrocarrils Catalans, sollicitant l'expropiació d'onges finques, en aquest terme municipal,

pal, per a la construcció de la doble via en la línia de Barcelona a Manresa, per Martorell, resulta que, anticipada la petició pel termini legal, sols es presentà un escrit del Retal Canal de la Infanta, manifestant que no s'oposarà a l'expropiació, sempre i quan el pas de la línia es faci de comú acord.

No havent-se produït reclamacions contra la necessitat de l'ocupació, el governador ha resolt declarar que és necessari ocupar les dites onces finques.

Generalitat

LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

A Tarragona, divendres vinent, dia 16, donarà una conferència En Pere Corominas, parlant de la «Teoria del canvi internacional». Aquesta conferència, primera d'un cicle de tres, és organitzada per la Comissió d'Educació general.

A Malgrat, el dijous, dia 17, tindrà lloc la clausura del cicle de conferències que a la societat «La Barroquina Vermella» concedeix la susdita Comissió. Aquesta conferència anirà a càrrec d'En Ventura Gassol, parlant de «El nostre renaixement: els clàssics a Catalunya».

A primers del vinent mes de març, la mateixa Comissió començarà un cicle de conferències a Lleyda, els temes de les quals seran oportunament anunciats.

El Carnaval

L'Ateneu de Sant Lluís Gonzaga, de Sant Andreu de Palomar, ha organitzat per als dies de Carnaval el següent programa de funcions:

Diumenge de Carnaval, dia 12, a les cinc de la tarda, l'Elenc Artístic de l'entitat estrenarà la divertida i original comèdia d'espectacle en tres actes el títol de la qual és «Toreros d'hivern».

Finalitzada la funció, es sortejaran els cinc magnífics objectes que integren la tradicional rifa a profit de la Cavalcada dels Sants Reis de l'Ofici a la barriada de Sant Andreu.

Dimarts de Carnestoltes, dia 13, a les nou de la nit, darrera funció de la temporada d'hivern, que la Junta de Teatre dedica anyalment a benefici del públic. S'executarà un original programa còmic.

Per al gran ball que organitzat pel Balai Círcol Artístic es celebrarà al Teatre de Novetats dilluns vinent, la important casa Bastida, al vestibul del propi Teatre, a preus módics, facilitarà elegantíssims vestits de senyora i senyor a totes les persones que ho sollicitin.

Al Teatre Goya s'ha celebrat el ball infantil de vestits que s'ha vist molt animat.

El nombre de petites dispreces que hi ha concorregut omplia de gom a gom aquell teatre que presentava un

aspecte brillantíssim.

El jurat va concedir moltes i ben justificades recompenses.

Noves Junes

El Consell Directiu de la Cooperativa de Periodistes per a la Construcció de Cases Barates ha quedat constituït, en virtut de la darrera renovació reglamentària en la forma següent:

President, don Joan Josep Pou de Barro; vice-president, don Xavier Gambús Ballvé; tresorer, don Josep Branguli Soler; comptador Interventor, don Josep Seranana Sedó; secretari primer, don Enric Pló i Fasan; secretari segon, don Carles Garcia Anné; vocals: don Bartomeu Ferrer Blumí, don Joan Costa i Dau, don Joan Baptista Martí Navarro, don Domènec Garcia Pujol, don Josep León Fernandezcoca.

La Junta Consultiva. — President, don Ramon Noguer i Comet; vice-president, don Jaume Claramunt Mossa; secretari, don Francesc Alzorbe Oriol.

Director del Consultori, don Julià Clapera Roca.

Consellers adjunts. — En el que es refereix a la tramitació d'assumpes a l'Institut de Reformes Socials, don Josep Martínez Villar; del Govern civil, don Julià Clapera Roca; de l'Ajuntament, don Manuel Miralles Pl. i de la Junta Local de Cases Barates, don Antoni Biscord i Sarduy.

En la reunió general ordinària celebrada últimament per l'Ateneu Sardanià de Sant Martí quedaren elegits per a formar el Consell els senyors que següent:

President, Llorenç Pla; vice-president, Rafael Llorens; secretari, Ramon Fuster; vice-secretari, Pere Costa; caixer, Joan Pla; comptador, Jaume Casanovas; vocals, Miquel Ferran, Antoni Ribes, Joan Mallofré, Joaquim Rosell i Pere Capdevila.

La nova Junta Directiva de la Joventut Cultural Popular, ha quedat constituïda com següent:

President, Josep Colomines; secretari, Felip Zonas; tresorer, Antoni Pastrachs; vocals presidents, Josep Llorach, Frederic Gaude, Agustí Nal vanà i Francisco Carreras.

Gran Teatre del Liceu

Funció d'honor del tenor Hacket

Amb la funció d'honor i comiat del divo tenor Carles Hacket ha deixat aquest excel·lent artista un bon record de la seva primera actuació en la nostra ciutat.

Desconexador del públic del Liceu, no estigué encertat el senyor Hacket en l'obra que escollí per al dia del seu debut, i això perjudicà un xic la seva actuació. Poc a poc, però, els dots innegables d'aquest artista han anat imposant-se al nostre públic, que no és d'aquells que es convenç massa de pressa, i el seu triomf d'ahir n'és fou complet i esclatant.

En el programa, el primer acte de «El Barber de Sevilla», de Rossini, i els actes primer i segon i el quadro de Sant Sulpici del tercer acte de «Ma-

non», de Massenet. El senyor Hacket tingué una bona nit i estigué a una altura envejable en totes les escenes, valent-se obligat a bisar la romança del segon acte de «Manon» que cantà amb bon estil i amb magnífica amplitud de veu.

El «clou» de la vetllada el constituïren, sens dubte, les romances que cantà després del segon acte de «Manon», acompanyat al piano pel mestre senyor Capdevila, en les quals, més que enlloc, se'n revelà un complet i magnífic artista.

Foren aquestes l'aria «Care Selva» d'«Atalanta», de Haendel; «Star viciu al bel idoli», de Salvador Rosa, i dues cançons nord-americanes: «Thank God for a Gardau», de Teresa del Riego, i «Duna», de Josephine M. Gill. El senyor Hacket cantà amb exquisida correcció i excel·lent «flauto» les molt belles aries de Haendel i Salvador Rosa, però on estigué en son veritable element, fou en les cançons americanes, que cantà impecablement.

A nosaltres en plaquí sobretot la segona, d'una fina musicalitat i sentida expressió, la qual el senyor Hacket feu una veritable creació. El públic exigí el bis d'aquesta inspirada i original cançó i tributa al senyor Hacket una ovació verament extraordinària, amb ovals diversos i corones de flor en abundància.

Llavors que el senyor Hacket no hagués començat per aquí la seva actuació d'aquesta temporada i ens hagués fet conèixer més música d'aquesta nord-americana que ell interpreta i canta de falsó tan acabada i encisadora!

Al finalitzar la representació, el senyor Hacket, juntament amb el mestre Padovani, tan agraït del nostre públic, i els artistes senyores Kreschett i Baldassarre i senyors Ghirardini, Olazola i Rebonato, foren acomiadats amb entusiasmes i llargs aplaudiments.

Poc restar ben satisfet el senyor Hacket per la impressió immillorable que deixà en el nostre públic.

J. LL.

D'espectacles

«La dona de Faraó»

Després dels «Contes de les mil i una nits», els senyors Vilaseca i Ledesma han presentat al Cinema Pathe «La dona de Faraó», pel·lícula de procedència germanica i de temps objecte d'una publicitat persistent, que com és natural, ha creat una expectació.

«La dona de Faraó», és mereixedora d'aquesta expectació i innegablement representa el film cabdal de la indústria d'Edició alemanya, potser el film cabdal de la cinematografia contemporània.

Ultra la presentació justa i d'ambient admirable, hi ha la interpretació realitzada pels primers actors d'Alemanya, els quals actuen de manera poc igualada. Es especialment remarcable el treball d'Emili Jannings, qui en el rol de Faraó ha fet el treball més elogiable de tots els que porta realitzats en el cinema.

El públic, que materialment amplanava el Pathe Cinema, acollí el film amb visibles demostracions d'en-

tusiasma.

No es mereix menys un espectacle de tanta vàlua com «La dona de Faraó», i presentat en una forma tan encertada pels senyors Vilaseca i Ledesma.

Goya

«Madame Butterfly»

L'òpera del mateix nom s'ha fet prop popular per estalviar-nos de ressenyar l'argument de la tragèdia japonesa, estrenada al Goya la vetlla d'ahir.

L'episodi amorós de l'oficial nord-americà amb la ingènua i apassionada «Mariposa» no dona pasta per als tres actes, que resulten curts i sense sorpreses ni accidents remarcables, i el llenguatge, excessivament florit, que els adaptadors han posat en llavis dels personatges, contribueix a la monotonia i a l'ensopiment que causa el conjunt. La visualitat exòtica dels vestits i de la decoració, així com l'encert en les caracteritzacions dels actors del Goya, no arriben a distreure'ns de l'enfagament dels conceptes.

Es possible que els japonesos usin un estil metafòric, però en traduir-ho al castellà resulta de posta afemint col·laborador d'un periòdic de modes. La trista «Mariposa», degut a això, no ens arriba a commoure, i la senyoreta Carme Oliver — la interpret — es veu obligada a adoptar un to recitatiu uniforme i desmai que no més deixa en els moments culminants. El públic encara la música de l'òpera, amb tot l'ésser d'En Puccini. L'esmentada actriu va obtenir molts d'aplaudiments en els seus arrancs trágics, però, a dir veritat i reconeixent-li mèrits excepcionals, no és en aquesta tessitura on ens agrada més, ni la que millor s'armonitza amb la seva joventut i qualitat.

Els altres elements de la companyia, dins la mediocritat dels personatges que encarnaven, estiguieren encertats, formant un conjunt discret.

La concurrència nombrosa i ben amable amb la senyoreta Oliver, però decebuda pel que toca a la tragèdia. — P. B.

El donatius rebuts per l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona amb motiu del benefici que es celebrà al Gran Teatre del Liceu, el dia 29 de desembre últim, són els següents:

Don Pere Milla, 50 pessetes; don Ramon Puig i Font, 15; don Josep M. Bonet, 75; comtesa d'Algar, 50; don Josep Collado, 100; don Lluís Salgado, 25; Círcol del Liceu, 250; donya Dolors Guardiola, 25; governador civil, 250; don Ignasi, don Joan Girona, 45; don Marc Rocanera, 50; don Antoni Gasso, 50; don Pere Bosch Labris, 100; i senyora vídua de Pla-nas, 100.

Demés, les entitats que fins a la data han abonat amb excés l'import de la llista que se'ls remeté, són les següents:

«Riegos i Fuerza del Ebro», 1000 pessetes; «Los Tranvías de Barcelona», 600; «Sociedad de Aguas de Dos Rios», 500; «Energia Eléctrica de Cataluña», 300; i Grans Magatzems «El Siglo», 500.

I cediren localitats de propietat els senyors don Pere Larosa, donya Elena Girona, don Evariet Terrés, don Pere Botarull, don Joan Mestres, donya Erundina Corominas i don Francesc G. Maristany.

A tots els senyors donants els retribuí el seu agraïment la Junta de Festes, en nom de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona.

A Eldorado la Pilar Alonso hi segueix essent aplaudida. El ventríloc Baldes és també oratori en totes les sessions.

Pròximament debutarà la dansarina Antònia Mercé, «La Argentina». Per cert que s'ha sofert una confusió, explicable per l'analogia del nom, en donar la notícia que al Teatre Barcelona (antig Saló Doré), pròxim a inaugurar-se, debutaria «La Argentina», referint-se a «La Argentina».

A punt de terminar les obres, la inauguració del Teatre (Barcelona), nom que substituirà al de Saló Doré, s'efectuarà aviat, a càrrec de la mateixa empresa d'Eldorado, amb selecció de quadros de variatès.

Per a facilitar l'organització deguda, l'Associació d'Autors Valencians ha acordat fixar un termini per a l'admissió d'obres dramàtiques que el Jurat ha d'estudiar amb el fi d'escollir les que s'hagin de representar en la pròxima temporada. Aquest termini acabarà el 28 del mes present i les obres hauran d'ésser trameses al domicili de la Societat de Lo Rat-Penat, plaça del Poeta Lluís, 5. Així es fa saber als autors de les tres províncies germanes.

BANCA ARNÚS

Successora d'Evarist Arnús - Casa fundada l'any 1846

CASA MATRIU Apartat de correus número 425 CASA CENTRAL
Passatge del Relloige Sucursals a Balaguer, Berga, Cervera, Igualada, Manresa, Solsona, Tàrraga i Vich Plaça de Catalunya
Telèfons A. 1912-1913-4920 Telèfons A. 681-1776-1777

CAMBRA CUIRASSADA

TARIFA dels Compartiments de Lloguer (Comprès l'impost de l'Estat)

Models	DIMENSIONS EN CM			CAPACITAT	UN TITULAR	DOS TITULARS
	Alçària	Amplada	Fondària	Dcm.3		
A	12	20	56	14.782	22 ptes. any	51 ptes. any
B	18	20	56	21.800	38 » »	79 » »
C	18	41	56	44.173	50 » »	133 » »
D	25	41	56	60.075	75 » »	195 » »
E	40	41	56	96.183	90 » »	252 » »
F	59	41	56	139.272	120 » »	398 » »

Direcció telegràfica i telefònica: BANCARNÚS

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Lituània i Polònia

La qüestió de Vilna

En la darrera sessió celebrada pel Consell de la Societat de les Nacions a París, s'ocupà del conflicte entre Lituània i Polònia a propòsit de Vilna. El representant de Polònia, senyor Askerrazy i el representant de Lituània, senyor Sidzikaukas, donaren explicacions sobre l'actitud de llurs governs respectivament.

El senyor Saura, cònsol general d'Espanya a Brussel·les, donà compte al Consell de la missió que se li havia encarregat, és a dir, estudiar el tractat eventual d'una línia de demarcació provisional que permetria suprimir la zona neutral de la regió de Vilna. El senyor Saura aconsellà el repartiment de la zona neutral entre els dos Estats.

El ponent del Consell, senyor Hymans, representant de Bèlgica, proposà al Consell un projecte de resolució inspirat en l'enquesta del senyor Saura i oferint als governs de Polònia i Lituània les recomanacions següents: els dos governs establiran les autoritats administratives a la zona neutral, seguint la línia de demarcació establerta pel senyor Saura. Els governs de Varsòvia i Kovno desarmaran tan aviat com sigui possible els irregulars que hi ha encara a la zona neutral.

En nom de Polònia, el senyor Askerrazy declarà que acceptava aquest recomanació, tot lamentant que el Consell no hagués tingut en compte de les observacions que havia exposat.

El delegat de Lituània, senyor Sidzikaukas, donà lectura a una declaració dient que el seu Govern refusava de seguir la recomanació del Consell, afegint que si Polònia intentava modificar la situació establerta entre els dos governs sobre la zona neutral, Lituània s'hi oposaria per tots els mitjans, inclòs apellant a la força.

Aquesta declaració provocà una viva emoció entre el Consell. El president senyor Viviani, amb tota energia, s'aixecà contra aquesta actitud i demanà al delegat lituà si rebutjava realment la recomanació del Consell i si feu observar que semblava ni tan sols acceptar l'examen de la qüestió.

El senyor Hymans feu observar al delegat lituà que no hi ha hagut convenció signada entre els dos governs pel que es refereix a la zona neutral. Aquesta fou establerta simplement de comú acord i a títol provisional, seguint el consell de la Comissió del desarmament.

Lord Balfour demanà al delegat lituà que precisés si en cas que Polònia administrés el territori disputat, el Govern lituà es consideraria com en cas de guerra amb Polònia.

El senyor Sidzikaukas, per tota resposta, invocà l'article 13 del Pacte de la Societat, entenen que justifica l'actitud del seu Govern.

El senyor Viviani replicà que no es tractava de l'article 13 sinó dels articles 15 i 16. Des del moment que Polònia accepta la recomanació del Consell, el refus de Lituània no pot privar el valor d'aquesta recomanació.

Si Polònia l'aplica fidelment, Lituània no té el dret d'oposar-s'hi per la força; si no, cau sota el pes dels articles 15 i 16. En aquest cas tots els Estats representats a la Societat de les Nacions hauran de rompre totes les relacions comercials, financeres,

etcètera, amb Lituània. Serà la seva exclusió total de la Societat amb les sancions més severes. Lituània ja no està en conflicte amb Polònia sinó amb tota la Societat de les Nacions.

Després d'aquesta declaració, el president posà a votació el projecte de resolució del senyor Hymans, el qual fou aprovat per unanimitat.

El senyor Sidzikaukas intentà novament justificar la seva actitud, però el senyor Viviani el va interrompre amb vivesa, dient-li:

«La recomanació està decidida. Si poseu en execució l'amenaça que conté la vostra declaració, l'article 16 entrarà en joc. Sou membre de la Societat i en entrar-hi sabieu quin era el seu estatut. No podem tolerar un semblant escàndol.»

Després d'una breu intervenció de lord Balfour, el senyor Viviani declarà que el Consell està disposat a escoltar novament les parts interessades en una altra sessió. Afegí que en el cas que fos portat en coneixement del Consell un acte d'hostilitat de Lituània contra Polònia, el Consell serà convocat immediatament per a qualificar aquest acte. I si és reconegut com un acte de guerra, l'article 16 serà aplicat «ipso facto». Lituània serà exclòsa de la Societat i considerada com en conflicte amb totes les potències que formen part de la Societat.

El senyor Sidzikaukas es retirà visiblement emocionat.

L'article 13 que invocava el delegat lituà, diu:

«Els membres de la Societat convenen que si es planteja entre ells una diferència susceptible, a llur avís, d'una solució arbitral, i si aquesta diferència no pot regular-se de manera satisfactoria per la via diplomàtica, la qüestió serà sotmesa íntegrament a un reglament arbitral.»

Però, com digué el senyor Viviani, no és aquest el cas de la qüestió. Els governs de Polònia i Lituània s'oposaren en l'article 15 per a resoldre aquest conflicte. L'article diu:

«Si entre els membres de la Societat es planteja una diferència susceptible de provocar una ruptura i si la diferència no es sotmesa al procediment d'arbitratge previst a l'article 13, els membres de la Societat convenen a portar-lo davant del Consell.»

Aleshores, si un dels interessats no accepta la solució proposada pel Consell, entra en aplicació l'article 16, que comporta la ruptura de tots els membres de la Societat amb el que no accepti la solució.

El mapa que publicarem mostra la regió en la qual es troba la zona neutral i el tractat de la nova frontera. Aquesta deixa del tot a Polònia el ferrocarril Varsòvia-Grodno-Dunaburg.

La zona neutral que ha de desaparèixer fou establerta en signar-se l'armistici, quan s'havia esdevingut l'ocupació de Vilna, entre el general Zeligowski i les tropes lituanes. El Consell de la Societat de les Nacions en va confirmar l'establiment. Però aquesta zona, en la qual el manteniment de l'ordre havia d'ésser assegurat per milícies locals, va esdevenir camp preferit per a tota mena d'aventurers i malfactors que inquietaven la dissortada població de la regió. La inseguretat havia acabat per ésser completa i les ocupacions pacífiques impossibles, puix el Govern de Varsòvia no tenia cap mitjà d'actuar a l'interior de la zona.

A l'est i al nord, el mapa dona fronteres tracades pel tractat de Riga entre Polònia i la Rússia soviètica, Rússia blanca i Ucraïna.

Crisi ministerial a Bulgària

París, 10. — Comuniquen de Sofia al «Petit Parisien» que segons notícies d'origen britànic, ha dimittit el Gabinet Stamboullski. La situació política de Bulgària es considera molt greu. — Havas.

El conflicte franco-alemany

L'OFICIALITAT FRANCESA

París, 10. — En contra de les declaracions fetes pel ministre alemany senyor Luther, resulta que els oficials francesos no han portat llurs famílies al Ruhr i, per tant, no han contribuït a la disminució dels recursos de la població.

La llot ha estat embargada únicament per a l'hospital francès d'Essen i ha estat prohibida tota requisita de farratges. — Havas.

LA ZONA ANGLESA

Londres, 10. — El Govern ha encarregat al comandant de les tropes d'ocupació, general Godley, que es posi d'acord amb el general Dagoutre per a trobar les modalitats que permetin donar a França les facilitats que sol·licita respecte al tràfic per la zona anglesa del carbó del Ruhr que va destinat a França. — Havas.

LA NOIA MORTA A DUSSELDORF

Dusseldorf, 10. — El dia 5 d'aquest mes se li disparà casualment el fusell a un caporal matant una noia. La companyia a la qual pertany el dit caporal ha ofert una subscripció recollint un milió i mig de marcs que ha donat als pares de la criatura. — Havas.

EXPLOSIONS I SABOTATGES

Dusseldorf, 10. — Ha estat expulsat el burgmestre de Tréveris. A l'estació de Waanes han estat deturats 409 vagons de carbó que es dirigien a Recklinghausen i que han estat encaminats a França.

Els funcionaris de comunicacions, oberts a ordres del Reich, censuren els telegrams dirigits a llurs diaris per corresponents estrangers, arribant en alguns casos a suprimir per complet el text sense avisar als interessats. El Govern del Reich ha reconegut la veritat del fet. — Havas.

ELS SOCIALISTES ALEMANYS

Londres, 10. — El doctor Braitscheid, líder del partit socialista alemany, ha declarat al representant diplomàtic del «Daily News» que en po que esguarda a la situació actual, «només la seva única esperança en la possibilitat de mediació d'Amèrica i d'Anglaterra».

En la seva opinió, aquesta mediació és urgent, tement que arribi massa tard.

El doctor Braitscheid reconeix que la resistència no podrà mantenir-se indefinidament i declara que el partit socialista era favorable al compliment de les obligacions estipulades en el tractat de Versalles, però dins dels límits de capacitat de pagament d'Alemanya, afegint que el seu país consentiria a negociar mentre França roman al Ruhr, però no pot pendre aquesta iniciativa, que segurament fora interpretada a França com un símptoma de defalliment.

Finalment, el doctor Braitscheid digué que no té grans esperances en l'actitud de la Societat de les Nacions, en la qual França exerceix un paper preponderant i que lamentaria la retirada de Renània de les tropes britàniques. — Havas.

La Societat de les Nacions

Ginebra, 10. — La Comissió de la Societat de les Nacions que anten en la reducció d'armaments ha tingut la seva primera reunió sota la presidència del senyor Viviani, el qual, en el discurs d'obertura declarà que la solució oficial del problema no depèn ni de la Comissió ni de la Societat de les Nacions, sinó dels governs mateixos.

El coronel Requieix exposà la col·laboració eficaç que ha aportat la Comissió permanent consultiva, composta exclusivament per militars, la qual Comissió tracta d'establir els mitjans de prestar assistència a un Estat en cas de perill.

La Comissió prengué després coneixement de les informacions rebudes sobre la Conferència d'Estats sud-americans, la qual tindrà lloc a Santiago de Xile el març pròxim, i figura en l'ordre del dia la reducció d'armaments militars i navals. — Havas.

Els afers d'Orient

L'ACTITUD D'ITALIA

Londres, 10. — L'Agència Reuter publica la següent informació:

D'informacions recollides en font fidedigna resulta que el Govern d'Itàlia està d'acord amb els governs francès i britànic respecte l'actitud d'aquests amb els turcs en qüestió es refereix a l'entrada i estada dels vaixells de guerra aliats en els ports de Turquia. — Havas.

ELS PRESONERS TURCS I GRECS

La Canea, 10. — Ha marxat el primer comboi de presoners turcs canviats per presoners grecs. — Havas.

LA SITUACIÓ D'ESMIRNA

Roma, 10. — El Consolat de Turquia es nega des de fa dos dies a visar passaports per a Esmirna. — Havas.

París, 10. — Durant el matí d'ahir no es va obrir al ministeri de Negocis estrangers cap notícia oficial ni oficials referent a la situació d'Esmirna. — Havas.

DECLARACIONS DE RIZA NUR BEI I ISMET PATXA

París, 10. — El redactor corresponent del «Petit Parisien» a Lausana ha celebrat un interviu amb Riza Nur Bei en el tren que condueix a aquest a Angora.

Riza Nur Bei ha declarat que mai feu cap proposició de pau per separat a la delegació britànica en la conferència de Lausana.

Algoix el «Petit Parisien» que Ismet Balxà feu també importants declaracions a l'almirall americà Bristol, afirmant que la delegació turca mai «anà a Anglaterra oferint-se a signar una pau per separat. Ismet Balxà expressà la seva creença que una gran potència té interès a reprendre la guerra a l'Orient sota el pretext que la pau no fou signada».

Sembla que l'almirall Bristol, contentant a aquesta suposició d'Ismet Balxà, afirmà que totes les potències representades a la Conferència de Lausana estaven sincerament desitjoses d'afirmar una pau definitiva a Orient i insistí en la necessitat que aquesta pau fos signada el més ràpidament possible en interès mateix de Turquia. — Havas.

LA SIGNATURA DE LA PAU

París, 10. — Segons la «Chicago Tribune» el Govern d'Angora ha delegat a Bekir Sami Bei perquè el representi en les negociacions de pau que es prossegueixen activament entre els alts Comissaris aliats i el representant de Turquia.

Segons el mateix diari, la pau serà signada molt probablement a Constantinoble. — Havas.

La Reina de Bèlgica

Brussel·les, 10. — La reina de Bèlgica ha emprès un viatge a Egipte. Va de rigorós incògnit. — Havas.

De Societat

Ha donat a llum una noia la senyora Pascual de Galofre.

Passen dies en aquesta ciutat els senyors Carles Silve i Rafel Urbiz.

Arribà de Sevilla En Ricard Torres Reims.

Avui, al Gran Teatre del Liceu, tindrà lloc la darrera funció de nit, que serà a honor de l'infant Ferran.

El passat dimarts, al cambri de l'església de la Concepció, tingueren lloc les noces de la senyoreta Agneta Puig i Costa i el jove Lluís Muñoz Amigo.

Beneï la unió el reverend Francesc Mestre, rector de Sant Martí Sarroca, i apadrinaren els contralents don Francesc Alas, representat, degut a son recent dol, per don Enric Cirici, don Agustí Massanes, el doctor don Josep Gassó i don Josep Fenoll.

Els invitats foren gentilmente obsequiats amb un dinar al Majestic Hotel d'Anglaterra, sortint després els nupcis, als quals desitgem benaurances, de viatge cap a França i Anglaterra.

Assassinat a Varsòvia

Varsòvia, 10. — L'arxiduc d'Àustria-Smargd Latzenko ha assassinat el metropolita Gerge, cap de l'església ortodoxa a Polònia.

L'assassí ha estat detingut, declarant que el seu acte obeeix a complir una venjança personal. — Havas.

Mort de Von Ercker

Santiago de Xile, 10. — Von Ercker, ministre plenipotenciari d'Alemanya a Xile, sofí ahir una greu calçada efectuant una excursió per la serralada, morint pocs moments després. — Havas.

Els desordres d'Irlanda

Londres, 10. — Ocupant-se dels últims esdeveniments d'Irlanda la «Westminster Gazette» creu que el moviment que actualment s'observa a favor de la pau és sincer.

Una gran responsabilitat pesa damunt els rebels — afegix aquest diari — els quals no han tingut en compte els múltiples esforços fets pel Govern irlandès a favor de la pau, però si aquests esforços quedessin inútils, la trista història d'Irlanda hauria d'afegir una de les seves més severes pàgines. — Havas.

La dimissió del Govern d'Egipte

El Caire, 10. — El rei Fuad ha acceptat la dimissió que li havia estat presentada pel Gabinet en ple. — Havas.

Explosió a Cumberland

Victoria, 10. (Colòmbia britànica). — Ahir es va produir una explosió de gas a una hulla, prop de Cumberland, morint-ne 19 minaires. — Havas.

Inundació a Budapest

Budapest, 10. — El Danubi ha experimentat una gran creixuda. Els ravalers de la ciutat han quedat inundats, enfonsant-se nombroses cases. — Havas.

El deute britànic als Estats Units

Washington, 10. — La Cambra de representants ha aprovat el reglament relatiu a la consolidació del deute britànic acordada recentment. — Havas.

Londres, 10. — S'han rebut notícies de Washington segons les quals ha estat aprovat l'acord anglo-americà de consolidació del deute britànic. — Havas.

Lituània i Polònia

Kovno, 10. — El Govern lituà ha cursat un telegrama a la secretària de la Societat de les Nacions fent constar la seva oposició que sigui repartida entre Lituània i Polònia la zona neutral entre ambdós països, i sol·licita que quedi restablerta la situació jurídica de conformitat amb el tractat de Suwalki. — Havas.

En Josep M. Bosch i la seva muller N'Antonia Cabré s'han vist pares d'un xamós nen.

Ha estat germanada la mà de l'aristocràtica i xamosa senyoreta Na Carme de Puig i de Pallegà per l'acreditat lletrat i diputat de la Mancomunitat En Manuel Puigrefagut, havent-se canviat entre els promesos valuosos presents.

Les noces tindran lloc en la primera vera vinent.

Es troba restablert de la seva lleugera malaltia el marquès de Vilanova i Geltrú.

Està malalt de gravetat el marí En Manuel Descamps.

FIVE

Ana d'ahir, a l'església de Santa Maria del Pi, el reverend mossèn Jaquim Sacuró va beneir la unió matrimonial del nostre amic N'Antoni Salvà Saperas, fill del porter de vara de l'Ajuntament senyor Salvà, amb la gentil damisella N'Assumpta Matos i Bohillos. Foren padrins de la boda el nostre distingit company En Francesc Puig i Alfonso i En Ferran Roqué, del comarç.

Els que varen concórrer a la cerimònia foren obsequiats amb un exquisit refresc servit a la dolceria ieteria «La Lyoneses» de la Portaferrissa.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dissabte, 10 de febrer de 1923

Els articles del Sr. Bergamín

EL Sr. Bergamín ha començat de publicar a *El Imparcial* una sèrie d'articles relatius a la qüestió catalana. El fet que aquests articles siguin publicats a *El Imparcial* no és un fet fortuït. El Sr. Bergamín representa dins de la política espanyola la mateixa ideologia que representa *El Imparcial* dins de la premsa madrilenya. Política i premsa de 1880.

L'ex-ministre de Finances i Estat dels darrers ministeris conservadors ha volgut vestir les seves idees polítiques amb un cert aire de modernitat. Es, però, l'esperit més retardatari de la política espanyola. En aquest sentit, la seva influència dins el partit conservador no ha pogut ésser més nefasta.

Car, cal tenir en compte, en judicar els esforços que sembla realitzar el partit conservador per atraure's l'atenció pública, que entre les conferències del Sr. Burgos Mazo, com a exemple, i els articles del Sr. Bergamín hi ha una diferència capital. El senyor Burgos Mazo, baldament pertanyi oficialment al partit conservador, n'ha viscut sempre una mica separat espiritualment, separació que ve accentuant en aquests darrers temps i que s'ha pal·lat amb relleu inequívoc en l'afar de les reparacions. El senyor Bergamín, no. El Sr. Bergamín exerceix una positiva influència en l'organització i en la disciplina actual del partit conservador. I és precisament el predomini d'ideologies com les del Sr. Bergamín el que demostra que del partit conservador ja no cal esperar-ne res de positiu benefici per al país.

L'ex-ministre de Finances i articulista d'*El Imparcial*, que ha gosat parlar suau de la gestió administrativa de la Mancomunitat, parla de la qüestió catalana com podria parlar-ne un polític espanyol dels primers temps de la Restauració. El Sr. Bergamín pensa i actua com si no haguessin passat ni la catàstrofe colonial de 1898 per Espanya ni la guerra europea de 1914 pel món. El Sr. Bergamín té un concepte endarrerit de la política, un concepte absolutament a to amb *El Imparcial*. El Sr. Bergamín creu que encara és possible governar a Espanya amb el criteri dels primers temps d'En Cànovas. I encara amb el criteri del grup més reaccionari, més bereber, que diria *Sancho Quijano*, de les antigues hosts conservadores: el grup d'En Romero Robledo que, àdhuc dintre de la zona estepària de la política madrilenya, aconseguí una significació prou coneguda.

Com a conseqüència de prevaler en la direcció del partit conservador aquest criteri tan endarrerit, ha anat esvaïnt-se arreu de les terres d'Espanya la força social considerable que arribà a representar un dia el partit conservador. A Catalunya, com a resultat ineludible d'aquest contrast entre la buidor ideològica dels conservadors espanyols i la intensa vibració patriòtica de la nostra terra, la memòria de l'antic partit s'ha anat esborrant de la consciència de la gent. Ara mateix, quan un hom vol cercar el que resta a Catalunya de l'antic partit conservador, amb prou feines hi troba el Sr. Fournier...

Un llibre interessant d'En J. Vallés i Pujals

«De la vida i del Govern d'Espanya», és el títol sota el qual el distingit patriota En Joan Vallés i Pujals, president d'aquesta Diputació, ha publicat, en un volum, una aplicació d'articles posant a la llum del dia els vicis, les corrupcions i les nícies de l'organització política que ja fa segles desgoverna l'Estat espanyol. Amb un estil planer, popular, i una ironia colpidora, En Vallés fa una dissecció en carn viva de la vida política oficial de Madrid i de la burocràcia espanyola, i de tal faïso ho plasma davant del lector, que aquest lliure reflectit gràficament expressa, els pensaments que se li havien suggerit quan reflexionava sobre els temes que descaïdella l'autor. Gran part d'aquests articles, en diverses èpoques, han aparegut en aquestes planes, essent acollits amb especial complaença. N'hi ha d'altres d'inèdits que seran tan celebrats com els ja coneguts.

Els títols dels articles, són: Explicació. — Jo he anat a Solsona. — Dos contrastos. — Se està tramitant. — De doce a dos. — L'etiqueta. — Funcionaris. — Los amigos. — Tot és meu. — Eloquente discurso. — Superficial. — Las provincias. — Llagosta. — Xerrameca. —

Americanisme. — Un jefe de grupo. — El catalán. — El cumplimiento de las leyes. — L'estatua i la Duana. — Un oblit. — Imponente manifestación. — Yantares y conductos. — Una inundación. — Los responsables. — Hermanos. — Porteros. — Madrid. — La Constitución. — No convé que s'acabi la guerra del Marroc. Es un volum sumament interessant que recomanem als nostres lectors.

Per l'ensenyament català

Després de la renovació anual, les Comissions Delegades de Manresa, Sabadell i Rosari Santa Fe (Argentina), han quedat constituïdes en la següent forma: Manresa: (President honorari, Leonci Soler i March; president efectiu, Joan Solernou; tesorera, Josep Admengu; vocals, Antoni Ardemi i Lluís Mas; secretari, Amadeu Comet. Sabadell: President, Joan Arús i Colomer; vice-president, Salvador Sabater i Oliver; tesorera, Josep Custodio i Serra; vocals, Josep Codina i Duran, Claudi Cabané i Bril i Melcior Tort Coromines; secretari, Francesc Amengol i Burgués. Rosari Santa Fe: President, Rafael Ivern; tesorera, Tomás Romani; secretari, Conrad Torra; vocals, Pere Saladrigas, Juli Cabanyero, Ramon Quer, Ramon Solsona; vocals suplents, Jaume Munrabá, Francesc Vidal i Marc Torres.

Les Idees i les Imatges

LA SARDANA DE L'HERETGE

Molt oratòries, molt brillants, molt enginyosament paraleles les fórmules simbolistes que, en una conferència recent, N'Eugeni d'Ors ha atorgat als mots i conceptes de «sardana» i «inquisició».

Tanmateix, la seva apologia dels heretges, per bé que s'estintola en una frase de Sant Pau — (al qual, dit sigui de passada, no cal fer responsable del mal ús polític que hom pugui fer de les seves santes paraules) — no ens ha convençut, ni de molt.

La inquisició i l'ortodòxia no negarem que han anat més d'una vegada acoblades.

No hem d'oblidar, però, que l'heretgia ha tingut també la seva inquisició.

Calvi fou un gran inquisidor. El nostre pobre Miquel Servet en sap alguna cosa.

JOSEP MARIA JUNOY

La Joventut Nacionalista

Visita col·lectiva a La Universitat Industrial

La segona visita col·lectiva als organismes i institucions de la Mancomunitat i de l'Ajuntament, de les organitzacions per la Joventut Nacionalista, d'acord amb les epítats de districte adherides a la Lliga Regionalista, tindrà lloc diumenge, dia 18 del mes que som, visitant les institucions culturals i de treball que radiquen en el clos de la Universitat Industrial, qu' són els següents: Consell de Pedagogia. — Escola de Bibliotecaris. — Escola d'Infermeres. — Escola del Treball. — Seccions de Mecànica, Fonedors, Automobilistes, Maquinistes, Planxistes i Calderers, Electricistes, Paletes, Fusters, Filadors, Teixidors i Operaris d'Indústries Químiques. — Escoles Tècniques Superiors de Directors d'Indústries Químiques, Elèctriques, Mecàniques, Tèxtils, Tintories i similars. — Escola de curtició. — Escola Tècnica d'Oficis d'Art. — Escola Superiores seccions d'Ebenistes, Torçers, etc. — Escola de joieria, Tallistes, Joiers, Repujadors, Esmaltadors, Cerrallers, Ceramistes, Jardiners, Arts del Teixit, etc., etc., etc. — Escola d'Alis Estudis Comercials. — Escola d'Agricultura i els seus diversos serveis.

Aquesta visita, tal com l'anterior, serà preparada als centres de districte per una tanda de conferències, les quals s'explicaran dissabte, dia 17, per oradors de la Joventut Nacionalista, segons el següent quadre:

Al Casal Nacionalista de la Barceloneta, Alegria, 9. Orador: Pere Viñas. Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Wad-Ras, número 208. Orador: J. Millas Rauriel. Ateneu Verdader, Nàpols, número 215. Orador: Josep Gual.

Lliga Regionalista de la Creu Coberta, Cortis, número 380. Orador: Joan Pascual i Llopis. Ateneu Obrer de Sant Martí, Plaça del Mercat, número 2. Orador: Armand Carabén.

Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Plaça de Santes Creus, 2. Orador: Manuel Basté i Duran. Casino de Sans. Orador: Lluís Maria Arnau.

«Catalunya», districte V, Nou de la Rambla, número 16. Orador: Josep Marí.

Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, Sant Andreu, número 146. Orador: Juli Vila.

Casino de la Bordeta, Sagunt, número 2. Orador: Lluís Valeri.

Totes les conferències començaran a les deu de la nit.

La Comissió organitzadora de la Joventut Nacionalista prega als senyors presidents de les entitats de districte que per qualsevol motiu deitessin que les conferències anunciades per al dia 17 se celebrassin dijous, dia 15, o divendres, dia 16, se serveixin avisar-ho a la secretaria de la Joventut, per tot dilluns vinent.

El plebiscit de LA VEU DE CATALUNYA

Format gran o format petit?

El format gran és el del tamany d'*El Sol* o *Las Noticias*. El format petit és l'actual de LA VEU DE CATALUNYA.

La votació dona, fins ara, el resultat següent:

FORMAT GRAN 2.084
FORMAT PETIT 6.021

Agraïrem als nostres lectors que omplin el butlletí següent i el trametin a la direcció, carrer d'Escudellers, 10 bis, tan aviat com els sigui possible.

En
de carrer
núm. prefereix que La Veu de Catalunya es publicu en format { gran petit }
(Signatura)

(1) Cal esborrar el format que no plagui.

Polítiques

VIATGERS

Arribaren ahir els diputats a Cortes senyors baró de Güell i Girona.

Marxaren a la nit cap a Madrid el president de la Joventut Nacionalista En Lluís Puig de la Bellacasa i el diputat a Cortes En Marian de Fonroda.

SOBRESSEIMENT

Cridat per un jutjat militar, li ha estat notificat a En Marcell Domingo que la causa que se li seguia a Lleida pel fur de Guerra, ha estat sobreseïda lliurement pel capità general.

La dita causa era motivada per un article publicat a «El Liberal» de Madrid comentant la derrota d'Annua i reproduït després per «El Ideal», de Lleida.

Per aquesta causa fou mesos enra detingut En Marcell Domingo en arribar a Barcelona de tornada del seu viatge per Amèrica.

CONFERENCIA D'EN MARCELL DOMINGO.

Anit passada donà la seva conferència a l'Ateneu Enciclopèdic Popular l'exdiputat a Cortes En Marcell Domingo.

Es declarà federal, es planyà que no es doni la deguda importància a la personalitat i ensenyances d'En Pi Margall.

Digué que Espanya és una realitat i que fora de Catalunya hi ha una part de l'opinió que s'interessa amb simpatia per les aspiracions de Catalunya.

Preconitzà la intelligència amb els espanyols que tinguin idees liberals, per a orientar Catalunya cap a les idees que ell en diu democràtiques. S'apoià per a això en una hipòtesi que els elements de dreta de Catalunya l'endemà de la proclamació de l'autonomia no tindrien inconvenient a ésser ajudats pels elements de dret de fora de Catalunya per a orientar-la en el sentit que simpatitza a llurs conviccions.

Afegí que és més fàcil fer una revolució contra l'Estat espanyol per a implantar la República, que no pas una guerra per a separar-ne Catalunya, car aquesta sola serviria per a enfortir l'Estat, que ara està trontollant i sense forces per a resistir una empenta seriosa contra seu.

Acabà amb unes frases de miting revolucionari, tornant a proclamar-se federal.

El senyor Domingo fou molt aplaudit.

CONFERENCIA DE N'EUGENI D'ORS

Ahir, a la vetlla, a l'Ateneu Empordanès, ple de concurrència, s'obrí el curs de conferències de l'esmentada entitat.

Parlà, de primer, el president de l'Ateneu, senyor Josep M. Pi i Suñer, donant compte dels projectes que es proposa de realitzar la Junta Directiva, en el present curs, que són del més alt interès per als fins de l'entitat.

A tot seguit féu ús de la paraula N'Eugeni d'Ors, parlant sota el tema «La sardana i la inquisició». Digué que ja tenia 20 anys quan per primera vegada va veure ballar la sardana al poble de Cadaqués. Que tan com va semblar-li bella i oberta i fe-

deral la dansa, va semblar-li més quina i raquítica una lletra que aquells dansaires, ho i ballant, compaven: era una lletra de sentit restrictiu, de sentit d'excloure de la sardana tots aquells que no pertanyessin a l'entitat organitzadora de la ballada. En aquella contradicció diu que hi veié una mena de símbol de la contradicció que observa en la vida de Catalunya: de l'una banda l'esperit de crítica, de llibertat (la sardana), d'altra banda el sentit de cleda, de reglament, d'estatut, de societat i de sa presidència i de la seva Junta que dogmatitza i estigmatitza (inquisició).

Al volt d'aquest parel·lisme fa una sèrie de consideracions respecte de l'actual estat de coses a Catalunya, retraient diverses anècdotes d'aquí i de fora per confirmar la seva posició derrota. Fou aplaudit diferents vegades.

L'infant Ferran a Barcelona

Amb l'express de Madrid ha arribat l'infant don Ferran de Baviera, acompanyat de l'ajudant comandant Ordovaz i el tinent coronel de la remunta senyor Rodríguez.

L'esperaven al Passeig de Gràcia les autoritats, representació de l'element militar, el comte de Güell, el marquès de Marianao i algunes altres personalitats.

L'infant es dirigí al palau del comte de Güell (Pedralbes), on posa, i després de canviar d'uniforme, es dirigí en automòbil al dipòsit de la remunta de cavalleria de l'Hospital, on passà una minuciosa revista.

Estaven presents el capità general i altres militars.

Tornà l'infant a casa del comte de Güell, on a dos quarts de dues dinà amb les autoritats.

A les sis de la tarda, després de visitar les obres del Palau Reial, havia d'assistir a la «Salve» a la Basílica de la Mercè i després a un te a l'Hotel Ritz.

Aquesta nit, en la finca del comte de Güell, se celebrarà un àpat de gala, després del qual anirà l'infant a la funció del Liceu.

Diumenge, al matí, presenciarà un partit en el local del Reial Polo Jockey Club, i a la tarda, en representació del Rei, distribuirà els premis als vencedors dels partits del campionat mundial de Lawn Tennis.

Dilluns, entre altres coses, visitarà les obres de l'Exposició d'Indústries Elèctriques, i a la nit, marxarà cap a Palma de Mallorca.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'enviar degudament els originals amb un segell o una firma 5 1 1 5 5

La Fundació Bernat Metge

Els primers adherits

Dotzena llista de subscriptors

Els nostres compatriotes d'Amèrica mostren, en veritat, un exemplar i admirable interès per totes les empreses culturals de la Metròpoli. Són colpidors, per exemple, l'adhesió entusiasta i la contribució econòmica que ofereixen a entitats com la benemèrita Protectora de l'Ensenyança Catalana.

No menys interès sembla que es desvetlla ara, en un camp, naturalment, més restringit, envers la Fundació Bernat Metge.

Dies enrera donàvem compte de la constitució a Nova York d'un Comitè Cultural Català que es proposa fer present de les nostres edicions en paper de fil a les principals institucions i biblioteques dels Estats Units.

Avui, és el Centre Nacionalista Català de Nova York que, aliant al seu radicalisme de principis una clara visió de la contribució que poden donar els catalans d'Amèrica a la nostra obra de renacionalització cultural, tot subscripció a les edicions de la Fundació, acordà fer donatiu a la Columbia University de la capital mercantil americana, de l'edició en paper de fil, i ens trameta una primera bella llista de subscriptors:

Columbia University (Nova York).
Centre Nacionalista Català (Nova York).
Lluís Llanós (Nova York).
Joan Agell (Nova York).
Albert Rexach (Nova York).
G. Soler (Nova York).
F. Claramunt (Nova York).
J. Gelabert (Nova York).
Gabriel Juvé (Nova York).
Ramon Fusté (Nova York).

Per l'agombolament d'adhesions rebudes darrerament, continuarem publicant aquestes llistes fins a mitjan mes corrent.

La llista total dels nostres subscriptors serà editada, a fi d'any, en haver publicat els deu primers volums, formant un follet on hi haurà un resum de les més assenyades crí-

tiques estrangeres de les obres de la Fundació:

Pere Bosch Labrés (Barcelona).
Carles Jordà (Figueras).
Manuel Rofarull i Artés (Barcelona).
Joan Albet i Boatell (Barcelona).
Josep Mansana Terrés (Barcelona).
Victor Casals Navarro (Barcelona).
Seminari de Filologia i Lletres, Universitat de Barcelona.

Catalunya Associació Autonomista del Districte V (Barcelona).

Centre Excursionista «Sabadell».
Rafel Oliver i Batlle (Barcelona).
Lluís Serra Sch. P. Rector de Sant Antoni (Barcelona).

Joan Bruna (Barcelona).
R. P. Rector de les Escoles Pies (Sarrià).

R. P. Rector de les Escoles Pies, Ample, (Barcelona).

Eugení Nadal i Camps (Barcelona).
Joan Perpiñà (Barcelona).

R. P. Antoni Mirats, Sch. P. (Barcelona).

Manuel Comas Esquerre (Barcelona).

Josep Creixell Iglesias (Barcelona).

Ramon Albó Martí (Barcelona).

Jordi Oliver Daydi (Barcelona).

Damàs Servià i Barús (Barcelona).

Josep Nolla (Barcelona).

Josep Mateu i Ferrer (Barcelona).

Bonaventura Sabater Burcet (Barcelona).

Artur Dasca Samisl (Borges del Camp).

Joan Vicens (Barcelona).

Josep Salvà (Barcelona).

Josep Coma Casas (Barcelona).

Maria Sol Ferrer (Barcelona).

A. Torroella i Mir (Barcelona).

Francisco Vendrell (Barcelona).

Josep M. Balcells (Barcelona).

Lluís Torner (Barcelona).

Alexandre Ribera (Barcelona).

Josep M. Artigas (Barcelona).

Agustí Grau Huguet (Barcelona).

Josep M. Pagès (Barcelona).

Josep Botey (Barcelona).

L'expansió catalana

Les construccions escolars de Barcelona

L'espiritual escriptor francès Francis de Miomandre, qui té la crònica «del bon gust» a la gran revista parisina «L'Europe Nouvelle», dedica el seu darrer article (número del 3 de febrer), a comentar l'esperit que presideix les nostres construccions escolars. Reproduïm alguns fragments d'aquesta crònica:

«La Catalogne est un pays étonnant. On dirait qu'un courant puissant de vitalité le traverse, aboutissant à des œuvres de toutes sortes, dans tous les domaines de l'action. Tout intéresse ces hommes ardents, qui veulent aller vers l'avenir, et réaliser le plus possible de bonheur sur terre — sur leur terre qu'ils aiment, amour jaloux.

Ce qu'il y a de plus curieux dans leur effort, c'est qu'il ne se spécialise pas, comme cela se voit à l'étranger, dans tel ou tel domaine: par exemple les arts, ou la politique, ou la sociologie. Non, ils ont de leur vie nationale une conception synthétique qui leur montre les relations mutuelles de tous ces problèmes qui se posent à un citoyen. Et ils peignent, et ils sculptent, et ils écrivent, et ils bâtissent des monuments, et ils font de la musique: mais à la base de tout cela, ils entendent que l'on donne au peuple le maximum de prospérité possible, de confort. Ils savent que la santé publique est la condition «sine qua non» des réalisations esthétiques les plus raffinées. Ils s'en sont donc particulièrement occupés.

Des généreux donateurs ont offert des sommes très importantes afin de fonder des écoles et des bibliothèques, ainsi que des instituts de rééducation (pour les sourds-muets, les aveugles, etc.), et d'y entretenir un personnel pédagogique de choix.

J'ai sous les yeux un énorme volume de quatre cents pages intitulé «Les constructions scolaires de Barcelone» et qui est rempli de photographies édifiantes, les écoles sont des véritables palais entourés de jardins splendides. Les salles de classes don-

nent, par de larges baies de plain-pied sur des espaces de fleurs et d'arbres. Tout est gai, avenant, baigné de lumière, tout proclame la joie de vivre. On dirait la réalisation de ces vieux rêves d'utopistes, dont notre scepticisme avait toujours souri. Et l'on pense avec attendrissement à ces milliers d'enfants, enfin sauvés de la misère physiologique engendrée par les écoles tristes et inconfortables, et qui deviendront autant de solides jeunes gens, que rien alors n'empêchera de réaliser leurs rêves d'existence. Et l'on se dit aussi qu'un peuple qui aime véritablement sa patrie doit, avant tout, songer à préparer une génération forte et bien armée.

«Allons, allons! nous ne sommes pas ici pour nous amuser!» «Combien l'ai-je entendu répéter, cette phrase absurde, lorsque j'étais au collège. Au moins une fois par jour. Elle nous écrasait, mais il ne venait à l'esprit de nul de nous l'idée de nous révolter contre son exactitude. Personne de nous n'était là pour s'amuser; ni le pédagogue, qui versait dans nos esprits, d'un geste découragé d'avance, la liqueur de la connaissance, ni nous-mêmes qui n'avions qu'une pensée: apprendre ailleurs les choses intéressantes, les choses qui nous concernaient.

Et pourtant, parfois, malgré cette morne présentation, soudain, affranchissant l'indestructible beauté de quelque texte classique, un rayon nous parcourait, nos yeux brillaient, nous nous mettions à rire... De joie, de plaisir. Et aussitôt retentissait la phrase fatidique: «Nous ne sommes pas là pour nous amuser!» Et nous nous taisions, tête basse, honteux de la chose scandaleuse que nous venions de faire...

Cette vieille forteresse sombre et pourrie où l'on voulait si longtemps emprisonner la jeunesse studieuse, si la Catalogne lui porte le dernier coup de pioche, qu'elle soit béni!

Dietari històric

10 febrer de 1907

MOR A BARCELONA EN MANUEL DURAN I BAS.

Nascut a la nostra ciutat el 29 de novembre de 1883, de família pròcer pel cultiu de la ciència, puix el seu pare era metge del Rei, seguí els estudis d'advocat, mereixent el doctorat a la nostra Universitat, per concessió especial. De bell antuvi fou professor auxiliar de la Universitat, substituint a En Martí d'Eixalà a la càtedra de Dret civil.

Professà també la càtedra d'Economia política i Geografia mercantil a l'Escola de Comerç (1888), retornant a l'ensenyament universitari com interin, i després en propietat, en l'assignatura d'elements de Dret mercantil i penal. Regentà diverses càtedres de la Facultat.

Al mateix temps s'inicià en la carrera administrativa. Secretari de l'Ajuntament des de 1882 a 1884, ocupà diversos càrrecs, en els quals revelà grans iniciatives, compartint aquelles tasques amb la intervenció en societats culturals com la Societat Filharmònica, l'Acadèmia de Bones Lletres, de la qual fou president, l'Economia d'Amics del País, l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, l'Ateneu Català, el Barceloní, etc.

Sentí també la pruja del periodisme, i a més del «Boletín Municipal», periòdic d'administració local, formà com a redactor en cap en «El Locomotor» (1889), en «El Bien Público» i en el «Diario de Barcelona» (1884-86). Fou condeixeble de Reynals i Rabassa, Pi i Margall, Coll i Vehl i Valls i Pascual, amb alguns dels quals instituí la Societat d'Amics de la Instrucció. A ell es degué la Fundació Savigny a Espanya, inspirada en sentiments històrics, que després ha tret forma florida.

L'amor a la terra el portà a la presidència dels Jocs Florals, i en la seva carrera política, de diputat, senador i ministre, en els dies en què després del desastre colonial es cregué que Catalunya infondria nou valor a Espanya (el programa d'En Polancoja i l'Alcaldia del doctor Robert, que senyalaren l'inici d'una parcial transformació) es mostrà sempre defensor dels interessos morals i materials de Catalunya.

En fer-se la Restauració barbonica podia haver estat el cabdill a Catalunya dels que la ferien; però En Duran i Bas era conservador en el sentit històric i no en el del partidisme d'En Cánovas. Exercí influència sobre la consciència col·lectiva per la seva honorabilitat, clar concepte dels esdeveniments i energia dels públics interessos, però la tasca dels que tenen de la política un concepte arbitrari no era la seva: quedà aquesta, com obra de partit, a mans d'En Planas i Casals i d'altres.

D'aquí el prestigi que en totes les classes i partits gaudia aquell venerable vell, combat pel pes de mitjana cinc anys, però de rostre energic, lleugre, dominant, que encloïa un clar cervell. Per això no tenia enemics: era venerat i volgut. El degà de la Facultat de Dret, el Rector de la nostra Universitat, l'home prestigiós superava el conservador i feia presentir la revolució que les mateixes classes d'esperit pròcer havien d'experimentar anys a venir en bé de Catalunya.

D'aquí el respecte que al seu nom ha meregut com a sagrada herència del que fou qualitat de l'home intel·lectual i sentimental de la terra i que sempre obrà a la catalana.

ESPIGOLAIRE

Necrològica

Ha mort Na Hortènsia Caballé, la ben jove i distingida pianista que els nostres aficionats havien aplaudit més d'una vegada. Hortènsia Caballé havia estudiat al Conservatori del Liceu. Servem el millor record del concert que la malaguanyada artista donà a la Sala Mozart, farà uns dos anys, i en el qual executà pàgines clàssiques i modernes.

Descansi en pau la dissortada i ben talentosa pianista.

Avui, a la parroquial església de Santa Anna, s'han dit misses per l'ànima de l'ex-degà del Col·legi d'Advocats, En Josep Vilaseta i Magarri.

La concurrència a totes elles ha estat enorme, composta de tot el que val i significa a Barcelona.

Amb tan trist motiu renovem nos-

Diumenge, a les nou del vespre

SOTA els llums elèctrics, en el carrer mig abandonat, — ben closes les finestres, murades amb fustes les botigues, — el paviment és d'una llarga lluentor. Som en diumenge, a les nou del vespre. En l'aire tebi del febrer, plovisqueja: la gent té un aire escadusser i furtiu. Ja gairebé tothom és re-encauat. Al·gun automòbil buit torna al garatge: no roda per allí cap modisteta de pentinat artístic per a adreçar una mirada seductiva al mecànic, que badalla. Com sempre, com a qualsevol hora tardana, passa un matrimoni, el pare duent al braç un nen petit i la mare arrossegant-ne un altre que rondina. Al cap de dos minuts una senyora i dues filles, amb capells i vestits fets a casa, travessen en silenci: llurs cares deprimides revelen prou que tornen de casa d'algun parent: potser s'hi han atardat perquè hi havia un malalt que tenia un accés de qualsevol cosa, potser per un motiu fútil, com és ara una discussió sobre si hom els deixaria o no els deixaria paraigües. Després, per un carreró clandestí hom veu, a mig carreró, una noia tota pintada, amb una cigarreta a la boca; fa via amb un gest deixat anar: sembla que sent el fàstic de tots els dies, i, especialment, del diumenge.

El diumenge! Teòricament, per a la massa confosa dels homes, el diumenge és un parèntesi de plaer. Un hom pensa, durant la setmana, en el paradís artificial del seu diumenge. Un hom, de dilluns a dissabte, viu entre uns límits esquifits: i, el diumenge, es proposa de saltar imaginativament per damunt aquells límits. La filla de la portera anirà a veure princeses al cinematògraf. La família del milionari volarà en automòbil a la plena naturalesa, a gaudir les joies senzilles i bohèmies d'un jac d'herba i una branca esquingada tot passant. El fadri barber es deixarà caure a un museu. Hi ha nenes de deu anys, que en uniformes patètics van i vénen els altres dies del col·legi, i que el diumenge obren de tant en tant, pel carrer, el portamonedes i empenen el mirallet i una polvera de nina. Una parella de seixanta anys, que ja no surt de nits, haurà prenotat localitats pel teatre on ha estat represa una obra que fou un èxit quan ells eren joves. La gent verament tímida aprofita el diumenge per a veure una col·lecció de feres. Voleu cosa més tràgica que la prodigalitat dels pobres els dies de festa? Compteu la percentual dels seus ingressos que representa la granadina i els cacauets, la baraca del fenomen i el tramvia per a tothom — de la sogra al noi petit — i, diguen-me, si cap multimilionari de dòlars hagués de despendre una percentual igual de sos ingressos, en divertiments, quins divertiments trobaria prou cars, en aquest món mesquí?

Però la lliçó severa del diumenge — del diumenge de vuit a nou — és que cal tornar al límit. Som pobres o som rics, som petits o som grans, som joves o som vells. La nostra vida, en realitat, no es desenrotlla en l'àrea on hi ha les diversions del diumenge, sinó en l'àrea on hi ha el nostre obrador, la nostra botigueta, o el nostre cafè, o la nostra taula de joc: és endebedat que el que viu al carrer del Rech vagi, els diumenges, al Tibidabo: la seva realitat és el seu límit: el carrer del Rech. Igualment, la nostra vida no consisteix a eixir de nosaltres mateixos, a saltar per damunt del nostre estament, de la nostra edat, de les nostres capacitats, del nostre temperament, sinó a tornar-hi, a tornar-hi i vegetar-hi: vegetar-hi, si volem, amb el consol de projectar nous oasis dominicals; però, desenganyem-vos, la veritat profunda és que el diumenge és fet per al dilluns. I aquesta veritat tremenda, un hom la sent inequívocament els diumenges, de vuit a nou, mentre als indrets públics hi escobren puntes de cigarret, esclofolles i agulles de ganxo, i els estatges particulars, una mica melangiosos, es tanquen darrera nosaltres, com la capsa es tanca damunt el ninotet automàtic.

Per això els diumenges, de vuit a nou, és quan coneixem la gent moralment sana i la que no ho és. La que no ho és, ve afeixugada per un gep invisible, de decepció. Fa una mica el bot, per dins. És la gent estúpida que voldria viure de gemes de coca i cada any es creu estafada perquè no tren la grossa de Nadal. En canvi, la gent que, en l'esperit, és dreta i igual, sent una certa alegria en tornar al seu límit. S'adona vagament que el límit no és solament una tanca amb trossos d'ampolla encastats al cim. És també el costum — quelcom de semblant a una cançó — i és el confort — quelcom de semblant a unes sabatilles — i és, al capdavall, quelcom de tan semblant a un hom mateix, que jo diria, simplement, que és la personalitat.

JOSEP CARNER

tre condol a la distingida família del finat. (Q. A. C.).

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Barcelona, 10 febrer de 1923.

Portugal	0'31 ptes. escut
Argentina	2'37 » pes
Holanda	2'53 » flori
Suècia	1'70 » corona
Noruega	1'18 » »

Txeco-eslovàquia 19'25	» 100 cnes.
Polònia 0'04	» 100 marcs
Romania 0'00	» 100 leis

Alfons	124'00
Unces	123'50
Isabel	127'50
Quarts	123'50
Petit	123'50
Dòlars	8'40
Lliures esterlines	31'00
Francs	123'50

BITLLETS

Francs	39'70
Lires	30'40
Lliures esterlines	29'80
Marc	0'02
Corones	0'01

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

DE PORTUGAL

Lisboa, 10. — Per ordre del ministre de la Guerra s'ha incoat sumària contra nombrosos oficials d'aquesta guarnició, els quals s'havien solidaritzat amb llurs companys compromesos en els successos del 19 d'octubre.—Havas.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 10, 2 tarda. El cap del Govern, després de despatxar amb el Rei, s'ha traslladat a la Presidència, on ha rebut, entre altres visites, la del general Weyler. Després el president, parlant amb els periodistes d'aquesta visita, ha dit:

El general Weyler m'ha negat que s'hagués celebrat al seu domicili la reunió de caps i oficials de que parla la premsa.

També ha negat que hagi fet declaracions als periodistes sobre els assumptes d'actualitat.

Sobre això el general Weyler té un criteri que reserva.

No nega que en la vida privada hagi fet manifestacions particulars, manifestacions que ha revelat sense cap dubte algun periodista, però desitja fer constar que no ha fet cap declaració destinada a la publicitat.

Precisament quan fa algun temps feu algunes manifestacions que publicà un periòdic del matí, prèviament havia sol·licitat el competent permís del ministre de la Guerra.

El president ha anunciat que dimarts, a dos quarts de sis de la tarda, hi hauria Consell de ministres.

Així mateix ha anunciat que aquesta tarda, a última hora, rebria la visita del senyor López Ferrer.

EL MINISTRE DEL TREBALL

El ministre del Treball ha dit que aquesta tarda surt cap a Torrevieja amb l'objecte de visitar els seus pares.

LES CAMBRES DE COMPENSACIO

El ministre de Finances ha signat avui una real ordre aprovant les normes per les quals han de registrar-se les Cambres de Compensació a Madrid, Barcelona i Bilbao.

SIGNATURA DEL TREBALL

Real decret determinant les atribucions i facultats de la Delegació regia del ministeri del Treball, Comerç i Indústria a Barcelona.

Idem modificació del 14 d'octubre de 1919 quant a les funcions encomanades a l'Institut de Reformes Socials.

Idem aprovant el Reglament per al règim interior dels Col·legis de correïers de Comerç d'Espanya.

Idem reorganitzant el Consell de la Propietat Industrial i comercial.

Admetent la dimissió del càrrec de president de l'Institut de Comerç i Indústria a don Josep Prado i Palacio, marquès del Rincón de San Ildefonso, i nomenant per aquest càrrec a don Basili Paraiso.

Nomenant vocal del dit Institut de Comerç i Indústria a don Daniel Riu i Periquet.

Admetent la dimissió del càrrec de vocal del Consell i Direcció de l'Institut de Reeducació professional a don Manuel Burgos Maza.

Nomenant vocal del Consell de Direcció de l'Institut de Reeducació professional a don Abili Calderón.

Admetent la dimissió del càrrec de vocal del Consell de l'Institut de Reeducació professional a don Rafael Bergamín.

Nomenant per al dit càrrec a don Antoni Ferrer Posamilo.

Nomenant vocal del Consell superior d'Emigració a don Josep Giro.

Idem idem del idem a don Bernard Sagasta.

Nomenant inspector de segona classe del cos facultatiu d'Estadística amb la categoria de cap d'administració de segona classe a don Andreu Rodríguez i Martínez.

Nomenant inspector de tercera classe del dit cos a don Marian Fernández Vivanco.

Declarant jubilat, a instància seva, a don Ricard Fuster, inspector general del cos facultatiu d'Estadística.

Jubilant a don Florenci Zanon i Novellas, inspector general del cos facultatiu d'Estadística.

EL PROBLEMA DE LA RABASSA MORTA

Don Juli Senador Gómez publica

a «La Libertad» un article dedicat als rabassaires de Catalunya.

Diu que el projecte del Govern d'obrir una informació sobre els «foros», és per cansar l'atenció pública, retardant la resolució de l'assumpte, perquè l'opinió es cansi i l'afar resti arxivat, com va succeir quan l'agitació rural de 1887.

Aleshores, després de set volums d'informació, que costaren 150.000 pesetas, passà a l'arxiu, però el perill restà conjurat.

Ara només es parla del Marroc.

Vingué primer la protesta contra els «foros», reprimita a trets, i després la reunió de rabassaires, que amb llurs atinats acords està fent tremolar les oligarquies sobiranes.

Ara vindrà l'agitació dels pagesos castellans. Dintre de tres mesos apareixerà la crítica dels famolenos extremeños i andalusos, desposseïts de la terra, i tots tindran raó.

Diu que amb el varonil gest dels rabassaires, reanima en son esperit una il·lusió perduda.

Afegeix que l'Associació de Rabassaires ha de constituir una delegació permanent a Madrid, recaptar el concurs dels «foreros» lleonesos, asturians i gal·les, atraure's la col·laboració dels pagesos castellans, cercar l'ajut dels famolenos andalusos i extremeños i reunir en una sola lliga tots els perpetus esclaus de la glòria.

ELS RADIOTELEGRAFISTES

La Federació de radiotelegrafistes espanyols, ha dirigit un missatge al Rei, en el qual resumeix què va interessar del Govern: que quan funcionin les futures Corts siguin satisfetes llurs aspiracions, especificades en les bases que s'aprovenen en l'assemblea que els radiotelegrafistes celebraren a Madrid, el propassat setembre.

Aspiren a la incautació per l'Estat de tots els serveis radiotelegràfics i formació del cos oficial de radiotelegrafistes amb el personal aprovat a l'escala oficial de telegrafs.

A B C

A B C. Insisteix avui que s'han interpretat malament els seus conceptes referents als càstics de les cabiles de Benturriaguel, puix mai ha patrocinat una guerra de conquesta al Marroc.

Combat els al·legats dels diaris que el contradueixen, i diu que per a implantar el protectorat, manca què que segueix:

Primer. — Abandonament de tots els blocs de posicions de l'interior, que no serveixen de res.

Segon. — Retirar les guarnicions de la costa, cercant els mitjans d'establir-se en els indrets estratègics de la badia d'Alhucemas.

Tercer. — Intelligència amb els caps nomenats per les cabiles, respectant aquestes en llurs costums i religió.

Quart. — Exèrcit, amb la base del voluntariat, amb exclusió de l'element indígena, i reforçant el Tercer estranger, amb una esquadreta d'aviadors reclutats a totes les nacions d'Europa.

Quin. — Castig immediat dels moros rebels, amb esquadres d'aviadors i els canons de la nostra esquadra.

EN MELLA, MALALT

Madrid, 10, 4'15 tarda. El senyor Vázquez Mella ha estat operat, d'un tumor difús, pel doctor Gómez Hulla.

Al domicili del malalt han acudit nombrosos amics per a interessar-se pel seu estat.

El senyor Vázquez Mella es troba molt millorat.

CESSANTIES

Granada. — L'Ajuntament ha decretat cessants 35 senyors que figuren com obrers a la brigada de neteja pública.

No treballaven i únicament es preocupaven de cobrar el sou.

L'AJUNTAMENT DE SANTANDER

Santander. — Avui ha pres possessió del càrrec el nou alcalde de Real Ordre don Pere Alvarez Sammartín, el qual pertany al partit democràtic.

El nomenament d'aquest senyor ha donat lloc a apassionats comentaris i ha originat a la premsa una campanya d'oposició.

Avui ha acudit a l'Ajuntament enorme gentada, fins al punt que un

cop plena la tribuna destinada al públic, ha estat precis permetre que aquest s'estacionés en altres llocs en que no es permet d'ordinari. Amb tot, ha quedat a fora molt públic, el qual ha protestat a crits perquè no se li permetia entrar a l'edifici.

No obstant, durant la sessió no ha ocorregut cap incident.

Les minories han protestat contra el nomenament d'alcalde de Real Ordre, però han afirmat que estarien a l'espectativa quant a la labor de l'alcalde.

Aquest ha esbossat un programa i ha demanat el concurs de tots.

També ha estat objecte de grans comentaris el silenci que durant la sessió han guardat els liberals de les altres branques.

S'han pres, entre altres acords, el d'adquirir terrenys per aixecar un monument a la memòria del pròcer muntanyès, major dom de la Reina, duc de Santo Mauro, i sol·licitar del Govern el lliurament de diner per a escometre obres importants a la ciutat i donar treball als nombrosos obrers que n'estan mancats.

LES TARIFES FERROVIARIES

Madrid, 10, 5'15 tarda. La «Gaceta» publica una real ordre prorrogant per un termini de tres mesos els efectes del real decret de 26 de desembre de 1918, que autoritza les empreses ferroviàries per a elevar les tarifes en un 15 per 100.

RECOMPENSES

El ministre de la Guerra ha rebut del comandant general de Melilla una proposta de recompenses en la qual n'hi figura una a favor del sergent Vaseillo.

EN MILLAN ASTRAY

En l'express d'aquesta nit sortirà cap a Algeciras, amb l'objecte de posseeir-se del comandament del reglament de Pavía núm. 42, de guarnició en aquesta plaça, el tinent coronel senyor Millan Astray.

EL PENSAMENT DEL GENERAL AGUILERA

El periòdic «Ejército y Armada», que ha publicat les comentatíssimes declaracions dels generals Weyler i Borbón, publica avui en el seu fons unes manifestacions que sense ésser —diu— fetes pel president del Consell Suprem de Guerra i Marina, general Aguilera, reflecteix fidelment el seu pensament.

Espanya—diuen les manifestacions a què al·ludeix—no podria existir, com cap poble, sense justícia, atribut diví. Els encarregats d'administrar-la serien despreciables si en tot moment i ocasió no obressin rectament i en consciència.

Els errors haguts han d'ésser imputables a deficiència humana, no a actes de voluntat.

El poder judicial ha de viure en completa independència del poder executiu, perquè aquest en el desenvolupament de les seves funcions s'apropia del just.

Si sempre actues en completa justícia, no hi hauria inconvenient que aquell es estigués subordinat.

No s'explica com, essent els ministres els qui confeccionen les lleis, són els únics als quals no hi ha mitjà, segons s'assegura, d'exigir-los responsabilitat criminal.

A l'exèrcit se li diu: «Sigueu disciplinats, obeteix als que ens hem constituït en inviolables davant de la justícia, veste'n a la guerra, deixa la flor de la teva joventut enterrada, que després ja em cuidaré que els qui visquin facin manyagueses als assassins dels teus companys, i si en tots els actes dels caps aquests han encertat, menys un, ja per a aquest un la justícia militar li imposarà càstig».

L'exèrcit compleix i complirà el seu deure. No fou ell qui feu les lleis ni és el poble tampoc: foren els polítics que tenen la facultat de comptar amb la majoria de votants quan el Rei els dona el poder, i que no tenen qual se'ls treu; són els amaguen llurs radicalismes en vespres electorals per a caçar més actes i promouen les qüestions, després de cobrades les peces.

L'exèrcit assisteix pacientment a les folles d'altri i se li demana que les segueixi respectant i així continuarà. Però si arriba un dia que el poble es manifestés resoltament contra aquestes folles, per a salvar

la pàtria l'exèrcit acudirà a aquella salvació i castigarà els delinqüents amb tota legalitat.

Ploro com qui més hagi plorat les vexacions sofertes pels captius, la insolita supèrbia observada en tornar-nos-els i les interminables agressions amb què encara segueixen responnent a les nostres estranyes facilitats.

Deploro que s'entengui com acció de protectorat, tal com ens encomanà Europa, que el protegit imposi al protector que exclougui persones per a poder tractar amb ell. Lamento que a l'exèrcit se li redolgui amb el sacorrell estèril de suportar les arrogàncies dels moros protegits amb detriment de la dignitat de l'organisme protector.

Digui's el que es digui, i rectifiqui's el que es vulgui, la situació que estem travessant és crítica. Una espurna encendria quan menys s'esperés, i l'incendi seria difícil de sufocar.

Tota la prudència que aconsellem, ens semblarà poca, perquè amb tot, els fets han de succeir.

Es molt lògic que el Govern doni sensació de confiança i és molt humà que s'agrupin els irreconciliables elements per a obtenir el Decret de dissolució mentre disfruten del poder i sense que es firmi estant a l'oposició.

Però jo, que no presumixo de valent, si bé no conec la por, confesso que ara en tinc.

A Espanya hi ha homes il·lustres que la regeixen, però no es cerquen els homes de prestigi per a governar.

La bandera desplegada pel respectable i volgut capità general Weyler, recordant les paraules de Cánovas del Castillo, és bandera que ens cobrirà a tots els militars, i costi el que costi, memorem aquesta frase de Cánovas: «Espanya no restarà deshonrada, perquè hi ha espanyols que no ho volen».

SIGNATURA

D'INSTRUCCIO PUBLICA

Madrid, 10, 6'15 tarda.

El ministre d'Instrucció pública ha amès a la signatura del Rei els següents decrets:

Concedint la gran Creu de l'Ordre civil d'Alfons XII a don Josep Galvez Nachero.

Declarant jubilat a don Josep González Salgado, catedràtic numerari de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Santiago.

Idem a don Ferran Carles Blanc Duguesnat-Campbell, enginyer cap de primera classe del cos d'enginyers geògrafs, cap d'administració de segona classe, i concedint-li honors de cap superior d'administració, lliure de despeses.

Aprovant el projecte per a la construcció del nou edifici destinat a Escola d'Arts i Indústries d'Almeria.

Idem id. per a la construcció de l'edifici principal corresponent a l'Escola de Veterinària de Còrdova.

Idem id. per a la construcció d'un edifici de nova planta destinat a Institut i Escola de segona ensenyança d'aquesta Cort.

Idem id. per a les obres de reforma de l'edifici de la Real Academia de Belles Arts de Sant Ferran d'aquesta Cort.

Idem id. per a la construcció d'un edifici de nova planta a la Corunya destinat a Observatori Meteorològic.

Idem id. per a la construcció d'un nou edifici destinat a Institut de Lugo.

Idem id. per a la construcció d'una nova sala al Museu de Belles Arts i Acadèmia de Sant Carles, de València.

Idem id. per a la construcció d'un nou edifici destinat a Escola de Comerç, a Valladolid.

Idem id. per a la construcció d'un nou edifici destinat a Institut a Salamanca.

Idem idem per a la construcció d'un nou edifici destinat a escola de parvuls, sistema Foerber, a Pontevedra.

Idem idem per a continuar les obres de construcció del nou edifici destinat a la direcció general de l'Institut Geogràfic.

Idem idem per a la construcció d'un nou edifici destinat a l'Institut d'Oviedo.

Idem idem per a la construcció d'un nou edifici destinat a l'Institut d'Albacete.

BARCELONA

Personal complet

Avui, a tots els pous de les obres del Metropolià han estat fixats uns avisos pels quals la direcció de les obres fa saber que no s'admetran més recomanacions ni peticions de treball perquè el personal obrer està ja complet i no hi ha feina per a ningú més.

Futbol

El partit jugat aquesta tarda entre el F. C. Servat, campió de Suïssa, i el F. C. Barcelona, ha estat guanyat pel bàndol local per dos gols a zero, entrats en el segon temps: el primer per en Gràcia rematant una «corner» i el segon per l'Alcantara. El partit ha estat qui-sap-lo ensopit en la primera part i molt mogut en la segona. El bàndol visitant, si bé compta amb alguns elements notabilíssims, en conjunt se'ns ha mostrat inferior al blau-grana. Aquest ha tingut moments superbes de llum: «individual»; però en l'acció conjunta no ha volgut o no sabut treure partit de la seva superioritat. Estem segurs que el segon encontre, que tindrà lloc demà, diumenge, resultarà més interessant: puix en uns i altres contendents hi ha facultats per a brindar-nos una tarda magnífica.

«Catalunya Social»

El núm. 94, data del 10 de febrer, publica el següent sumari:

«El dèficit de la caritat barcelonina i el deure dels ciutadans» (editorial). — «El que passa», per J. — «Balanc social de la vaga del Metropolià», per R. Rucabado. — «L'enciclica «Rerum Omnium» i la bona premsa». — «De la vida paradoxal. Sobren habitacions a Barcelona», per Juli Vila. — «El sacrifici d'un home bo», per J. Civera i Sornani. — «Un problema d'ara. El control obrer», V. — «Les realitats a França», per Josep M. Gich. — «El Congrés d'Estudiants a Saragossa». — «El vailet», per Angel Grau. — «Sindicació catòlica-obrera. Opinió autoritzada» (sobre la pastoral del bisbe d'Oviedo). — «Notes contra el joc: Una important aprovació. El Comitè ha parlat. Suïcidis per causa del joc». — «D'ací i d'allà». — «Noticiari». Gravats: «Els presoners alliberats», (dibuix), per Pep.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

CLASSE DE CUINA POPULAR

Dies feiners de vuit a nou del matí. Llista de la setmana: Dimarts: Ous a la Portuguesa. Dimarts: Fideu de dentó a la Gratin. Dijous: Patates (Princesa). Divendres: Entreteniments. Dissabte: Ganes caramellades. Nota. — Poden assistir a aquestes lliçons totes les que els interessi, siguin o no sòcies de l'Institut, satisfent 0'25 pessetes per un tiquet que se'ls remetrà abans d'entrar a classe.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots els compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agram totas les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggeriments que siguin útils i factibles.

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

La creació d'un jutjat a Sant Feliu

Per tal d'aprovar i firmar l'exposició referent a la creació d'un jutjat de primera instància a Sant Feliu de Guíxols, l'alcalde ha invitat a una reunió la ponència d'assessorament, la qual es farà demà dissabte, a l'Alcaldia.

Gestionant edifici per a escoles

El Rector de l'Universitat ha ofeciat a l'inspector en cap de la "provincia" que per tots els mitjans obligui l'Ajuntament de Setcases a construir els edificis corresponents per a escoles.

Incendis

S'ha calat foc a la muntanya Les Artigues, de Roureda, propietat de Narcís Prat, cremant-se uns vint hectàrees de muntanya baixa, algunes alzines i 200 pins, valuat tot en uns 500 pessetes.

A Castell d'Empúries s'ha cremat el mas del veí Joaquim Pujó, destruint-se una quadra, un carro, 40 quintans de palla, algunes eines de treball i 24 gallines, valuat tot en 2.800 pessetes.

Assament

A la capella de la Mare de Déu dels Àngels ha estat benent el casament de la senyoreta Dolors Encasa Quatrecaas, filla del conegut fabricant i bon amic nostre don Josep, amb l'enginyer En Frederic Roquet.

Altres noves

Al veí de Cadaqués Joan Rotllant li han robat deu gallines sense que es descobrís l'autor.

La persona morta ahir pel tren corren de la tarda i que de moment no fou identificada, ha resultat ésser el veí de Pedret Bartomeu Bosch Vila, assiat a la Granja dels Sallans.

Par haver intentat agredir al veí de Llagostera, Jaume Coll, ha estat detingut Emili Carbó Pota, de 24 anys, ocupant-li una pistola amb la qual féu l'amenaça.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET. — Alguns dels socs de la Germandat de Sant Isidre, feren una excursió a la Quinta de Salut «L'Alfons», havent quedat plenament satisfets de tot quant visitaren, i especialment, per les atencions dispensades pel personal de la casa i membres del Consell.

A la tarda del mateix dia se celebraren les dues assemblees anunciades a la sala de sessions de les Cases Consistorials, havent-se aprovat per unanimitat importants reformes als Estatuts i Reglaments interiors, entre elles: Estat d'ingrés, dels 14 anys als 50, drets d'ingrés 5 pessetes, i quota mensual 2'10, comprénent ingrés i quota de la Quinta; subvendi de Medicina, 5 pessetes, i de cirurgia, 4, tant el menor com major; invalidesa, una pesseta, i defunció, de 50 pessetes i de 75. També es féu la renovació del Consell Directiu, quedant constituït per vot unànime també, en la forma següent: president, Josep Badell; vice-president, Rafael Amat; tesorera, Silvestre Canyelles; comptador, Ramon Pinós; inspector, Francesc Prats; secretari, Joan Salvatella; vice-secretari, Josep Sunyé; oidor de comptes, Pere Badell; i vocal, Jaume Serra. Es fixa el domicili social a la casa núm. 6 del carrer de Sant Josep.

La Lliga de Defensa de l'Arbre Frutífer ha convocat totes les societats corals i orfeons adherits a l'Associació Euterpe de Chors de Clavé, a la grandiosa festa del dia 18 de març propiament, amb motiu de l'homenatge que es tributarà al tenor En Francesc Vinyas.

Demà sortirà novament el periódic òrgan de la Lliga Nacionalista, que porta per títol «La Forja».

EL TEMPLE DE SANTA MARIA DEL MIRACLE

L'enderroc del temple de Santa Maria del Miracle és un dels atemptats més greus i vergonyosos que en el decurs de les centúries s'hauran fet contra el nostre patrimoni artístic.

Mentre la cultura moderna de totes les nacions civilitzades s'afanya a excavar el subadi de poblacions i monuments devastats per tal de recollir i estatjar en vitrines d'estudi les engrunes més insignificants de les soterrades manufactures, Tarragona té la dissort d'esguardar com l'anàrquica dinamita enderroca amb estoc cinisme pànic i bell exemple d'arquitectura dotzenentista que, a l'ensena, entraña emocionants episodis de la nostra història local. La valera, encara, la circumstància d'ésser l'artístic i històric monument, amagat al bell mig de l'arena de l'Amfiteatre romà, on el Cristianisme espanyol fou coronat per primera vegada amb l'aureola del martiri més gloriós.

Tenim dret a no creure possible la destrucció de la vetusta església, després del decret de l'actual ministre de Gràcia i Justícia que amb tan exagerada cura es preocupa del tresor artístic de les comunitats religioses. I més encara, assabentats com eram de que els nostres regidors, atente sempre als interessos locals, havien arribat fins a l'extrem d'excavar la seva veu patriòtica en l'honorable Consistori per tal d'evitar, amb excessiva escrupolositat, una alienació tan impossible com la dels tapisos de la nostra Catedral.

Se'ns ha dit que l'actual atemptat artístic havia estat inconscient.

Es cosa difícil ignorar la importància del monument després que tota la premsa local en ve parlant arran de la devastació del Penal. «La Veu de Catalunya» va ponderar la seva valor en la «Pàgina artística». Don Angel del Arco, en el núm. 2 del «Boletín arqueológico» de l'any 1914, diu: «se trata no sólo de una construcción venerable por su mérito artístico... sino del templo más antiguo de Tarragona». En Puig i Cadafalch va acabar de posar de relleu el seu interès arqueològic en les pàgines de «L'Arquitectura Romànica a Catalunya» (tomo 3, p. 407-413).

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Vergonyós enderroc del Miracle

El sots-secretari de Gràcia i Justícia ha respost al telegrama que se li envia protestant de l'enderroc de l'església de Santa Maria del Miracle, dient que el passa al ministre d'Instrucció perquè acordi la inspecció i resolgui si que procedeixi.

Maniobres agressives del caciquisme
Ha estat traslladat a Lleida el digne secretari d'aquest Govern civil, senyor Martínez Paoles, el qual en poc temps havia conseguit normalitzar, o poc menys, els serveis d'aquella casa, abans abandonats.

Per a substituir-lo han tornat a enviar a don Rafael Verdú, altra vegada.

Aquest canvi ha produït indignació i altra cosa, perquè s'interpreta com una baixa maniobra caciquista, que, després de tot, podria tenir resultat contraproduent.

Incendi a La Selva

Aquesta tarda s'ha calat foc a un bosc de damunt de La Selva. Ha d'ésser molt gros perquè es veia molt bé des de Tarragona. Ara s'apagui, però considerablement minvat.

La Cavalcada i el ball dels xòfers

El ball dels xòfers celebrat ahir constituït un èxit molt remarcable, pel nombre i afíament de la concurrència.

Les llacades dels rams ballats i dels obsequis a les notes eren vistoses banderes catalanes.

La cavalcada també fou un èxit i

Però l'interès històric és tal vegada superior a l'interès artístic, i tampoc és massa desconegut.

Algun autor creu que el temple de Santa Maria del Miracle fou construït per manament de l'arquebisbe Sant Oleguer. Els PP. Trinitaris del començ de la divuitena centúria, dins un memorial que adreça al governador de la plaça fan constar que fou edificada pels lloctinents comuns Cabildo i Ciutat en memòria de la multitud de cristians que arborats en amor de Déu havien derramat llur sang en aquell lloc. El cert és que el temple de Santa Maria del Miracle existia ja l'any 1184.

Segons Morera i altres autors moderns creuen que als finals del segle XIII fou donat als templers i que en ésser extingida la dita Ordre, va passar a la Mitra juntament amb tots els béns anexionats. Però ni l'Arxiepiscopat de Blanch, ni Miret i Sans en «Les Cases dels Templers i Hospitalers» ni cap document costarrí ens fa asament d'aquella preceptoria dels Templers, ans al contrari, més bé els documents d'aquell temps ens donen a entendre que fou un Santuari famós de la Marineria.

A 6 d'agost de 1192 l'arquebisbe Berenguer de Vilademuls, en crear la Tesoreria de la Catedral li va suynalar les rendes de Santa Maria del Miracle. I als 6 de febrer de 1578 el Tresorer Melchor de Biure, d'acord amb els altres canonges, ho va cedir als Trinitaris per tal que hi erigissen convent amb la condició, però, que havien de conservar el nom de Santa Maria del Miracle, i no substituir-lo pel de la Mare de Déu del Remol.

A principis del segle XIX va ésser convertit en Penal fins que en nostres temps els presos foren transportats al castell de Figueras.

«Els episodis esdevinguts al Miracle són molts i variats».

Als 2 de febrer de 1330, l'arquebisbe de Tarragona don Joan de Aragó, va baixar a l'església del Miracle acompanyat dels bisbes de Lleida, Tortosa, Vich i Urgell, i allí en presència del rei don Alfons i de tota la família reial va anatematitzar l'emperador d'Alemanya, usurpador dels drets del Pontífex.

un excel·lent espectacle, cridant l'atenció totes les carrosses que la formaven. Una d'elles era un gran camió guarnit, destacant una bandera catalana. Els fanals també duïen banderetes de les quatre barres.

Reparació

La setmana entrant reapareix el setmanari de Reus «La Llar».

Les conferències d'Arqueologia

La primera de les conferències que constituïran el curs d'Arqueologia d'enguany constituït un èxit importantíssim que diu el mateix en favor del doctor Sabater que de la nombrosa assistència a les seves lliçons.

Entre la concurrència, abundaven els estudiosos i distingides senyores.

Conferència

Passat demà donarà una conferència a la Biblioteca de Valls Mossén Francesc Rovira, tractant del «Renixement».

Nomenament

Ha estat nomenat amb caràcter definitiu director de la Casa de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya a Tarragona En Bernabé Martí Botarull, el qual ja exercia el càrrec interinament.

SABADELL

Festes a l'Escola Pia

Demà, diumenge, dilluns i dimarts, hi haurà esplèndides funcions teatrals al Col·legi de PP. Escolapis.

El programa és compost per la deliciosa producció del P. Oliver. «La mort de l'escola», que té música inspiradíssima del P. Gené, i per una

Durant la guerra dels Segadors (1644) les tropes reials s'aquartellaren al Miracle i deixaren el convent tan derruït que, segons un memorial dirigit al Rei pels PP. Trinitaris, solament quedaren senceres les parets mestres del monestir i la fabrica de l'església, de manera que els religiosos no pogueren habitar-lo fins l'any 1666.

Al temps de la guerra de successió (1707) els Consells de Tarragona, per tal d'alleguerir la ciutat de les molèsties de l'allojament, aquarteraren altra vegada dins el convent del Miracle un regiment d'anglesos de les tropes aliades; després s'hi va improvisar un hospital militar; i en entrar a Tarragona les tropes de Felip V se va utilitzar per magatzem de palla, fins que enderrocat com en la guerra anterior fou resultat als Religiosos.

A l'església del Miracle es on la clerecia catedral anava tots els anys el dia de la Candelera a benir les candelas.

Alguns gremis de la ciutat hi tenien llur allojament.

Cal encara suposar els episodis que es realitzarien allí als temps que fou Santuari; a la marxa de conqueridors de Mallorca, etc., etc.

«Els records històrics i l'interès artístic del Miracle demanen que es conservi i es restauri aquell venerable monument. I a més es faen excavacions per tal de cercar les runes que probablement hi hauran davallat del Fòrum».

No creiem pas que sigui cap obstacle per als plans d'embelliment d'aquell indret, com no ho fou la capella de Sant Pau per a la construcció del Seminari, ans al contrari, restaurarem el buc de l'amfiteatre, reedifiquem aquella primitiva església i demunt d'ella aixequem un ferm pedestal que encimbelli les estàtues d'aquells tres herois que foren màrtirs d'aquells ideals que han civilitzat tot el món, i els vostres jardins tot revoltant l'històric monument assoliran la plenitud de la bellesa i l'encís de la idealitat. — SANÇ CAPEDEVILA

(De «La Cruz» de Tarragona.)

joguina còmico-lírica, que porta per títol «L'escapatoria».

La interpretació d'aquestes obres anirà a càrrec dels alumnes Adrià Margenat, Josep Cruells, Pompeu Casanova, Daniel Batllell, Pere Torres, Josep Abelló, Eugeni Sallent, Sebastià Ginestà, Joan Gorina, Josep Vila, Armand Cabané, Joan Barnils, Josep Diuménj, Ramon Ustrell, Albert Bernalda, Feliu Sampere, Joan Barbany, Joan Mumbri, Francesc Caballé, Josep Lloch, Pere Lacasa, Agustí Fitó, Josep Galó i Tomàs Salas.

S'estrenaran dues decoracions del distingit artista, professor d'aquest Col·legi, P. Ramon Hostench, i dirigirà la part musical el mestre Frederic Muset, també professor del Col·legi.

Les festes prometen veure's molt concorregudes.

El Carnestoltes

Els preludis dels dies de Carnaval han passat amb un eusopiment, que deixa endevinar la tristesa amb que enguany ens obsequiarà el Carnestoltes.

Tots els espectacles del Carnaval s'han reduït a balls de «mascarenes», festes de mal gust, que no sabem com poden celebrar-se a la nostra ciutat. Tanmateix, eren preferibles a això els vells balls de disfresses femenines, en els quals encara es trobava de tant en tant una nota agradable.

També és de lamentar que després de tot el que s'ha dit contra els balls infantils de vestits, encara hi hagi qui vulgui organitzar-los, donant ocasió que hi hagin famílies que martiritzin a llurs fills, fentlos anar encarcerats tota una tarda i tenint-los unes hores dins l'ambient d'una sala carregada per l'atmosfera pestilent d'aquestes festes.

Molt lamentable.

La política albina i el joc. — El ferrocarril directe a Madrid

Es un cas que contrastant amb el lent desenvolupament del nacionalisme a València, com si aquesta, pel que toca a la seva ànima, estigués atulida, s'hagi desenvolupat l'albisme d'una manera ràpida. Només el seu capítol formà grup a part en el ja trossetat partit liberal; tant, que avui compta, per estímuls de la novetat, amb el major nombre de regidors al Consistori, després dels republicans, i, darrerament, des de les últimes eleccions legislatives amb un diputat a Cortes per la circumscripció.

Com s'explica, doncs, que defensent els valencianistes un ideal otmic, clar i definit, no hagin conegut en llur intervenció en les lluites electorals més que els fets de la derrota, els albins, sense un programa concret i a l'abast de la generalitat, es multipliquessin com bolets durant la pluja?

Doncs, senzillament, pel nostre vergonyós estat social. L'esmentat sector liberal es aquí l'emparador d'aquest càncer de la família i la societat, que es «liu el joc» com altres vegades hem tingut ocasió de dir. Tant és així que diuenge últim la posua política, obeint a denúncies concretes aconseguït sorprendre, als casinos albins dels carrers de Garrigues i Pl. Margall, sengles partides de bacarrat, incautant-se de jocs de cartes, caixetins i fitxes, i fent dues detencions en el primer.

El nostre governador, senyor Cabelló Lapiadra, que pertany al sector garcipretista—l'espandiment del qual tracten d'evitar a València els altres dos sectors del partit, albi i romanista, aquí més importants—, acaba de declarar, després de tal cop, que «està disposat a obrir amb tota energia», però ho serà que esperem a veure com termina aquesta justícia exercitada prop dels que són els seus «quasi» correligionaris.

«El que si varem veure en les passades eleccions municipals és aquell general escapament de candidats albins per tal de no consentir l'autoritat el joc. Es compendran ara les ganes que hi haurien de jugar, puix només afirmada l'actual situació política el tapet verd ha tornat a estendre's».

Mentrestant els albins valencians continuen encara prenent l'alcaldia, però no tan l'ofertment annex del candidat a diputat, que faci el sacrifici de presentar-se per aquesta circumscripció, davant les poques possibilitats de victòria, ja que les dretes voldran per a elles l'acta, i per aquest resultat de comptes també desitjaria la vara el garcipretisme.

A la tornada de Madrid del president de la nostra Cambra de Comerç, En Vicens Mahiques, ens ha assabentat de ses grates impressions sobre el projecte de construcció del ferrocarril directe a Madrid, puix és un fet la formació d'una entitat integrada per valuosíssims elements financers, en els plans dels quals entra el bastiment del directe Madrid-València, ferrocarril de les Alpujarras, el de Requena a Baeza, aprofitament de salte per a l'electrificació d'aquestes línies, confecció de material mòbil per a ferrocarrils i altres negocis també importantíssims i influents en el desenvolupament de la riquesa nacional.

Les classes mercantils de Madrid, molt interessades en aquest assumpte, han adreçat una moció al ministre de Finances, pregant que en estudiar i resoldre sobre la sollicitud que formula de protecció pel Govern l'empresa que tracta de realitzar les obres indicades, tingui en compte l'aspiració general de que es construeixi el directe Madrid-València, i es facin les altres obres que han de contribuir al foment del nostre comerç i indústria.

E. M. F.

València, 9 febrer de 1933.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES
QUALE ENS PREGUEN LA PUBLICA
CIO. AMB UN SEGELL O UNA FIR
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Qüestions socials d'actualitat

La dependència mercantil

Dies passats fou presentat al Comitè Paritari del Grup IV (majoristes), signat per tots els vocals representants al dit organisme de les entitats de dependents, el següent estudi que tot seguit procedirà a discutir-se i que, donat el seu interès, transcrivim en ses línies generals com a element d'informació:

L'angúnia del viure del dependent de comerç, és més que angúnia, perquè és tragèdia. Mes, ni sols el nom aquest li dona la societat, perquè fingeix ignorar-la. Ni fins el mateix interessat pot descobrir en cada cas la situació en què es troba, per instint de conservació. Perquè el dependent de comerç, que dona el major contingut a la classe mitja, té de les classes acomodades molt dels deures socials i no pot en canvi valdre's dels recursos de les classes més pobres.

Gent digna, que rebutja per temperament les impositcions, abans que la violència s'ha assimilat el sofriment, ha consentit d'ésser atropellada abans que un element perturbador, suggerida tal volta per la certesa que tard o d'hora acabarà per imposar-se la justícia.

Tota l'energia que li falta per a exigir el que és un dret l'ha posada al servei d'un acord que sempre ha cercat: tota la seva fe en la justícia l'ha dipositada en els Comitès Paritaris i el seu òrgan suprem, la Comissió Mixta del Treball, a les quals entitats ha aportat, des de llur fundació, la confiança i l'anhel del naufrag que lluitant contra elements deserts, veu la llum del far que li descobreix la terra: la possibilitat de repòs.

Per això els representants de la dependència de comerç en els dits organismes ens fem un honor de vetllar constantment amb la major bona voluntat a falta d'altres condicions personals, perquè el viarany intransitable i espinos que ha estat fins ara la vida de la classe mercantil d'una gran ciutat com Barcelona pugui ben aviat ésser el que mereix ésser i que cal que sigui un camí.

Actualment pot dir-se que s'ha assolit o està en vies d'assolir-se que la nostra dependència no vegi recompensat el seu treball amb quantitats «irrisòries». Fixats per la C. M. en octubre de 1920 els sous mínims — imposats no pels dependents sinó per la realitat del moment en que s'establiren — han estat generalment respectades les categories en les quals quedaren classificats.

Però aquesta obra cal perfeccionar-la per a la seva major estabilitat i solidesa en bé de tots — amos i subordnats —. Per això els firmants ens erem en el deure d'assenyalar els defectes que precisa corregir.

Primerament ens cal dir que en sol·licitar els dependents de comerç de Barcelona sous mínims, teníem l'absoluta confiança — que avui queda ben palesa que fou temeraria — que normalitzant-se la greu situació econòmica produïda per la guerra, el cost de la vida es reduiria gradualment. Lluny d'això, els sous fixats en 1920 (?) no són avui suficients per afrontar les necessitats més prementeres d'una família modesta.

Raonaments molt respectables de la representació patronal, que acatàrem en discutir l'escala dels sous no tan reduïts per nosaltres presentada, ens portaren a transigir, convençuts que «els sous mínims» aprovats per a cada categoria representarien la remuneració dels serveis prestats per individus amb les «mínimes» aptituds i que els altres serien objecte en cada cas d'un més favorable tracte. Però desgratadament l'experiència diària ens descobreix que no és així i que pel contrari la major part dels patrons obliden el que significa el sou mínim equiparant-lo pràcticament al seu màxim.

Per altra part, fent l'escala que regeix, en els 23 anys — en l'estat actual de coses — complida aquesta edat queda el dependent al marge de la millora aconseguida, perquè de fet el sou que té fixat cobrar, per un malentès egoisme de la majoria dels patrons, es converteix en invariable.

I per llei natural aquesta categoria compren tots aquells individus als quals s'exigeix un major zel i activitat i en els quals diposta l'amo una confiança que molt honora els que saben mereixer-la i els que saben

concedir-la, però que si sempre ha representat un responsabilitat major, en les actuals circumstàncies que tan difícil fan la lluita per la vida, són ensem un apoderosa temptació, per a resistir la qual són necessaris tots els frens morals, de que per fortuna es troben revestits la immensa majoria dels soferts individus que consagren llurs anys i llurs talents — molts o pocs — al servei i profit d'una casa de comerç.

Els abusos — d'una part i altra — que tant perjudiquen la bona fe necessària, poden arribar a desaparèixer amb la garantia mútua que s'ignifica l'aval corporatiu. Per això l'obra que portessin a cap els Comitès Paritaris i la Comissió Mixta a Barcelona, fins i tot si arribava a fixar sous mínims equitatius i els suplementes deguts en justa compensació a majors exigències, resultaria migrada, si no porta la vigència de la fórmula jurídica de la màxima solvència que significa el contracte de Treball.

Per tot això creiem que cal:

Primer. Revisar els «sous mínims» vigents i adaptar-los a les necessitats actuals.

Segon. Fixar les quantitats proporcionals en què cal millorar-los com a compensació a la delicadesa de certs càrrecs i suplementes, segons l'indole del treball i l'estímul guanyat amb els anys de servei en una mateixa casa.

Tercer. Establir el contracte de Treball obligatori, com a garantia mútua dels convenis verbals i per tal d'introduir reglamentament millor i més humanitaris en els ordres moral i físic.

Per tant, als senyors vocals patrons del Comitè Paritari del Grup quart ens dirigim, i els atencament els sol·licitem que estudiïn i examinin amb tota consciència — com hem fet els representants dels dependents — per elevar-les amb el vot unànime d'aquest Comitè a la Comissió Mixta, les següents:

BASES

A) sous mínims

Tenint en compte que les circumstàncies econòmiques en lloc de normalitzar-se persisteixen de manera que agreugen extraordinàriament la difícil lluita per la vida al dependent de comerç, no permetent-li afrontar-la com correspon a la seva posició a la societat, l'escala vigent de sous mínims per categories, quedarà completada i modificada en la forma següent:

PER A DEPENDENTS

14 anys.	Ptes.	60 mensuals
15	75	
16	100	
17	150	
18	175	
19	200	
20	225	
21	250	
22	275	
23	300	
24	350	
25	400	

II

PER A DEPENDENTS

14 anys.	Ptes.	60 mensuals
15	75	
16	100	
17	125	
18	150	
19	175	
20	200	
21	225	
22	250	
23	275	
24	300	
25	350	
26	400	

III

PER A MOSSOS

Els mossos hauran de cobrar per mensualitats, d'ací endavant, com l'altra dependència i en la proporció següent:

14 anys.	Ptes.	60 mensuals
15	75	
16	100	
17	175	

18	200
19	200
20	200
21	200
22	250
23	300

a) Aquells que prefereixin cobrar per setmanes hauran de sol·licitar-ho, liquidant-se's segons la proporció que fixa l'escala precedent.

b) Els que es contractin per a prestar llurs serveis amb caràcter de temporers, no podran exercir llur comès en una mateixa casa per més de tres mesos consecutius, passant a fixos després d'aquesta temporada.

c) Els temporers cobraran sobre les tarifes exposades un augment del 50 per cent.

B) Suplements segons les categories. Com a compensació per la delicadesa i per les responsabilitats que representen certs càrrecs, les quantitats fixades per als sous mínims es milloraran amb els augments que segueixen:

VI

ELS DEPENDENTS

Comptables, caps d'escriptori, caixers, viatjants i corredors, tant si són a sou fixe com a sou i comissió (sempre que els que exerceixen aquest càrrec no siguin gerents, apoderats o càrrec anàleg: 200 pessetes mensuals).

Caps de magatzem, caps de secció, corresponsals en idioma estranger, i altres càrrecs que no siguin els especificats al primer apartat i que requereixin coneixements especials: 150 pessetes mensuals.

Auxiliars de comptable: 50 pessetes mensuals.

Comptables a hores. — No havent-se inclòs aquest ir portant sector a l'escala de sous mínims (per la seva especial constitució), cobraran, a qualsevol edat, per hores de treball senceres per cada hora diària, a raó de: 75 pessetes mensuals.

Aclariment. — Els viatjants o corredors que exerceixen detalls solament en èpoques determinades i de poca duració, essent empleats la resta de l'any al magatzem, cobraran solament el sou de categoria pel temps que treballin fora.

LES DEPENDENTES

Taquimecanògrafs per a correspondència espanyola: 100 pessetes mensuals.

Taquimecanògrafs per a correspondència estrangera: 150 pessetes mensuals.

Les dependents que exerceixen càrrec similar al d'un dependent, com per exemple: comptable, caixera, etc., hauran de cobrar d'acord amb les mateixes condicions dels dependents.

VI

ELS MOSSOS

Encarregats de magatzem, enfardadors i aquells als quals es faci servir de cobradors: 25 pessetes mensuals.

Cobradors exclusivament: 50 pessetes mensuals.

C) Augments graduats per anys de servei a la mateixa casa a partir de l'obtenció del tipus major de sou mínim fixat

VII

Dependents. — De 3 a 5 anys un augment mensual de 25 pessetes. De 5 a 8 anys id. id. de 50 id. De 8 a 12 anys id. id. de 75 id. De 12 a 16 anys id. id. de 100 id. De 16 a 20 anys id. id. de 125 id. De 20 endavant id. id. de 150 id.

VIII

augment mensual de 25 pessetes. augment mensual de 25 pessetes. De 5 a 8 anys id. id. de 50 id. De 8 a 12 anys id. id. de 75 id. De 12 a 16 anys id. id. de 100 id. De 16 a 20 anys id. id. de 125 id. De 20 endavant id. id. de 150 id.

IX

Mossos. — De 3 a 5 anys, augment mensual de 25 pessetes. De 5 a 10 anys id. id. de 50 id. De 10 a 15 anys id. id. de 75 id. De 15 a 20 anys id. id. de 100 pessetes.

X

D) Contracte de treball obligatori

Amb caràcter obligatori s'estipularan contractes de treball entre patrons i dependents que, ultra contenir les dades que creguin convenientes les parts contractants, seran ayalats per una entitat de dependència mercantil i registrats a la Comissió Mixta, un cop signat pels interessats.

Als dits contractes — la reglamentació dels quals serà objecte d'un detingut estudi posterior —, els patrons es declararan obligats:

Primer. A observar la jornada de 8 hores amb tota rigorositat.

Segon. A concedir el descans dominical i festiu — de precepte o no — en la forma fixada pel costum de la ciutat, i la festa del Treball (primer de maig).

Tercer. A abonar íntegrament el sou en cas de malaltia, i pel temps que duri.

Quart. A concedir anyalment, durant els mesos d'estiu, 15 dies consecutius de vacances.

Cinquè. A satisfer a la dependència una quantitat anyal — no menor de l'import d'una mensualitat — mentre no es determini en forma equitativa i activitat en els dependents en les utilitats.

A canvi de tot això i d'una major equitat en la remuneració ara vigent, podran amb el màxim prestigi exigir els patrons major suma de coneixements i activitat en els dependents, i així, de fet, l'estímul establirà necessàriament una selecció en llur benefici.

XI

Bases addicionals

1. Els dependents que portin més de 2 anys de servei a una mateixa casa, seran considerats inamovibles, a no ser per una causa molt justificada, que haurà d'apreciar el Comitè Paritari del Grup quart. De voler el patró acomiadar-lo, vindrà obligat a indemnitzar-lo amb una quantitat equivalent al sou de sis mesos, com a mínim, augmentant la indemnització paral·lelament als anys que el perjudicat porti de servei a la casa: i havent de fixar el repetit Comitè Paritari l'import de la indemnització.

2. Quan en una casa quedi plaça vacant, necessàriament el patró haurà de cobrir-la amb personal de la mateixa categoria o almenys amb les mateixes condicions, deixant de banda el suplement de sou que pels anys de servei tingués assignat l'antecessor.

3. Als corredors a comissió hauran d'abonar-les les cases per qui treballin les comissions directes o indirectes.

4. Els empleats que ingressin en files per a prestar el servei militar, en acabar-lo seran reintegrats a la plaça que ocupaven, però sense que el temps transcorregut sigui computable per als efectes de les categories d'antiguitat.

Al que sigui soldat de quota i pugui seguir acudint a les oficines, se li conservarà el lloc i seguirà el torn d'antiguitat, compensant en hores extraordinàries el treball que no pugui prestar a les ordinàries.

5. Tot dependent que a l'aprovació d'aquestes bases cobri un sou superior al que en elles s'estipula, li serà respectat, sense que per cap causa pugui rebreixar-se-li.

6. Tots els dubtes que esorgeixin per a la interpretació d'aquestes bases seran resolts pel Comitè Paritari del Grup IV, el qual proposarà en cada cas, la corresponent resolució a la Comissió Mixta.

Hem aquí ben concret el nostre pla de millorament per a la desvalguda dependència mercantil.

Si algun sacrifici pogués representar les millores indicades, sobradament haurà de quedar compensat amb un major rendiment en el treball.

En resum: quan l'harmonia, conseqüència d'una major justícia, informi les relacions entre amos i subordnats, les cases comercials podran aspirar a ésser, demés de fermes, veritables raders familiars per a tots els que es trobin agrupats al seu redós units per un comú anhel, tant en el moment pròsper com en els moments difícils per als negocis.

Els dependents de comerç treballaran lleialment per tal de veure implantat un veritable règim d'amplia col·laboració, el més estable i únic que pot portar dies de glòria al comerç català.

CONFERENCIA

Demà, a dos quarts de dotze del matí, al saló d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, En Rafel Campa-lans donarà una conferència pública sobre «El socialisme i el problema de Catalunya». — L'interès dels obrers.

DEL CONFLICTE DE CALELLA

S'assegura que de no quedar solucionat aquesta setmana el conflicte de Calella, d'ençà de la proxima, el Sindicat únic començarà de posar en practica alguns dels acords que té adoptats per a prestar el seu suport moral als obrers que sofreixen les conseqüències del locaut.

DEL SUCCES DEL MOLL

L'autoritat militar ha resolt intervenir en el procediment que se segueix a un dels detinguts amb motiu del succés ocorregut durant l'enterrament de l'obrer Felip Jiménez, per acusar-se'l d'haver amenaçat i insultat els reclutes del quart reglament de sapadors-minadors que contribuïren a una detenció.

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL

En la sessió celebrada per la Comissió Mixta del treball en el Comerç d'aquesta ciutat, es resolgueren algunes propostes dels Comitès Paritaris en reclamacions de dependents contra els seus respectius patrons i altres recursos de revisió contra veredictes de la mateixa Comissió Mixta.

Seguidament, després d'un detingut estudi, foren aprovats els pressupostos de la Corporació per al vinent any econòmic 1923-24.

Passaren a estudi de les Ponències especials corresponents, algunes propostes, entre les quals figuren les següents: Termini d'avis en cas d'acomiadament immotivat d'un dependent; regulació de l'horari de les coniferies; creació d'una borsa del treball mercantil.

La representació patronal va donar compte d'haver-se celebrat aquella tarda al Foment del Treball Nacional una reunió dels representants de totes les societats econòmiques d'aquesta ciutat amb els vocals patrons dels Comitès Paritaris i Comissió Mixta, havent-se acordat trametre el següent telegrama:

«Ministre Treball. Madrid. — Reunides Foment Treball Nacional Entitats Econòmiques amb els vocals patrons Comissió Mixta del Treball en el Comerç i posat de manifest per aquests l'actitud dels Vocals dependents de la mateixa, es complaïen en posar en coneixement de V. E. la perfecta unanimitat dels reunits sobre conveniència que subsisteixi amb la seva màxima autoritat el dit organisme, tan necessari per la pau social en els múltiples problemes del treball. — El saluda respectuosament, Domènec Sert, President Foment Treball nacional».

ELS FERRARIARIS

Una comissió del Sindicat Lliure de carril·laires va estar ahir al Govern civil per a fer present que el dia 11 del corrent mes acaba el termini fixat pel Govern per a l'actual règim de ferrocarrils i que serveix perquè les companyies donin un sobresou al personal.

Els carril·laires desitgen que es trobi una solució que no els perjudiqui.

VAGA

Els obrers d'un taller de planxat metàl·lic de E. B. Alentorn, instal·lat al carrer de Rosselló, han abandonat el treball per a protestar que l'amo hagués tret 18 obrers, segant que no hi havia feina.

Els vaguistes són 49.

Publicacions rebudes

— Butlletí de l'Observatori de l'Ebre. Número 6.

— Butlletí de la Societat de Filatelistes. Número 34.

— La Correspondència de València. Número extraordinari publicat per aquest popular diari de València, amb motiu de Cap d'Any. Publica notables obres literàries i artístiques referents a coses de València, degudes als millors literats i artistes del Regne.

— La Industria Española. Núm. 22.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 9

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor italià «Ansaldo San Giorgio I», de València, amb càrrega general.
Vapor italià «Fiume», de Galveston, amb carbó.
Vapor espanyol «Euzkera», de Port Talbot, amb carbó.
Pallebot espanyol «Enriqueta», de Torrevella, amb sal.
Pallebot espanyol «Apolonia», de Soler, amb garrofes.
Vapor anglès «Fenchurch», de Marsella, amb càrrega general.
Vapor anglès «Ciscar», de Màlaga, amb càrrega general.
Pallebot espanyol «Vifia de Alos», d'Almeria, amb sal.
Goleta espanyola «Monte Carmelo», de Torruella, amb sal.
Vapor espanyol «Mahón», d'Elvis, amb càrrega general i 8 passatgers.
Vapor espanyol «Cullera», de Gandia i escales, amb càrrega general i 22 passatgers.
Vapor espanyol «Montevideo», de Colón i escales, amb càrrega general i 35 passatgers.
Vapor italià «Principessa Mafalda», de Gènova, amb càrrega general i 39 passatgers.
Vapor espanyol «Fina», de la mar, amb peix.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor italià «Ansaldo San Giorgio I», amb càrrega general i transit, cap a Gènova i escales.
Berganti goleta italiana «Octavia», en llast, cap a Bastia.
Berganti goleta italiana «Dédalo», en llast, cap a Pianotelli.
Vapor espanyol «Torres y Bages», amb càrrega general i transit, cap a València i Liverpool.
Llagut espanyol «Fernando Gasca», amb càrrega general, cap a Vinaròs.
Pallebot espanyol «Joven Paquito», amb càrrega general, cap a Palamós.
Pallebot espanyol «Ramón Freixas», amb càrrega general, cap a Ciutadella.
Llagut espanyol «Teresa», en llast, cap a Sant Carles.
VAIXELL SORTITS:
Vapor espanyol «Andaluia», amb

càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor espanyol «Peris Valero», amb càrrega general, cap a Pasajes i escales.

Vapor espanyol «Cabo Blanco», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Cabo Prior», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor francès «Collebrières», amb càrrega general i transit, cap a Marsella.

Vapor francès «Carnoules», amb càrrega general i transit, cap a Marsella.

Vapor anglès «Dundee», en llast, cap a València.

Vapor espanyol «Pedro», amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Elvissa.

Vapor correu italià «Principessa Mafalda», amb transit, cap a Buenos Aires i escales.

Vapor italià «Albaro», amb càrrega general i transit, cap a Santa Creu de Tenerife.

Vapor espanyol «Margari», amb càrrega general, cap a Gijón.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

La conferència duanera internacional

El Consell de la Societat de les Nacions, en les reunions tingudes dies passats a París, va decidir convocar per l'octubre, a Ginebra, una conferència internacional, per tractar de les formalitats duaneres similars.

L'origen d'aquesta Conferència són els estudis fets pel Comitè econòmic de la Societat de les Nacions, i formen part del principi de tracte equitatiu que està inscrit a l'article 23 del Pacte de la Societat. El Comitè ha considerat que hi ha una categoria d'abusos que provenen del manteniment de formalitats i de pràctiques duaneres excessives, inútils, arbitràries o deslleials, i no hi ha dubte que causen un perjudici i posen entrebancs injustificables al comerç dels membres de la Societat.

La Conferència de Gènova va adoptar

BORSA DE BARCELONA

10 de febrer de 1923

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 70'40 a 70'05 i a 70'10, Alacants de 70'30 a 70'20 i a 70'25, i Duro-Felguera a 55'65 i a 55'50.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 69'90 a 70'00 i a 69'65, Alacants de 70'10 a 69'80, Orenses de 17'50 a 17'20, Aigües a 116'25, Metro-transversal a 122'50, i Duro-Felguera de 55'00 a 55'35.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7% 1921, a 100'50 i 100'00.
Barcelona Traction and Light Power 7% 1921, a 107'00.
Barcelonesa de Navegació 6% 1921, a 52'00 i 100'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% 1921, a 95'00.
Foment d'Obres i Construccions 6% 1921, a 94'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 98'50 i 100'00.
Grans Molins Bastos 6% 1921, a 91'00.
Mines de Potassa «Súria» 7% 1921, a 99'00.
Tramvies de Sevilla 6% 1921, a 95'00.
Tramvies de Barcelona 6% 1921, a 102'25.
Hotel Ritz 7% 1921, a 95'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvi estranger		Tres v. febrer 1923		Tres v. febrer 1923	
París, rec. publicat	29.80	1923 B	102'20	Segovia	74'25
Londres, rec. publicat	29.84	1923 A	101'30	E. Almansa	75'50
Berlin, rec. publicat	0.03	1923 B	101'20	Almansa 2.	63'75
Vienna, rec. publicat	0.01	1923 A	84'75	Almansa 3.	46'00
Roma, rec. publicat	30'30	1923 B	75'50	Almansa 4.	68'75
Gènova, rec. publicat	00'00	1923 A	80'65	Almansa 5.	84'50
Zurich, rec. publicat	120'10	1923 B	75'75	Almansa 6.	76'15
Nova York, rec. publicat	5.365	1923 A	78'75	Almansa 7.	57'75
Corones sueques, Londr.	393'50	1923 B	75'75	Almansa 8.	92'00
Corones sueques, Londr.	168'15	1923 A	72'75	Almansa 9.	77'25
		1923 B	78'50	Almansa 10.	68'57
		1923 A	72'75	Almansa 11.	69'50
		1923 B	73'00	Almansa 12.	77'00
		1923 A	78'00	Almansa 13.	82'65
		1923 B	78'75	Almansa 14.	101'00
		1923 A	78'75	Almansa 15.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 16.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 17.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 18.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 19.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 20.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 21.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 22.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 23.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 24.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 25.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 26.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 27.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 28.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 29.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 30.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 31.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 32.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 33.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 34.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 35.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 36.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 37.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 38.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 39.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 40.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 41.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 42.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 43.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 44.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 45.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 46.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 47.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 48.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 49.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 50.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 51.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 52.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 53.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 54.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 55.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 56.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 57.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 58.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 59.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 60.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 61.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 62.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 63.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 64.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 65.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 66.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 67.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 68.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 69.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 70.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 71.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 72.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 73.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 74.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 75.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 76.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 77.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 78.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 79.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 80.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 81.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 82.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 83.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 84.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 85.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 86.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 87.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 88.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 89.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 90.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 91.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 92.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 93.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 94.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 95.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 96.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 97.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 98.	68'57
		1923 A	78'75	Almansa 99.	68'57
		1923 B	78'75	Almansa 100.	68'57

• Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a la guia del llegidor.
Cotització: França, 39'80; suïssos, 120'10; belgues, 35'00; lliures, 29'94; liras, 30'90; dolars, 6'395; marcs 0.03 i coronas, 0.01.
DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 69'55, i d'Alacants a 69'60.

Diferència de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'10 de Nords, 0'05 d'Alacants i 0'15 de Felguera; De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es baixa 0'55 de Nords i 0'65 d'Alacants.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.73	00.00	15.74	00.00		00.00
Futurs:						
Març	15.41	15.20	15.28	00.00		00.00
Maig	15.27	15.04	15.14	00.00		00.00
Juliol	15.02	14.90	14.89	00.00		00.00
Octubre	13.77	13.54	13.66	00.00		00.00
Gener	13.29	N.	13.21	00.00		00.00

Alexandria	Febrer	Abril	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	29.93	29.68	Març	16.95	00.00	00.00
	Març	Novembre	Maig	17.20	00.00	00.00
Sakellaris	32.85	35.05				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.20	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Març	27.75	27.75	27.53	00.00
Maig	28.05	28.02	27.96	00.00
Juliol	27.40	27.35	27.26	00.00
Octubre	25.05	25.00	24.92	00.00
Desembre	24.70	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.50	00.00		00.00
Futurs:				
Març	27.89	00.00		00.00
Maig	27.72	00.00		00.00
Juliol	27.25	00.00		00.00
Octubre	24.66	00.00		00.00
Desembre	24.36	00.00		00.00

Barcelona, 9 de febrer de 1923

tar una sèrie de recomanacions, de les quals la Comissió econòmica ha aprovat els principis: però, entenent donar un pas més endavant, ha sintonitzat millors per a assegurar una acord general, utilitzant el mecanisme de la Societat. Els diferents Estats, per una acció individual i col·lectiva a la vegada, haurien de simplificar i fer més uniformes i més equitatius les formalitats i el procediment duaner i pendre disposicions millors per a assegurar una rà

formaven un territori duaner comú en l'antiga monarquia.

El tractat de pau sols autoritza la conclusió de convencions preferents amb Àustria i Txecoslovàquia. Aleshores, els altres Estats signataris posseeixen un dret igual.

Hongria segueix amb simpatia l'acció d'Àustria prop de la Societat de les Nacions, per a crear una unió econòmica més estreta entre els Estats successors. Afegit el ministre que mentre altres Estats exerceixen una política de protecció duanera, Hongria no pot ésser il·lucinatista. La importació de les mercaderies haurà d'ésser restringida, sobretot pel que es refereix a les matèries tèxtils i el quiro brut.

El tractat de comerç italo-austriac

Comuniquen de Viena que les negociacions per a la conclusió del nou tractat de comerç entre Itàlia i Àustria, han fet grans progressos, després de la visita a Roma del doctor Schuller, del ministeri de Negocis estrangers austriac.

La «Neue Freie Presse» diu que Àustria desitja per a les seves exportacions una disminució dels drets d'Itàlia. Voldria que els coeficients de augment fossin suprimits o molt disminuïts, i això, especialment per a les màquines, la cel·lulosa, els automòbils, el paper, els mobles i alguns metalls treballats.

LA CAMBRA MERCANTIL

La Junta directiva d'aquesta entitat, reunida sota la presidència d'En Josep Cabré i Gelabert prengué darrerament els següents acords: interès del ministre d'Hisenda algunes modificacions a la R. O. de 3 de febrer referent a les declaracions que han de presentar els industrials i comerciants individuals compresos en el recàrrec substitutiu de l'impost d'utilitats, amb el fi d'evitar dubtes que encara resten, i evitar possibles perjudicis als interessats i refermar la seva adhesió més absoluta a la Comissió Mixta del Treball i influir ella on sigui necessari per tal que se li donin els mitjans indispensables a la seva actuació; sollicitant del Govern la desaparició de l'impost crescutíssim que darrerament s'ha augmentat en proporcions gairebé fantàstiques, sobre el desembarc de passatgers que procedeixen de ports d'Ultramar en arribar al de Barcelona, el qual impost, pel de la classe de luxe, arriba a la xifra de 450 pessetes, per cada un, amb la qual cosa es perjudica tota la ciutat, i d'una manera especial el comerç al detall; concedir al comitè organitzador de les festes de Carnestoltes la quantitat de 250 pessetes, destinats als premis que consideri oportú; i altres referents al regim intern de la Cambra.

Les hores d'oficina que actualment regelen a l'esmentada Associació són de onze a una, i de quatre a vuit.

PER A INFORMAR

El senyor ministre d'Hisenda ha tramès al Consell Superior de Cambres i aquest a les de Comerç i Indústria de Barcelona per al seu informe el projecte de Col·ligació dels Agents i Comissionats de Duanes.

COLONIALS

Dia 10 de febrer de 1923.

Sucres. — Segueixen els mateixos preus de la setmana passada, mostrant-se el mercat més actiu, fent-se continúes operacions amb aquest article.

Per al consum els preus són:

Mel, de 156 a 158 pessetes els 100 quilos.

Terciari, de 163 a 167 pessetes.

Centrifug de remoladora, de 158 a 160 pessetes.

Centrifug de Cuba, de 168 a 170 pessetes.

Blanc de Java, de 165 a 167 pessetes.

Blanquets, de 109 a 171 pessetes.

Blanc de primera refinats, de 173 a 175 pessetes.

Torrós P. G. d'Aragó, de 176 a 177 pessetes.

Torrós P. G. d'Andalusia, de 183 a 185 pessetes.

Plú en pans, de 188 a 190 pessetes.

Tallat, de 200 a 207 pessetes.

Cafes. — Ha arribat el vapor «Montevideo», amb 6.288 sacs de diferents procedències, continuant els preus fermes en tots els mercats, i cotitzant-se aquí com segueix:

Guayaquil Arriba, de 370 a 380 pessetes els 100 quilos.

Guayaquil Balao, de 355 a 365 pessetes.

Fernando Poo de primera, de 310 a 325 pessetes.

Fernando Poo de segona, de 300 a 310 pessetes.

Fernando Poo de tercera, de 290 a 300 pessetes.

Fernando Poo de quarta, de 280 a 290 pessetes.

Caracas de primera, de 485 a 495 pessetes.

Caracas de segona, de 230 a 290 pessetes.

Canyelles. — Ceilan extra, a 780 pessetes el quilo.

Idem número 1, a 680 pessetes.

Idem número 2, a 655 pessetes.

Idem número 3, a 630 pessetes.

Idem número 4, a 610 pessetes.

Xina, a 550 pessetes.

Rasures de Ceilan, a 440 pessetes.

Pebres. — Singapur blanc, a 660 pessetes el quilo.

Idem negre, a 590 pessetes.

Penang i Tallaherri, a 575 pessetes.

Tabaco. — Jamaica, a 570 pessetes.

Clavella espècies. — Classe superior, a 8 pessetes el quilo.

Destil·lats, a 4 pessetes.

FARRATGES

Dia 10 de febrer de 1923.

Alfals d'Urgell de primera, a 24 pessetes els 100 quilos estació de Barcelona.

Alfals d'Urgell de segona, a 20/50 pessetes.

Palla de l'Urgell, a 12/50 pessetes.

Palla del país, a 12/50 pessetes.

Palla curta de l'Aragó, a 11 pessetes.

Palla per a embalatges, a 11 pessetes.

Els esports

Els Campionats del món de Tennis

La jornada d'ahir divendres no fou de grans emocions com els dies anteriors, malgrat la qual cosa hi assistí prou concurrència, presentant alguns moments de lluites interessants, especialment per part de les senyores.

Els partits semifinals de la prova doble d'homens, donaren lloc a belles lluites, venent Tegner-Rovsing a Le Besnerais-Lacoste per 6-3, 6-3, 9-7, arribant-se cap al final, i d'altra banda Cochet-Coultéas a Gilbert-Mishu per 6-3, 6-2, 6-2, amb mercada superioritat.

En el campionat individual de senyores Miss Mc. Kane guanyà fàcilment a Mme. Vaussard per 6-2, 6-2, per la gran superioritat del seu joc incommensurable, i Mrs. Beamish a Mme. Golding per 8-6, 6-2, anet molt igualades al primer set i imposant-se francament l'anglesa en el segon.

Del doble mixte Miss Mc. Kane-Crawley guanyaren a Mme. Golding-Coultéas per 4-6, 6-2, 6-2, malgrat que en el primer set estiguessen els anglesos un xic descompostos, dominant després francament, com pot veure's pels detalls; i Miss Beamish-Gilbert a Mme. Billoud-Cochet per 7-5, 6-3, remarcant-se la superioritat de la primera parella, especialment per part de l'anglesa.

Pot ben dir-se que la nota sobresortint de la jornada foren les excel·lents jugades de Miss Mc. Kane, la qual fou sovint ovacionada al mostrar filigranes del seu joc, que pot considerar-se un dels més complets que hem contemplat fins avui a Barcelona.

Els altres partits de la prova de consolació, donaren el següent resultat: Lacoste guanyà a Liencres per 6-1, 6-2. Petersen a Freudenthal per 6-0, 6-3. Flaquer a Farruella per 6-2, 6-2; i Larsen a Jaurrieta per 6-0, 6-2.

Per a avui hi ha marcat el següent ordre de joc:

Pista central.

A les 11/15. — Flaquer contra Larsen. Prova consolació.

A les 2. — A. Cochet (F.) contra J. B. Gilbert (A.). Final individual senyores.

A continuació Miss Beamish Miss Mc. Kane (A.) contra Mme. Vaussard i Golding (F.). Final doble senyores.

A continuació final de la prova consolació entre els guanyadors dels partits de les 11/15.

Pista número 1.

A les 11/15. — Lacoste contra Petersen. Prova consolació.

El fet de celebrar-se a la tarda tres partits finals, dona gran interès a la jornada, amb caràcter de solemnitat.

No cal encomiar l'assistència a aquesta sessió, penúltima dels Campionats.

CORREDISSES

Grans partits internacionals

Dies 10 i 11 de febrer

SERVETTE F. C.

de Ginebra,

campió de Suïssa,

contra

F. C. BARCELONA

Campió de Catalunya i d'Espanya

Camp de Les Corts

a les 3/15 de la tarda

Servei d'autobusos de la Plaça de Catalunya al Camp de Futbol

Preus: Llotges, 35 ptes.; tribunes, 5; preferències, 2/50; gols i laterals, 1. Entrada general, 2.

PROVA C. E. RODAMON

Recordem a aquells que vulguin pendre part en aquesta prova, que s'efectuarà el dia 18 del corrent, que essent la coneixença del recorregut una de les principals condicions per a triomfar, no deixin d'aprofitar el poc temps que queda per a estudiar-lo.

La inscripció quedarà definitiva i tancada el vinent dimarts, dia 13, a les dotze de la nit, efectuant-se el sorteig d'equips el dia 15.

F. C. SERVETTE - F. C. BARCELONA

Avui, dissabte, a dos quarts de quatre de la tarda, tindrà lloc el primer dels partits que han de disputar el F. C. Servette i el F. C. Barcelona.

El Servette alineará el seu equip complet, integrat per Grosdidier Bouvier (internacional), Fehlmann (internacional), Beyner, Pichles, Richard (internacional), Charpillod, Pachard (internacional), Meyer (internacional), Dietrich i Thurling.

El Barcelona li oposarà: Pascual, Planas, Surroca, Torralba, Blanco (L.), Samatier, Piera, Martínez Sagi, Gracia, Alcántara i Sagi Barba.

Per a actuar de suplents, han estat designats Conrad Gonzalez, E. Blanco, Bosch i Cella II.

En Vicens Martínez no podrà figurar en la línia d'atac blau grana per persistir encara la lesió que es produí en el segon dels partits contra el Rapid, de Viena.

La lluita que hauran de realitzar els equips campions de Suïssa i Catalunya i d'Espanya, és esperada amb veritable curiositat, ja que es coneixen els enormes progressos realitzats pel futbol suís, col·locat ara en primer terme, després dels seus triomfs sobre Holanda i Alemanya i l'empat amb Itàlia.

CAMPIONATS DEL MON DE TENNIS

Demà, diumenge PARTITS FINALS

Palau de la Indústria del Parc

Entrada general: 4 Ptes.

El Sometent

Han estat aprovats els següents nomenaments del cos de sometents: Caporals de districte. — De Reñins, En Felip Neri Gilbert; de Barbà, N'Andreu Marqués; de Sant Esteve de Bas, En Josep Codina Carrera, i de Rojals, En Joan Odena Pàmies. Sots-caporals de districte. — De Reñins, En Joan Comés; de Barbà, En Josep Fajó; de Beguda, En Silvestre Ventuà Vidal, i de Torroella de Montgrí, En Josep Sala Foradà.

S'ha concedit la medalla de Constància al caporal de districte del sometent de Sant Llorenç de Morunys En Josep de Rovira Cabanal, al sots-caporal del districte de Puigregí En Ramon Mulaset Montoriol i als individus de Sant Joan de les Abadeses i Miquel Payró Vinas i En Josep Baneganza Guillaume.

PATHE CINEMA

Presentació de la monumental producció d'art

LA DONA DE FARAÓ

La més grandiosa evocació històrica de la vida del vell Egipte
La millor pel·lícula del món

Sardanes

PER AVUI

Nit, a les deu. — Audició de sardanes, organitzada per l'Agrupació Sardanista Barcelona, a l'estatge de l'edifici Agrupació (Hospital, 131), a càrrec de la cobla Barcelona.

PER A DEMÀ

Mati, a les onze. — El Grup Sardanista Rius i Tauler ha organitzat una audició de sardanes, a la plaça d'En Rius i Tauler, Còpia Catalana. El Foment Sardanista de Sant Martí celebrarà una audició de sardanes al carrer Bogatell, encreuament al de Mallorca, a càrrec de la cobla Barcino.

Tarda, a les cinc. — Plaça de l'Angel. Audició de sardanes, a càrrec de la cobla La Principal Barcelonina. L'audició és organitzada per l'Agrupació Sardanista Barcelona.

Nit, a les deu. — L'Agrupació Sardanista Barcelona donarà una audició de sardanes al seu estatge, a càrrec de la cobla La Principal Barcelonina.

Cultura

El Consell Directiu de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona convoca les associades a la Junta general ordinària que en compliment de les seves prescripcions reglamentàries celebrarà el diumenge, dia 18, a les onze del matí, en son Casal, carrer de Verdader i Calles, 3.

Secció Permanent d'Educació i Instrucció. — Seran vacances per les classes generals i les setmanals de Cuina i Reboteria els dies de Carnaval i dimecres de Cendra. A les cinc de la tarda dels dos primers, hi haurà assaig de cant gregorià per preparar la Missa que es cantarà en fer el Romatge a Montserrat. En acabar, sessió de sardanes.

Dilluns i dimarts de Carnaval, a les vuit del matí, es donarà la corresponent lliçó de Cuina popular.

A les onze del matí de diumenge, lliçó de lectura artística; a les quatre de la tarda, de dansa popular catalana.

Secció Permanent de Cerimonial i Festes. — Diumenge, dia 11, a les cinc de la tarda, Festa artística dedicada a l'Institut per un grup de joves i senyorettes amants de les belles arts, dirigits per En Lluís Masriera. Les sòcies per entrar hauran d'exhibir el rebut corresponent.

Secció Permanent de Religió i Culte. — Els diumenges, a missa de vuit, continua fent-se la devoció dels set diumenges de Sant Josep.

Dimecres de Cendra, a les vuit del matí, missa i imposició de la cendra.

L'Acadèmia de Belles Arts anuncia la concessió de dos premis, un de cinc cents pessetes i l'altre de dues cents cinquanta, entre alumnes de l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts, i per Pintura (Secció de Belles Arts). Serà condició indispensable, per a ésser admes a les oposicions, estar matriculat en el sudit centre d'ensenyament, i tenir-hi aprovades a més a més de l'assignatura a què corresponguin els premis, la d'Anatomia artística, la de Perspectiva i la de Teoria i Història de les Belles Arts.

La Secció de Pintura de la corporació, junt amb el senyor Professor d'ensenyament, serà la que determinarà els exercicis que els opositors hagin de realitzar i la que elevarà a l'Acadèmia la proposta de concessió dels premis, cas d'haver-hi qui els mereixi, i una vegada la dita Secció ho aprovi, es farà públic el veredict.

Del 10 al 20 de l'actual, podran els aspirants dirigir les sol·licituds al president de l'Acadèmia, acompanyades dels documents que acrediten estar en les condicions abans assenyalades.

**CAMISERIA
SANS**
Boqueria, 32

Gran assortit en corba'es

Ha quedat oberta a l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187, telefon 579 H), la matrícula del curs de «Degustació de vins i begudes alcohòliques» que començarà el divendres dia 16 del corrent, acabant-se el 23 de març. El curs consta de vint lliçons que es donaran els dilluns, dimarts, dimecres i divendres, de 12 a 1 del matí. El preu d'inscripció és de 25 pessetes. Cada lliçó consisteix en la resolució, pel tast, de quatre problemes quantitius, degustant-se en el curs tota varietat de vins i begudes alcohòliques.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 51 de propietat i abonament. A les nou. FUNCIO DE GALA en honor de S. A. R. Infant don Ferran, i Serata d'Onore de l'eminent mestre Max Schillings. Primer acte segon de TRISTAN I ISOLDA; segon: concert per l'orquestra: a) Preludi de Parsifal. b) «La festa de la verema» (intermezzo del mestre Schillings). c) LEONORA, obertura núm. 3 de Beethoven; tercer acte segon de MONNA LISA. — Demà, tarda, última funció de la temporada. TRISTAN I ISOLDA.

Gran Teatre del Liceu

Temporada de Quaresma. 4 grans concerts pel genial pianista EMIL SAUER. Dies 22 nit, 25 tarda, 28 nit, de febrer, i 3 nit, de març. — Continua obert l'abonament.

Teatre Català ROSEA

Telefon 3500 A. — Demà, diumenge, a les tres de la tarda. Última en aquesta temporada de la famosa rondalla d'En Felch i Tàrrer.

LA VENTAFORS

per a deixar lloc al muntatge de la popular i divertida obra del mateix autor, AVENTURES D'EN MASSAGRAN.

A dos quarts de sis. La meravellosa comèdia en quatre actes, de formidable èxit.

L'ADMIRABLE ORICHTON

Interpretació i presentació escupides.

Nit. Dues obres mestres d'En Frederic Soler.

LES OMBRES DE MONTEIRO

(dos actes)

LES JOIES DE LA ROSER

(tres actes)

Dilluns, tarda. Magnífic programa de Teatre Selecte. EL PAQUEBOT TENACITY I CIVILITATS TANMATI.

(Es despatxa a Comptaduria).

TIVOLI

7 úniques funcions, 7 de comiat a Barcelona de l'eminent tràgic ERMETE ZACCONI.

Avui, dissabte, dia 10. A dos quarts de deu de la nit.

I DISONESTI

drama en tres actes de G. Rovetta.

ERMETE ZACCONI, CRISTINA BACCI.

Demà, diumenge, nit. Comiat de l'eminent artista E. Zacconi.

LA BISBETICA DOMATA.

Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

4 úniques funcions, 4 (12, 13, 14 i 15 febrer) de comiat a Barcelona de la

COMPANIA ARGENTINA

MUÑO-ALIPPI

Debut: Dilluns, 12. Tarda, a les cinc.

Teatre de Novetats

Vuit elegants

BALLS DE DISFRESSES

AURIGEMMA CANADO

Les noces d'or. El cinquantenari de la fundació.

Avui, dissabte, 10 de febrer

BALL MULTICOLOR

El dimarts de Carnaval, dia 13,

BALL FLORIT

Localitats: a la taquilla del teatre.

Teatre de Novetats

Demà, diumenge, tarda i nit:

La sensacional pel·lícula de la revolució italiana de les «camises negres» que només es projectarà demà, i

dimecres vinent

EN DEFENSA DE LA PATRIA

(EL FEIXISME A ITALIA)

Projecte patrocinada per la «Ca-

sa degli Italiani».

LLUITANT AMB LA MUNTANYA

Esplèndida visió dels Alps suïssos. Perillosa ascensió al Mont Lyskamm.

Royal Circol Artistic

GRAN BALL DE DISFRESSES

per al dilluns, 12 de febrer, al

Centre de Novetats

Decoració i Cavalcada, a càrrec

de tots els artistes. Venda de lo-

calitats i entrades al Reial Cir-

col Artistic, de deu a una del

matí, de quatre a vuit de la tarda,

i de deu a una de la nit, i des de

demà, diumenge, a la taquilla del

Teatre de Novetats.

Disfressa obligatòria, podent ad-

quirir-la les persones que així ho

desitgin al vestíbul del teatre, o

la casa Basilda els facilitarà des

del preu de dotze pessetes.

A l'estatge del Circol es podran

adquirir tickets per al sopar, i

s'acceptaran encàrrecs de reser-

var taules.

TEATRE NOU

EMPRESA SERRANO
ESPECTACLES IRIS-PALMER

Gran Companyia de Ballet

sobre gel

La Charlotte

amb la seva emocionant i meravellosa dansa «LA LUMENETA».

Krecklow

l'únic, l'incommensurable rei del

pat-ganiveta.

La Scheherazade i El

Carnaval de Schumann

veritables obres d'art, en les quals

tan ovacionats són tots els artistes

de la companyia

34 números de divertissements

Els notabilíssims clowns musicals

Gerimans Ferronis

SEMANA POPULAR

Vuit únics dies a benefici del públic

ADEU A BARCELONA

Debut dimarts, dia 13 de febrer

BUTACA, 3/50 pessetes

**Laboratori
especial per**

ANALISIS MODERNOS D'ORINA

Demanda el follet il·lustrat
Dr. VELLVE, Professor Aux. de la
Facultat de Farmàcia, Fernando, 52.

Anuncis

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit
quantitats per a imposar
en el

GIR POSTAL

en l'Administració principal de Correus
Certificació de
cartes, Valors
declarats, So-
bres moneders
i gestió de la trami-
tació de tota classe d'as-
sumptes en les Oficines
de Correus

**EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIÓ**
Rbla. Flors, 16, baixos.
Telèfon 4863 A.

Administració de Finques

J. LLAMUSI

De 5 a 7

Muntaner, 28, principal

Està de moda

Exigir les làmpares per

Automòbil

marca

Tungsram (Buda-
pest).

La millor estrangera

PIANOS

DE CORDES CREUADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS I LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH, inconfusibil-
les d'originals mecànico-
gràfics.

Mobles

Fitxes

Carpets

Guies i tot el material per
als sistemes moderns d'or-
ganització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus
canviables

Casa García Suárez

38 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4335 A

Pianos i pianoles

noves i d'ocasió. Pianeta, al
Casa Camps.

DOLOR DE RONYONS

Lumbac - Dolors
Reuma - Gota

ARTRITIS

Enfisema, Vàrices, Congestions,
Ofec, Flèbitis, Arterio-Esclorosi.

Totes les vostres molèsties, el cor
que bat massa de pressa, els ofe-
gaments emfematosos al més pe-
tit esforç, els dolors a l'espatlla,
la fatiga general, les venes massa
inflades, les pertorbacions urina-
ries i congestives, les crisis reu-
màtiques i gotoses, indiquen cla-
rament que la sang està emmetzi-
nada per una producció excessi-
va d'àcid úric. En les dones, les
menstruacions penoses, aqueixes
pèrdues blanques, les migranyes
repetides, la neurastènia aguda
confirment també que la sang, en-
valda per aqueix mateix veri, és
massa espessa, circula malament i
que el nodriment dels diferents or-
gues és defectuosa. El tractament
de l'artritis i de totes les seves
manifestacions ha d'estar en rela-
ció amb la causa, i posseir, per-
tant, una acció depurativa, tonifi-
cant o modificadora. El

Depuratiu RICHELET

sens cap dubte, constitueix l'agent
més poderós que pot oposar-se a
la intoxicació de l'organisme, en
virtut de la seva acció sobre la
nutrició, i de la manera com ajuda
a l'eliminació dels residus. Els
fenòmens congestius desapareixen
amb rapidesa, les articulacions es
tornen flexibles, els dolors minven
i les amenaces de congestió o de
paràlisi s'allunyen definitivament.
On la seva acció s'exerceix enca-
ra amb major força és en el tra-
ctament de les manifestacions ex-
ternes de l'artritis: potser manys
doloroses, però molt ostensibles.
Acnes, granallades, herpes, ecze-
mes, vòrices psorials, llagues, úl-
ceres varicoses, flèbitis, així com
en tots els casos d'accidents sifil-
lítics.

Cada flascó va acompanyat d'un
fascicle il·lustrat. Es ven en totes
les bones farmàcies i drogueries.
Laboratori L. RICHELET, de Se-
dan, 6, Rue de Belfort, Bayonne
(França).

Resultat segur

Callicida ESCRIVA

EXTRAU SENSE
DOLOR NI MOLESTIA
ELS ULLS DE POLL
Y DURISSIES
SE VEN A TOT ARREU
AGENTS

J. URIACH & C^a
Bruch, 49.-BARCELONA

Desconfieu dels similars
y no dubteu dels efectes
del **CALLICIDA-ESCRIVA**

Mujeres! el resplandor glorio-
so de los productos Peca-Cura,
es la única luz que os conducirá
al puerto de salvación.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.º. — Crema, 2.º. — Polvos, 3.º. — Aigua colònia, 4.º.
Aigua de Colònia, 5.º. — Polvos, 6.º. — Polvos, 7.º. — Polvos, 8.º.
polvos, 9.º. — Polvos, 10.º. — Polvos, 11.º. — Polvos, 12.º.

Darreres oracions

Productes sèrie «IDEAL»

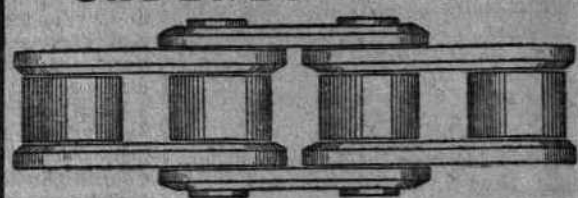
ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jericó, ADMIRAL,
MEL, Matinal, CHIFFRE, Rocio Flor, ROSA Vértigo, OLIVIA,
VELL, Muguet, VIOLETA, Jasmín.

Sabó, 3.º. — Polvos, 4.º. — Loció, 5.º. — Polvos, 6.º. — Polvos, 7.º. — Polvos, 8.º. — Polvos, 9.º. — Polvos, 10.º. — Polvos, 11.º. — Polvos, 12.º.

Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estolig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL
TONELLATGE d'acer cromo-níquel garantitzat
PELAYO, 16, ENTRESOL

FUMADORS

VEGETAL I SENSE COLA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Falla, 13 i 15, pral.

MÉS DE 8.000 PERSONES

podent justificar avui la perfecció amb que aquesta casa
la examens visuals per a l'aplicació de lentes o ulleres. Si
vosté té algun defecte de refracció, no dubti: vagi tot seguit a

«LA OPTICA MEDICAL»

on, amb aparells matemàtics, li diran els cristalls que vosté
necessita. Com aquesta operació es per a vosté de molt inter-
rés, no esperi a demà, vingui avui i quedarem molt honrats en
servir-lo.

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 2

BARCELONA

RHODINE

JAQUECAS

NEURALGIAS

REUMATISMOS

INFLUENZAS

Adaptada per el cuerpo
medical de FRANCIA

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Es la reina de les aigües de taula la de la

VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Agència Administrativa d'Isidre Rius Prats

Assessoria i representació d'ajuntaments, comerciants i parti-
culars, davant la Hisenda i altres oficines. Consultes i tràmits
referents a la

Llei d'Utilitats i

Contribució Industrial

JOSEP A. CLAVÉ, n.º 7, segon. Despatx: de 9 a 11 i de 4 a 6

Demandes

A senyora o senyorela

donaré societat encarregant-se
de la taquilla en torné per
Espanya o Estranger amb pel-
lícules assumpte mundial i de
gran resultat. Escriure Empra-
sa Ideal d'Informació, Rambla
de les Flors, 16 (Anunci).

Plegadores de paper

amb hores disponibles casa o
fora. Escriure apartat 378, ca-
silla 35.

Ensenyo a tallar

imuntar a casa i a domicili.
Elisabet, 19, convent.

Caladora

per a calats a màquina Wilson.
treball tot l'any. Hospital, 71,
primer.

La Pelleteria Martorell

necessita un aprenent per a re-
cados. Salmirón, 127.

Aprenents

d'ambdós sexes es necessiten
per a treball fàcil. Raó: Casa-
novas, 268, pral. 1.º. Entre Dia-
gonal i Travessera.

Dispeses

Casa particular

cedeix habitació per a matri-
moni. Salmirón, 53, 4.º. 1.º.
Es donen i s'exigixen referen-
cies.

Sala amb dos balcons

a un o dos senyors. de referen-
cies en reduïda família. Ta-
llers, 48 bis, pral. 1.º.

Es desitja

un senyor sol a dormir. Roig,
19, 3.º. 1.º.

Habitació

a tot estar amb bones referen-
cies. Cortés, 554, porteria.

Llogo dues habitacions

Una amb dret a cuina i altra
sola a dormir. Angels, 8, 1.º. 1.º.

Compres

Casa o torre

amb jardí comprat de 4 a 8.000
duros. París, 88, G.

Col·legi nens

compro o m'associo. Escriure
294, Empresa Ideal d'Informa-
ció. Rbla. Flors, 16 (Anunci).

Vendes

Piano d'ocasió

Corderos, 13, botiga

LIMOUSINE

desmontable Elizalde, ajustat
de nou amb patent i taxímetre
venc a preu sumament reduït.
Ronda Sant Pere, 43, despatx,
de 12 a 1 i de 5 a 7.

MEDICAMENTS

químicament purs, específics
farmacèutics i aigües minerals,
es reben directament dels punts
d'origen. Farmàcia de Botta i
Baltà. Rambla de Catalunya,
núm. 1, cantonada Ronda de la
Universitat.

Tenda

de comestibles ganga. Cecs de
la Boqueria, 3.

Dormitori vermell

complet per a matrimoni, pa-
nòpia amb armari i alguns qua-
dros a l'oll moderns i molt an-
tics. Cortés, 554, quart.

Caixa registradora

venc per 600 pessetes. Claris, 73,
4.º. 1.º.

Interessa vendre

menjador complet, silleria i al-
tres efectes. Màquina de cosir i
altra d'escriure, tot junt o per
separat. Urgell, 62, entresol.

Ocasió

Venc 30 parells de formes per a
alberques. S. Gil, 23 (neuma-
tica).

Litografia

en marxa, es ven per no poder-
la atendre. Raó: Balmes, 10,
1.º. 2.º.

Dos dormitoris

matrimoni moderns, completa,
panòpia amb armari, quadros a
l'oll antics i moderns. Cortés,
554, quart.

Ganga

Mixta, motor i veles venc. Es-
critura a M. R. 4206. Empresa
Ideal d'Informació, Rambla de
les Flors, 16 (anunci).

Joies d'ocasió

Safates i servels de plata, a
pes. Compro or, plata, platí,
brillants i perles.

Joieries de J. Múñoz

Rambla de les Flors, 3A

Cardenal Casañas, 8.

Traspassos

PROMESOS

Traspaso primer pis Trafal-
gar 150 pessetes lloguer luxosa-
ment amoblat. Preu: 25.000 pes-
setes. Tracte directe. Josep A.
Clavé, 8, primer, primera.

Ganga

Traspaso pis 40 pessetes llo-
guer amb mobles i negoci per
6 mil pessetes. R. Xucà, 8 bis,
quiosc.

Traspaso pis

modern amb mobles. Preu llo-
guer. Tracte directe. Mitja de
Sant Pere, 79, pral. 2.º. De
10 a 1

Lloguers

300 ptes. regalo

per pis de 12 a 24 duros. Rame-
llors, 2, botiga.

Pianos

de lloguer de dife-
rents preus. Bruch
n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Llogaria

per a viure-hi a ma-
trimoni i dos fills
grans, les habitacions sobre-
d'un pis on hi hagi un despatx.
Escriure a LA VEU, núm. 498.

Traspassos

PROMESOS

Traspaso primer pis Trafal-
gar 150 pessetes lloguer luxosa-
ment amoblat. Preu: 25.000 pes-
setes. Tracte directe. Josep A.
Clavé, 8, primer, primera.

Ganga

Traspaso pis 40 pessetes llo-
guer amb mobles i negoci per
6 mil pessetes. R. Xucà, 8 bis,
quiosc.

Traspaso pis

modern amb mobles. Preu llo-
guer. Tracte directe. Mitja de
Sant Pere, 79, pral. 2.º. De
10 a 1